

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:15, Sayı:387

İŞÇİNİN SESİ

Karşı-devrim yanıtını bulacaktır
22 Ocak 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Dünyadaki yeniden paylaşım ortamından yararlanmak için

Ellerini rahatlatamayacaklar

Burjuvazi, içeride elini rahatlatıp emperyalistleşmeyle ilgilenmek için, toplumsal uzlaşma, "yeni ciddi sol parti" gibi aldatıcı ve öncü işçiler üzerinde baskıcı önlemler alıyor.

Gorbi'nin barış ve istikrar adına başlattığı "yenilikçi" ihanet, başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm dünyada derin dalgalanmalar yarattı. Sosyalizmin kaleleri, emperyalizmin deyimiyle domino gibi, birbiri ardından tek tek sarsılmaya başladı. Son olarak Romanya'da bu sarsıntı kanlı bir karşı-devrim biçimini aldı. Ve bu döndü, Sovyetler'de daha da yıkıcı etkiler yaptı. Sovyet cumhuriyetlerinde milliyetçilik başkaldırdı. Azarbaycan ile Ermenistan arasında neredeyse savaş çıktı. Şimdi bu cumhuriyetlere kızıl ordu birlikleri gönderilmiş durumdadır.

Gündemde olan yalnızca sosyalist ülkelerin sarsılması değildir. Gorbi çizgisinin sosyalizmi içeriden hançerlemesiyle ve bu nedenle sosyalist sistemin güçten düşmesiyle emperyalizm meydanı boş buldu. ABD, askerini Panama'ya soktu. Savaş filolarını Kolombiya karasularına sokarak tüm bölgeyi tehdit altında tutmaya çalıştı. İsrail, Lübnan Komünist Partisi'nin üssüne saldırdı.

Durumu belirleyen yalnızca böyle tekil olaylar da değildir. Dünyada yeniden paylaşım rüzgarları esmektedir. Boy boy bütün emperyalist ve emperyalistleşme çabası içinde olan ülkelerin, avuçlarının içi kaşınmaya başladı. Türkiye burjuvazisinin ise yalnızca avuçlarının içi değil, ayaklarının altı bile kaşınıyor.

Dünyadaki değişimleri aç gözlerle izleyen Türkiye burjuvazisi, bir yandan elinde tuttuğu su gücüyle Ortadoğu'da üstünlük kurmaya çalışırken, öte yandan, özellikle halkı Türk kökenli ya da Müslüman çeşitli ülkelere, diplomatik ve ekonomik yollardan girebilmenin yollarını arıyor.

Azerbaycan başbakanı Ayaz Niyazioğlu Muttalibov'un Türkiye'yi ziyaret ederek, "bizim dışa açılma deneyimimiz yok, elimizde sadece hammaddemiz var, bize yardımcı olun", demesiyle birlikte burjuvazinin ağzının suları akmaya başladı. Burjuva basını dünyada dağınık olarak yaşayan "Türk nüfus"un haritasını çıkardı. Hatta devlet bakanı Ercüment Konukman kendini tutamayıp, Turancı hayallerini dile getirmeden edemedi:

"Şüphesiz yirmibirinci asır Türklük dünyası için büyük başarılarla dolu olacaktır. Yirminci asrın başında dünyanın hasta adamı olan Osmanlı Türkü, asrın sonunda yine eski gücüne kavuşacaktır." (*Hürriyet*, 11 Ocak 1990)

Türkiye burjuvazisinin emperyalist niyetlerini açıkça dile getiren Konukman'ın bu sözleri, liberal köşe yazarları tarafından tepkiyle karşılandı. Ama bu tepki, Konukman'ın düşüncelerini sesli dile getirmesine ve açık vermesine kızgınlıktan öteye gitmedi. Onlar da Azerbaycan'daki milliyetçilerin Osmanlı bayraklarıyla ayaklanmasını fırsat gördüler. Nitekim, örneğin "birçoğu Azeri Türkçesi kullanıyor ama mezhepleri Şiidir, diyaloğu canlandırmaz, dostluğumuza inandıramazsak, İran'a kaptırabiliriz" türü sözler ederek Konukman'la aynı düşünceyi değişik sözcüklerle dile getirmiş oldular.

Kısacası, bu sıralarda burjuvazi, içeride elini rahatlatarak, dünyadaki yeniden paylaşımdan parsa toplamaya yoğunlaşmak istiyor. Ama içeride de tam tersine, bu yıl çok sıkışacaktır.

22 bin PTT işçisinin 600 işyerinde birden greve gitme olasılığı kesinleşti. Birçok işyerinde grevler sürüyor, 700 bine yakın işçinin toplu sözleşme görüşmeleri kapıya dayandı. Mart ayı içinde yalnızca Zonguldak'taki 14 belediyenin işçisi için Belediye-İş sendikası taslak hazırlıklarına başladı. Öyle görülüyor ki toplu sözleşmelerdeki istemler de yüzde 150'lerden, 200'lerden başlayacaktır. Bundan da daha önemlisi, işçi sınıfı barut fıçısıdır. Mutlaka militan eylemler yapacaktır.

Yatıştırma çabaları

İçerideki bu patlayıcı hava, burjuvazinin emperyalist emellerini dizginliyor. Bu yüzden burjuvazi çeşitli önlemler almaya çalışıyor.

Bu önlemlerden biri olarak, Özal, öteki partilere ve Türk-İş'e toplumsal uzlaşma çağrısında bulundu. Özal'ın bu çağrısı, yaklaşan devrimci dalgayı belki yatıştırabilirim diye göle maya çalma denemesiydi. Bu çağrı hiçbir destek bulamadığı gibi sert tepkilerle karşılaştı. Tepki gösterenlerin çoğunun kaygıları da yaklaşan devrimci dalgayı yatıştırmaktan başka birşey değildi, ama onlar Özal'ın uzlaşma çağrısını göle maya çalmak değil, pişmiş aşa su katmak olarak görüyorlardı.

Yeni parti kurma işini de içeride burjuvazinin elini rahatlatma çabaları arasında değerlendirmek gerekiyor. Muhalefetiyle, iktidarıyla tüm partiler sağda kaldı. Solda gerekli olan tampon boşluğunu bir türlü istedikleri gibi dolduramadılar. İki yıldan beri TBKP'nin iyice suyu çıktı. Orada burada "biz TBKP'li komünistleriz" diye, ilkokul çocukları gibi adlarını yüksek sesle söyleyerek ortaya dökülmeleri artık komedi haline geldi. Komünist partisini illegal çalışmaya zorlayan karşı-devrimci hükümeti Romanya'da coşkunca selamlayanların, Türkiye'de "komünist" partisine özgürlük istemedeki sahtekarlığını artık herkes gördü. TBKP'den ne köy, ne kasaba çıkamayacağını anlayan burjuvazi, soldaki boşluktan açıkça korkuyor.

Bununla da bağlı olarak, 15 milletvekilinin SHP'den ayrılmasıyla başlayan, yeni parti kurma girişimleri son bir ay içinde hızlandı. Aydın Güven Gürkan, A.Baştürk, M.Ali Aybar, Murat Belge gibi simalar arasında bir dizi görüşmeler yapıldı.

Abdullah Baştürk, konumu gereği DİSK ekibini birarada tutmaya çalışmıştı. Niyeti kuracağı partinin, işçi sınıfı karşısına DİSK'in devrimci geçmişinden yararlanarak çıkartılmasıydı. Baştürk bu nedenle, 6 Ocak günü Ankara'da bir büroda DİSK'in 28 eski yöneticisiyle bir toplantı yaptı. Bu toplantının iki gündem maddesi vardı. DİSK davasının geldiği aşama ve genel değerlendirme. Sekiz buçuk saat süren toplantıda, Baştürk eski DİSK'çilerden umduğu desteği bulamadı. Bu arada Aybar ile de anlaşamadı.

Ama Ocak-Şubat ayları arasında DİSK davasının düşmesi bekleniyor. Böylece mal varlığının geri verilmesi, çalışmasına konan yasakların kalkması söz konusu olabilecektir. Bu koşullarda, Baştürk'ler partiyi bir an önce kuruluş sürecine sokmak "zorunda" kaldılar.

SHP'den ayrılanlar, bir deklarasyon yayınladılar. Basının, "çok ciddi ve sol bir parti" diye lanse etmeye çalıştığı bu partinin, aslında ötekilerden hiçbir farkı olmayacağı önceden zaten biliniyordu. Deklarasyonda bu daha da somut olarak yansıdı. Dışarıda ne kadar sol parti, gurup, "bağımsız" varsa, hepsini toparlamak telaşı içinde gözüken bu yeni parti, aslında bir Mevlana tekkesini çağrıştırıyor. Kendini "sosyal demokrat", "demokratik sol", "demokrat", "Marksist", "ilerici", "sol liberal" ve "sol çevreci" olarak gören herkesi "göreve" çağırıyor. Çağırdığı görev de, işçi sınıfının savaşımını boğmaktır. Ama başından yenik doğdular. Böyle çabalar başarılı olabilseydi, böyle bir partiye daha gerek kalmazdı.

Baskıcı önlemler

Burjuvazinin bir başka önlemi de, baskıları artırmak oldu. Öncü işçilere, açıktan siyasal ve sendikal nedenlerle toplu çıkışlar veriliyor. Toplu vizite gibi eylemler, Yargıtay tarafından artık yasadışı eylem olarak kabul edilmediği halde, vizite türü eylemlerden sonra öncü işçiler, yasadışı eylem kışkırtmak gerekçesiyle, polis tarafından toplanıp götürülüyorlar. Ege'de bu nedenle polisin götürdüğü 5 işçiden 2'sinin kayıp olduğu belirtiliyor. Aralık ayı sonunda Trakya Cam'dan bir işçiyi, jandarma kelepçeli olarak işçilerin içinde dolaştırarak işçilere gözdağı vermeye çalıştı.

İşçiler, bu tür gözdağı vermelere artık hiç mi hiç pabuç bırakmıyorlar. İşten atılmalara karşı yoğun tepki gösterirken, olayların gerisinde kalan sendika yönetimlerine karşı savaşımı da boşlamıyorlar. Burjuvazinin bu tür baskıları sürerse, bunun sonucu sınıf savaşımını yatıştırmak değil, sendikal demokrasiyi daha hızlı geliştirmek olacaktır.

Burjuvazi, içeride elini rahatlatıp emperyalistleşmeyle ilgilenmek için, toplumsal uzlaşma, "yeni ciddi sol parti" gibi aldatıcı ve öncü işçiler üzerinde baskıcı önlemler almanın yanı sıra, yeni faşist hareketi de hızla güçlendirmeye çalışıyor. İplerin elinden kaçmaması için eşeğini sağlam kazığa bağlamak amacıyla adım adım faşizmin hazırlığını yapıyor.

Bunun bir boyutu, hukuk alanında yapılmaya başlanan değişikliklerdir. 1980 sonrasında zaten iyice anti-demokratikleştirilen devlet yapısını, şimdi daha da anti-demokratik yapmak için adımlar atılıyor. Örneğin, Yargıtay'ın hükümet kararlarını görüşme yetkisi kısıtlandı.

Faşizm hazırlığının öteki boyutu da dinci gericiliği kışkırtıcı adımlar atmaktır. Türban yasağının kaldırılarak, üniversitelerde gericiliğin güçlendirilmeye çalışılmasının, "Ayasofya"yı, "Topkapı"yı isteriz çığlıklarının ardından, geçen hafta bu yönde bir adım daha atıldı.

Uzun zamandır sessiz sedasız yapımı sürdürülen meclis camisi nihayet hizmete açıldı. TC tarihinde ilk defa yapılan bu açılış, burjuvazi için o kadar önemliyken, ne başbakan, ne de meclis başkanı açılışı yapmaya cesaret edemediler. Kaya Erdem bu açılış tarihini önceden bildiği halde, açılışa rastlamamak için o tarihte yurtdışına uçtu. Açılış başbakanın emriyle meclis başkan yardımcısına yaptırıldı.

Burjuvazinin bu korkusu da gösteriyor ki, İslamcı-Türkçü faşizm hazırlıklarından da pek umutları yoktur. İşçi sınıfımız bir 12 Eylül daha görmek, onun getirmiş olduğu zorlukları bir daha yaşamak istemiyor. Sendikal ve siyasal örgütlenmesini daha büyük adımlarla pekiştirerek, gerici iktidarı bir vuruşta devirmek için hazırlanıyor.

Mehmet Erenler

RKP gider illegale TBKP gelir l gal

Romanya'da karşı-devrim hükümeti, önce Romanya Komünist Partisi'nin yasaklandığını duyurdu. Ertesi gün bu kararı kaldırıp, Komünist Partisi'ni yasaklama konusunu referanduma sunacağını belirtti. Daha ertesi gün bu kararı da kaldırdı ama şu gerçek kaldı: Romanya Komünist Partisi silahların gölgesinde, fiilen zaten yasak altında, illegal çalışmaktadır. Böylece Avrupa'da komünist partisinin yasaklı koşullarda çalıştığı ikinci ülke Türkiye'den sonra Romanya olmuştur.

Türkiye'de fiilen legal çalışan TBKP, resmen de legal çalışmak için, burjuvaziye karşı keskin bir "mücadele" (!) vermektedir. Ne gariptir ki, aynı TBKP, Romanya'da RKP'nin çalışmasını zorbaca yasaklayan karşı-devrimi ilk destekleyenlerden, ona ilk şapka çıkaranlardandır.

TBKP'nin bu az bulunur iki yüzlülüğünden de çok iyi görüldüğü gibi, TBKP'nin legale çıkması çevresinde koparılan "demokrasi yaygarası", gerçekte burjuvazinin karşı-devrimci numarasıdır.

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ☐ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England ☐ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) ☐ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Kadın sorunlarına ilişkin bazı düşünceler

Sevgili arkadaşlar, Toplumumuzda ezilen, hem de iki kez ezilen kadınlarımızdan bahsedelim isterseniz. Hem evde her zaman ikinci sınıf insan muamelesi görüyorlar, hem de işyerinde.

Kadın ve erkeğin eşit olduğunu bazı yazılardan, TV'den hep duyuyoruz. Bunlar söylendiği ve yazıldığı yerlerde kalan boş sözlerdir. Düzenin her an doğurduğu, beslediği binbir eşitsizliği, baskıyı gizlemek için edilmektedir.

Kadınlarımız bekarken babanın, evlendikten sonra eşlerinin denetimi altında kalıyorlar. Okumalarına, nasıl giyineceklerine, nerelere gideceklerine, nelerle ilgileneceklerine ve hatta kimlerle arkadaş olacaklarına bile karışılan geniş emekçi kadın kesimleri var. O kadar ki, birçok kadının evleneceği kişiyi bile ailesi ve çevresi kararlaştırıyor. Oysa o kişiyle bir ömür geçirecek olan evlenecek kadındır.

Bunları düşünüyorum. Düşündüklerimi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Biliyorum ki, toplum baskısı olmasa, kadın da kendine ait kararları tek başına pekala doğru verebilir ve kendi istediği gibi yaşayabilir. Gerçi bazı kadınlarımız böyle yaşıyor. Ama dünyaca düşündüğümüz zaman bunlar çok küçük bir azınlık kalıyor.

Lütfen beni feminist olarak düşünmeyin. İstediğim yalnızca kadınlara da insanca davranılmasıdır.

Düşündüklerimi kolayca ve güzelce yazmak istiyorum. Ama uğraşmama rağmen şimdilik bundan fazlasını yapamıyorum. Selamlar.

Hülya İnanır, İstanbul

Kadınlara yönelik manevralar arttı

Yoldaşlar,
Türkiye'de burjuvazi kendisine karşı çıkan güçleri baskıyla durdurmak istemekte, baskıyla durduramadığı güçleri de burjuva ideolojisiyle kafa bulandırarak bölmek istemektedir.

İşçi sınıfının ve emekçi halkın Türkiye burjuvazisine karşı giderek yükselen muhalefetinin bir bölümünü de kadınlar oluşturmaktadır. Bu nedenle, bu kesime yönelik manevralarının ivme kazandığını görüyoruz. İşçi ve emekçi kadının mücadelesi "erkeklere" karşı yönlendirilmeye, sınıf çelişkileri bulandırılmaya, işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesi de böylece bölünmeye çalışılıyor.

Kadının çifte sömürüsü toplumların gelişme sürecinin bir anında ortaya çıkmış, kapitalizmde doruk noktasına ulaşmıştır. Bu keyfi olarak ortaya çıkmamıştır, emek sömürüsüyle doğrudan bağlıdır. Bu bağ sökülüp atılmadan kadının kurtuluşu sağlanamaz. Kadının kurtuluşu işçi sınıfının ve emekçi halkın kurtuluşu ile özdeşleşmiştir.

Bu nedenledir ki, bugün Türkiye'de burjuvazinin kadınlar üzerinde oynamak istediği oyun, işçi sınıfını bölmeye, kendi sömürücü yüzünü gizlemeye yöneliktir.

Basında boy boy yazılar yayınlanıyor, röportajlar yapılıyor, Özal'ından İnönü'süne kadar her tondan burjuva siyaset adamı demeçler döktürüyor. Yani burjuvazi, kadınların mücadelesinin başını çekmek istiyor. Feministler de işi iyice çığrından çıkartıp, aktif erkek düşmanlığına vardırıyorlar. Erkeklere karşı mücadele ederek haklarımızı alacağız diyorlar. Sanki toplumda sınıf çelişkileri kalktı. Toplumu burjuvazi değil, erkekler yönetiyor. Kadınların tüm ezilmişliğinin kaynağı erkeklermiş gibi teoriler üretiyorlar. Burjuvazi de bunu memnuniyetle körüklüyor.

Bugün komünistler nasıl her türlü burjuva ideolojisine karşı mücadele ediyorlarsa, burjuvazinin kadın şövenizmi anlamına gelen feminizme karşı da aktif mücadele vermelidirler. Bunu yaparken, erkek şövenizmine düşmemeli, kadının kurtuluşunun komünizmde olduğunu söyleyerek sorunu tarihsel sürece ertelememelidirler.

Nasıl ki her düzeyde parti örgütlerinde işçileşmeyi yükseltiyorsak, kadınların katılımını da yükseltmeliyiz, bu yönde her türlü çabayı göstermeliyiz.

Programamızda da belirtildiği gibi, kadın emekçileri kazanmayan bir siyasal hareket sınıfı kazanamaz.

Burjuvazinin kadınlar üzerindeki oyunlarını boşa çıkaralım, kadın emekçilerin mücadelesini devrim mücadelesi içinde kucaklayalım.

Z.Çakır, Paris

LENİN ÖLÜMÜNÜN 66.YILINDA BİZE YOL GÖSTERİYOR

Ölümünün 66. yılında, Lenin dünya işçilerine yol gösteriyor.

Günümüzde, Marksizme, Leninizme, Sovyet halkına ve dünya işçi sınıfına ihanet eden, sosyal demokratlaşıp karşı-devrimcileşen, Gorbaçof çizgisi emperyalizmin batağına doğru hızla gidiyor. Ve bu lanet olası çizgi, dünya işçi sınıfına da dönüp "elinizi verin" diyor.

Dünya işçi sınıfı bu çizgiye elini vermedi, vermeyecektir de! İşçi sınıfının eli Marksizm, Leninizmdedir. Onun önderliğinde, emperyalizmi ve Gorbi çizgisini yenecektir.

Ölümünün 66. yılında Lenin'i büyük bir devrimci coşkuyla anıyoruz.

Karadeniz'den bir ses geliyor İşçiler, bu düzeni sularıma gömün diyor

Mustafa Suphi ve 14 yoldaş, 28-29 Ocak 1921'de burjuvazi tarafından Karadeniz'in azgın sularına gömüldüler.

TKP daha dünyaya gözünü açarken karşısında burjuvazinin katil yüzünü gördü. Bu yüzü hiç unutmayan, burjuvaziye ve onun beşinci kolu oportünizme karşı mücadele içinde olgunlaşan komünist çizgi TKP'nin taşıyıcısı oldu. Sosyal demokratlaşan eski oportünist çizgi ise, TBKP adı altında, Mustafa Suphilerin katili burjuvazinin Yağcısı oldu.

Mustafa Suphileri saygıyla anıyor, işçi sınıfımızın da yaklaşan yeni devrimci dalgada, bu katil burjuva düzeni Karadeniz'in azgın sularına gömeceğine inanıyoruz.

Merak konusu

Değerli yoldaşlar,
Parti stratejimize bağlı olarak önümüze koyduğumuz hedeflerden birisi de yığın çalışmasını artırmaktı.

Gazete dağıtımını ve eğitimini 5 günde bitirip, geriye kalan 10 günü hepimiz birer sözlü gazete olarak yığın çalışması yaparak geçirmeyi hedeflemiştik. Bu hedefimiz pratikte biraz geç uygulanmaya başlandı. Gazetesiz olarak gideceğimiz yerler, işyerleriydi, işçilerin toplu halde kaldıkları, yaşadıkları yerlerdi. Ziyaret ettiğimiz atölyenin birinde geçen konuşmayı aktarmaya çalışacağım.

Atölyede çalışan bir arkadaş, bir soru sordu: Türkiye'de hapiste olan TKP'nin yayınlarıyla, sizin yayınladığınız gazete bir mi diye sordu. Biz de birincisi, onların adları TKP değil TBKP dedik. İkincisi, yayın organlarının adları da farklı dedik. Partide patlak veren kavgayı anlattık. Daha o zamandan bunların sonunun teslimiyet olacağını biz yazıyor, söylüyorduk dedik. Onlar partinin adından vazgeçinceye kadar, TKP adının arkasına ek olarak *İşçinin Sesi* takısını aldığımızı belirttik. Onlar partinin adından vazgeçince, biz de zaten bize ait olan TKP adını kongreyle geri aldık dedik. *İşçinin Sesi*'nin yalnızca merkez yayın organımızın adı olarak kaldığını söyledik.

Bu arkadaş "bugüne kadar merak ediyordum, konuşmanız iyi oldu" dedi. Aynı konuyu merak edenler çok var. Yoldaşlarıma bunu hatırlatmak için bu örneği aktardım. Devrimci selamlar.

Z. Yener

İşçi sınıfı böyle iş barışını bozar

İst yen hain ist diğini desin

"Türkiye'de, işçi sınıfının kısa erimli çıkarlarını bile katıksız bir şekilde savunmak devrim istemek demektir."

İşçinin Sesi'nin 383. sayısında, TKP'mizin toplu sözleşmeler ve sendikal hareket konusunda yıllardır billurlaştırdığı görüşler, derli toplu, çok açık ve güzel bir şekilde yazılmış. Bu sayımız, Adana bölgesinde gittiği sendikalarda ve fabrikalarda tartışma yarattı.

TKP, işçi sınıfının uzun erimli çıkarlarının partisidir. Ancak partimiz, devrim ve komünizm için mücadele ederken, aynı zamanda, sınıfın kısa erimli çıkarlarını tam ve doğru savunmak göreviyle de karşı karşıyadır. Bu nedenle, toplu sözleşmeler ve sendikal hareket konusundaki görüşlerimiz, zaman geçip kavga kızıştıkça çok daha fazla rağbet görecektir. İsteyen hain istediğini desin, bir işçi eğitim toplantısında bu konunun semineri verilirken, açık ve net olarak ortaya çıkan sonucu buraya aktarıyoruz: "Türkiye'nin gerçekleri devrimcidir. Türkiye'de, işçi sınıfının kısa erimli çıkarlarını bile katıksız bir şekilde savunmak devrim istemek demektir."

Bugün işçi sınıfı çeşitli işkollarında kavga veriyor. Alın Sasa işçilerini. 1990-1992 sözleşmesi için, birinci yıl 1 milyon 500 bin + 20 bin net artış istiyorlar. İşçi Sağlığı Derneği 1989 yılı için 600 bin lira asgari ücret istemiş ve net olmalı demişti. O açıklandığında, hemen hemen aynı düzeyde bir asgari ücret gerekliliğini biz de savunduğumuzdan, hiç unutmam, bir işçi toplantısında sendikacı bir bay "mantıklı olmak gerek" demişti. Asıl mantıksız olan kendisiydi.

1989 yılında çelik işçileri aylık ücreti ton demir/çelik olarak istediler. Sözleşmeleri imzalandığında aldıkları 700 küsur bin lira idi. Artış oranını iyi, düzeyi ise düşük bulmuşlardı. Şimdi Sasa işçileri de kendi anketlerinde ve sözleşme taslaklarında yukarıda sözettiğimiz rakamı istemişler.

Bay Sabancı'nın müdürleri Sasa için hazırlanan taslağı okuyunca kudurmuş ve bir bildiri kaleme almışlar. Tehditler savuruyorlar. Hesaplamışlar, kitaplamışlar, "işçinin maliyeti çok artıyor, sendikacıları iş barışını bozmamaya davet ediyoruz" diyorlar. "İş barışı" konusunu hangi Sasa işçisinin yanında açarsanız açın sinirleniyor. İşveren müdürleri ne derlerse desinler Sasa işçileri, iş barışına falan değil, greve, kavgaya hazırlanıyorlar.

Görüşmesi süren Sasa sözleşmesine de ışık tutar düşüncesiyle, sözleşmelerde genelde olan bir soruna dikkat çekmek istiyoruz. Sözleşmeler net bir dille yazılmıyor. Yazılmadığı için kaşıkla alınmış gibi gözüken haklar kepçeyle geri veriliyor. Bunda büyük bir etken, satılmış kafalı sendikacılardır. Örneğin Çelik-İş'in 12. dönem sözleşmesinden bir madde aktaralım. 9. maddenin "a" ve "b" bentlerinde sendika yöneticilerinin ve işyeri temsilcilerinin hakları yazılmış, "c" bendi ise şöyle:

"Madde:9.c) Sendika temsilcileri faaliyetlerini mevzuata aykırı olmamak koşulu ile, sözleşmenin özüne ve sözüne uygun olarak, işyerinde, iş saatleri içinde ve dışında sürdürür. Temsilciler münhasıran yukarıdaki görevlerini, mesailerini aksatmayacak şekilde, işverence kendilerine tahsis edilen noktalarda yaparlar."

Sözleşmenin bu maddesi yalnızca bir örnek. Benzeri ve çekiştirilmeye yatkın türlü maddeler var. Pratikte ne oluyor? Diyelim acil bir durum oldu, temsilciler toplantı yapacaklar. İşveren, "mesaiyi aksatıyor" ya da "iş mevzuatını bozuyor" gerekçesiyle falan filan işçinin ya da temsilcinin sendikanın o toplantısına katılmasına izin vermeyebiliyor.

Aynı bunun gibi maddeler Tekgıda-İş Adana bölge sözleşmelerinde de var. Ve bunlar temsilcilerin türlü yakınmalarına neden oluyor. Buradan şu sonucu çıkarabiliriz. Oturumlarda hiçbir sözleşme maddesi hayhuya getirilmemeli ve her bir maddenin net olarak yazılmasına dikkat edilmelidir. Aksi takdirde alınmış gibi görünen hak, kullanmaya gelince izin gerektiren bir ricaya dönüşüyor.

Ekonomik maddelerde olsun, idari maddelerde olsun burjuvaziyle işçi sınıfı arasında kıyasıya kavga sürüyor. Türkiye'de sınıf mücadelesi keskinleşiyor. İşçi sınıfı, olmayan, olduğu zaman da adil olamayan iş barışını gözünü kırpmadan bozuyor, devrimci istemler yükseltiyor. İşçi sınıfının Adana bölgesindeki parçası da, kendi yaşadıklarından ve İstanbul proletaryasının deneyiminden dersler çıkararak zorlu kavgalara ilerliyor.

İşçi sınıfımız, hele ki devrimci bir gerçekliği olan Türkiye gibi bir ülkede, toplu sözleşmelerin hiç kurtuluş olmadığını görüyor. Partisi ile buluşuyor.

Komünist, işçinin sınıf bilinçli önderidir. İşçi ordusunun çıkarını en katıksız savunan eridir. TKP de komünistlerin birliğidir. İşçi sınıfının kurtuluşu TKP'nin önderliğinde olacaktır. Bu bilinç ve coşkuyla, eğitim gurupları kuruyor, örgütleniyoruz.

Yoldaşça selamlar.

M.Kaplan, Adana

Türk-İş'in son kongresi, yararlanılması gereken bir durumun varlığını gösterdi

Türk Metal'e yüklenmenin tam zamanıdır

Mustafa Özbek gibiler, ittifaklara girerek yaşayabiliyorlarsa ve girdikleri ittifakları da bu yoldan yaşatabiliyorlarsa, o zaman bunları vurup devirerek, Türk-İş çapında önemli değişimler sağlanabilir.

İşçi sınıfının sendikal birliğini, demokratik işleyişler ve militan eylemler temelinde pekiştirmek, yalnızca sendikal mücadele açısından değil, geneliyle sınıf mücadelesi açısından canalıcı önem taşımaktadır. Ancak, bilinçli burjuvalardan, yanlış devrimcilere, akılsız sendikacılardan hain TBKP'lilere kadar çeşitli kesimlerin bunu çeşitli biçimlerde engelleme çabaları vardır. Yine de işçi sınıfımız, önüne çıkan engelleri aşa aşa, bu yönde kararlı adımlar atmaktadır.

Sendikal birlik çok önemlidir ve bu yönde gidilmektedir. DİSK'i yeniden kurma söylentilerine rağmen genel durum böyledir. Ancak Türk-İş'in son kongresi, yararlanılması gereken bazı özel durumları da iyice gün ışığına çıkardı.

Bir fırsat doğdu

Geçen sayımızda, Türk-İş kongresini değerlendiren bir yazı yayınlamıştık. Bu yazıda, en sağda duran Mustafa Özbek ekibinin nasıl güç kaybettiğini, ama Erbakan'ın eski partisi MSP'nin eski MC'lerde oynadığı rol gibi (Benzetmeyi, siyasal çizgi değil dengelerde kilit olmak açısından yapıyoruz.) bir rol oynadığını oy dökümüyle de göstermeye çalışmıştık.

Gerçekten de bugün Türk-İş'te öyle bir durum vardır ki, Mustafa Özbek gibileri güçlü oldukları için ayakta durmuyorlar. Güç kaybettikleri halde, ittifaklara girip fasulyeden nimet sayılmaya çalışıyorlar.

Ancak aynı madalyonun bir de öteki yüzüne bakmak gereklidir. Mustafa Özbek gibiler, güçsüz oldukları halde, ittifaklara girerek yaşayabiliyorlarsa ve girdikleri ittifakları da bu yoldan yaşatabiliyorlarsa, o zaman bunları vurup devirerek, Türk-İş çapında önemli değişimler sağlanabilir demektir. İşte son kongrenin gün ışığına çıkardığı özel durum budur.

Türk-İş'te şimdiye kadar en gerici konumlarda yer alan sendikalardan Dok-Gemi-İş, Şeker-İş, vb., hayallerine bile gelmeyen büyük değişimler yaşamaktadırlar. Bu sendikaların bazı yöneticilerinin Türk-İş kongresinde en azgınca gerici konuşmalar yapmaları tam da buna duydukları şiddetli öfke yüzündendir.

Azılı gericilerin yuvalandığı asıl önemli sendika Türk Metal'dir. Dolayısıyla sözünü ettiğimiz özel durum da en çok onu ilgilendirmektedir.

Türk Metal tabanında ilerici işçiler son yıllarda oldukça çoğalmıştır. Yalnızca eski DİSK'lileri kastetmiyoruz. Son 20 yılın deneyiminden tüm işçi sınıfı dersler çıkarmıştır. Öte yandan, metal işkolunda, Türk Metal'in dışında üç sendika daha vardır. Çelik-İş grev sürecinde önemli değişimler geçirmeye başlamıştır. Ama en önemli sendika, ilerici devrimci işçileri en yoğun barındıran Otomobil-İş'tir.

Otomobil-İş bugün, yönetiminin bölücü hesapları nedeniyle başvurduğu çeşitli kaprisleri ve pazarlıkları bir yana itip de, Türk Metal'e kayıtsız koşulsuz katılsa, Türk Metal'de dengeler değil değişmek, alabora olur. Ama Otomobil-İş yönetiminin tutumunun altında yatan neden tam da budur.

Onursuzları tepeleyin Türk-Metal'e gidin

Otomobil-İş'in TBKP damgalı yönetimi, siyasal yaşamda burjuvaziye onursuzluğun, Yağcı'lığın görülmedik örneklerini veren bir hareketin uzantısı olduğu halde, iki işçi sendikasının birleşmesi konu olunca, bir "onur" sorunudur türetiyor. Bu yönetimin koruduğu işçinin onuru falan değil, kendi koltuğu ve burjuvazinin çıkarıdır.

İşçinin çıkarı ve onuru, gerici sendikacıların sınıfın içinden sürebilmekte, doğru anlayışları sınıfa daha da yayabilmektedir. Otomobil-İş yönetimi ise, Türk-İş'te birlik yönünde sendika kongrelerinde defalarca alınan kararlara rağmen, Türk-İş tüzüğünün değişmesi koşulunu öne sürerek, Türk-İş'te yanlış anlayışın yayılmasına çalıştı. Bunda başarılı olamamayı bahane ederek, "iltihak etmeyiz" türünden kapris yaptı.

Şu sıralarda ise, Otomobil-İş yönetimi aracılığıyla TBKP, bu sendikayı koz olarak kullanıyor. Sendikanın Türk-İş'e girmesi için tüzük değişikliği koşulunu öne sürerken, öte yandan da, yeni bir partiyle birlikte DİSK'i de yeniden kurmaya çalışanlarla, eski Maden-İş konumundan pazarlık yürütüyor.

Otomobil-İş tabanı, yönetimin kaprislerini ve çirkin pazarlıklarını elinin tersiyle itmeli, muhalefet diye çıkan ve bölücü görüşler savunan öteki bazı sol akımlara da yeter demeli, sendikasını alıp Türk Metal'e gitmelidir. Asıl önemli misyon, onu, orada beklemektedir.

Mesude Yenidünya

"Türk" Harb-İş ikide bir milliyetçilik yapıyor

Milliyetçilik işçi sendikasına yakışmaz

İşçinin Amerikalısı, Türkü olmaz. İşçilerin çıkarları birdir, Şevket Yılmaz'ın da dediği gibi "soyadları işçidir".

2 Temmuz 1989'da 99'u İncirlik'ten olmak üzere 162 işçiyi işten çıkartan ABD şirketi VBR'nin, 1990 yılı içinde de, değişik işyerlerinde çalışan 306 işçiyi işten çıkartacağı kesinlik kazanınca, Türk Harb-İş sendikası bu şirkete karşı eylemler düzenledi.

Harb-İş'in işçilerin çıkarılmasına karşı yükselttiği yürüyüş, miting, alkışlı protesto gibi eylemler yerindedir, iyidir. Ama Harb-İş'in bazı yöneticileri bu eylemleri yükseltirken milliyetçi yüzlerini de açık ediyorlar. İşçilerin antiemperyalist duygularını sömürmeye, kaçak Amerikalı işçi avına çıkarak, işçileri milliyetlerine göre bölmeye çalışıyorlar.

Harb-İş genel başkanı Kenan Durukan ve ikinci başkan Çetin Soyak'ın imzasını taşıyan ve VBR'ye iletilen protesto bülteninde aynen şöyle deniyor:

"Türk makamlarını hangi cüretle, hangi cesaretle yönlendirmeye çalışmaktasınız? Bu makamların yetkilerini ve işlevlerini, ne zamandan beri VBR yetkililerinin arzuları doğrultusunda kullanabileceğinizi zannetmektesiniz?" (*Cumhuriyet* 4 Ocak 1990)

"Türk makamları"nın böyle savunulması, Türkiye burjuvazisini temize çıkarmak, o sanki işten atılan işçilerin yanında yer alırmış gibi bir umut yaymak anlamına gelir. Oysa işçiler her an görüyorlar ki, Türkiye burjuvazisinin kendisi sendikalı işçileri toplu halde işten çıkartıyor. 1990 yılının daha ilk ayında Tüpraş'ta, Pimtaş'ta, Etap'ta, cam işkolunda, Habaş Tıbbi Gazlar'da, OYAK İnşaat'ta, Bufalo'da, Teksen İplik'te daha birçok yerde işçiler işten atıldılar. Bu burjuvaziyi işçilere temiz göstermeye çalışmak, burjuvazinin suç ortağı olmak demektir.

Harb-İş yönetimi, işçinin haklarını savunmak istiyorsa, yalnızca ABD şirketi VBR'de değil, öteki yerli işyerlerinde de eylemleri yükseltsin. Hele ki askeri işyerlerinde işçi haklarının gaspedilmesine karşı sesini bile çıkarmıyor. Orada da eyleme geçsin.

Sonra, Amerikalı kaçak işçilerin peşine müfettişler takarak, onları resmi makamlara ispiyonlamak da bir işçi sendikasına hiç yakışmıyor. İşçinin Amerikalısı, Türkü olmaz. İşçilerin çıkarları birdir, Şevket Yılmaz'ın da dediği gibi "soyadları işçidir".

Mehmet Erenler

Geriye doğru bakılırsa yeni eski, eski yeni sanılır

Yeni sosyal demokratlar eski çıkmaz sokaktalar

"Marksizm, sınıflar ilişkisinin ve tarihin her anının somut özelliklerinin en doğru, gerçeğe en uygun ve nesnel olarak doğrulanabilir, denetlenebilir bir hesabını yapmayı zorunlu kılar. Biz Bolşevikler, bu kurala, bilimsel temellere dayanan bir siyaset bakımından kesinkes zorunlu olan bu kurala, her zaman bağlı kalmak zorundayız." (Lenin, *Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi,* Sol Yayınları, s.22-23)

Sinan Çetiner, ... Cezaevi

Gorbaçof'ların *perestroykası* kendisini artık daha açık bir biçimde ortaya koymaya başladı. Önceleri gizli kapaklı, el altından, çekinerek gösterilen hedefler adım adım açılıp saçıldı.

Perestroykacılar, "yeni", "yenilenme", "yeni düşünce" vb. sözleri, son yıllarda dillerinden hiç düşürmüyorlar. Nedir bu "yeni", "yeni düşünce", "yenilenme" vb. dedikleri? Ve en önemlisi, eski düşünce, kısacası, eski olan nedir?

Herşey gözümüzün önünde olup bitiyor. "Yeni düşünce"leri üzerine kitaplar, dergiler, broşürler dolusu yazılıp çiziliyor. Emperyalist basına her gün ard arda demeçler veriliyor. Şimdi, gelinen noktada şu açıkça görülüyor ki, *perestroykacılar,* emperyalizmle kolkola yürüyorlar. Ama bu hep böyle gidemez. Bunu kendileri de çok iyi bildiklerinden, bir hayli telaşlanıyorlar.

"Açıklık", "yeniden yapılanma" vb. sloganlar, ortaya ilk atıldığında, herkesin dikkati bir anda o yöne yoğunlaştı. Bu cilalı sloganlar, birçok devrimci hareketin umutlanmasına neden oldu. Gorbaçof'lar işbaşına gelinceye kadar sosyalist ülkelerde yaşanan olumsuzlukları, yapılan yanlış uygulamaları vb. telaffuz edemezken, Gorbaçof'larla birlikte birşeylerin değişeceğini anlayan bazı sol hareketler ise, hemen tutum değiştirdiler. Böyle yaparak, Sovyetler'den çok Sovyetçi kesilmek olan önceki tutumlarında, ne denli iki yüzlü olduklarını da bizzat kendileri ortaya koydular.

Neyin en olduğunu anlamak için fazla beklemeye gerek kalmadı. Bugün gelişen bütün olaylar, bizim bu konudaki tutumumuzda ne denli haklı olduğumuzu çok açık bir biçimde ortaya koydu. En basitinden bir örnek vereyim: Sovyetler Birliği yönetiminin yanlışlarını, yanlış düşüncelerini ve uygulamalarını eleştirdiğimizde, o zaman henüz menşevik olan bugünkü yeni sosyal demokratlar, bizi "anti-Sovyet" olmakla(!) suçlayarak, bize söylemediklerini bırakmadılar. Tüm bunlar tartışıldı, hak ettikleri yanıtları da aldılar. Şimdi ise, bize o gün "anti-Sovyet", "anti-komünist" suçlamasında bulunanlar, dün daha az ve gizliden yaptıklarını bugün çokça ve açıktan yapıyor, komünizme düpedüz saldırıyorlar. Marksizm-Leninizmin artık bir "dogma" olduğunu savunuyorlar.

Bugüne kadar sosyalizm adına çok ters şeyler yaptılar, Marksizm-Leninizmi çarpıtarak kitlelere yanlış bilinç verdiler. Şimdi dönüp, yaptıkları bu yanlışlıkların "gerçekte Marksizm-Leninizmin yanlışlıkları olduğunu" söylüyorlar. Bunların Türkiye'deki çömezleri, TBKP dönekleri, Marksizm-Leninizme saldırıda burjuvaziyle aynı dili kullanıyorlar. Baylarımız sınıf savaşımının karşısına şimdilik böyle dikiliyorlar, yarın işçi sınıfına cepheden saldıracaklar. Bunun örneklerini *Yeni Açılım*'da vb. sergiliyorlar.

Yeni Açılım'ın 13. sayısında, "Dogmatizm ve sorumluluk" başlıklı yazısında Bilal Şen, Marksizm-Leninizmi bir yandan "dogma" olarak nitelerken, bir yandan da, kendince ustalık yaparak, kendi düşüncelerine kılıf, kendi ihanetlerine ortak etmeye çalışıyor.

Şen, yazısına dogmatizm, Marksizm-Leninizm vb. üzerine genel, yuvarlak sözler ederek, şöyle giriyor:

"Bilindiği gibi, işçi sınıfının dünya görüşü olan Marksizm, bilimsel bir teoridir. Marksizmin düşüncesel temeli diyalektik ve tarihsel materyalizmdir. ... Marksist-Leninistler, hocalar, mollalar ve papazlar gibi ezbere konuşamazlar, Marksist-Leninist ilkeleri, din adamlarının dini dogmaları yineledikleri gibi yineleyemezler, yineleyenler kendilerine 'Marksist-Leninist' deseler de gerçekte dogmacıdırlar..." (*Yeni Açılım,* sayı:13, s.14)

Bilal Şen, yazısının hemen başında giriş olarak söylediği bu yuvarlak sözlerle, okuyucuları ilerde asıl söyleyeceklerine, gerçek düşüncelerine alıştırmaya, hazırlamaya çalışıyor. Yani, Marksizm-Leninizmin reddine kendince yumuşak iniş yapıyor.

Genelde *Yeni Açılım*'ın bu tür yaklaşımlarının nedeni şu: İşçi sınıfını arkadan vurabilmek için, bir yandan Marksizm-Leninizmi savunuyor, işçi sınıfının yanında duruyor görünmek zorundalar, diğer yandan da, Marksizm-Leninizmi özünden saptırarak işçi sınıfına yanlış hedefler göstermek durumundalar. Bu nedenle hem yukarıdaki gibi yuvarlak sözlerini, yumuşak inişlerini, hem de asıl olarak, Marksizm-Leninizme, sınıf savaşımına, proleter devrimlere saldırılarını görürüz. Bu saldırılar, sık sık, sınıf savaşımının artık tarihte kaldığını, Marksizm-Leninizmin gününün geçmiş olduğunu kanıtlama(!) biçimine bürünüyor. Yazarımız da aynen bu çaba içinde şöyle diyor:

"... Dogmatik düşünce sahipleri bugün, aynen dün olduğu gibi düşünürler, bugünkü yaşamı dünkü anlayışlarıyla düzeltirler..."

"... Canlı yaşama göre değil de, klişeleşmiş kalıplara göre hareket edenler, kendi görüşlerine uymayan görüşleri, tıpkı dindarlar gibi, 'sapma' ve 'ihanet' olarak niteler, 'bizimle olmayan bize karşıdır', 'bize düşmandır' derler" (agy, sayı: 13, s. 15-16)

Sözü ağzında gevelese de, burada Şen'in ne demek istediğini çok iyi anlıyoruz. "Klişeleşmiş kalıplar" derken ne kastettiğini de biliyoruz. Marksizm-Leninizm dünde kalmış bir dogmadır ve bugünün sorunları böyle dogmalarla, klişeleşmiş kalıplarla çözümlenemez, diyor. Döneğimiz, yazısının ileriki sayfalarında bunu daha da açık söylüyor. Gerçekte bir bütün olarak yazının içeriği, Marksizm-Leninizme saldırıdır. Fazla mide bulandırıcı olmamak için, biz, bu saldırı örneklerinden yalnızca birkaçını yazımıza alacağız. Ama bunlara geçmeden önce bir noktayı belirtmek istiyoruz.

Hani güneş balçıkla sıvanmaz diye bir söz vardır. Tarihte birçok örneğini gördüğümüz gibi, bunlar da güneşi balçıkla sıvamaya çalışan ahmaklardır. Dün kendileriyle aynı görüşü paylaşmadığımız için bize, ağıza alınmayacak küfürler ettiklerini ne çabuk unuttular. Küfürler birşey değil, gülüp geçeriz, düzeysizliklerine vb. yorarız. Ama bunun yanısıra, Avrupa komünizmi ideoloğu mu olmadık, anti-komünizm uzmanı mı olmadık, CIA ajanı mı olmadık, Walesa destekçisi mi olmadık.

Tüm bunları söyleyen insanların bunu kalkıp da bu tür eleştirilerden, yaklaşımlardan yakınmaları, bunları dogmatizm, "yukarıya" (ya da bir merkeze) körükörüne bağlılık diye değerlendirmeleri, bu insanların balçığa ne denli batmış olduklarının bir göstergesidir. Bu tür değerlendirmeler, bizim bay döneklerimizi çok daha komik duruma düşürüyor. Dün kendi yaptıklarını, bugün başkalarına eleştiri(!) konusu yapıyorlar. Bu eleştirdiklerini bizzat kendilerinin halen yapıyor olmaları da işin bir başka komik yanıdır. Buna aşağıda yine döneceğiz.

TBKP dönekleri, işçi sınıfını, emekçi halkı kandırma çabalarını, yani burjuvaziyle yaptıkları işbirliğini ve ihanetlerini bakın nasıl açık ediyorlar:

"Bizim sol harekette şematik düşünce, en net biçimiyle Marksizm-Leninizmin 'sınıf savaşı', 'bunalım halleri', 'devrimci durum', 'halkların kendi kaderlerini özgürce belirlemeleri', 'baş düşman' vb. sorunlara ilişkin ilkelerini yorumlamada gözleniyor. (*agy,* s. 16)

Bilal Şen ilkelerden böyle yakınıyor. Sınıf savaşımı, devrimci durum, bunalım halleri, halkların kendi kaderlerini özgürce belirlemeleri de neymiş! Gerçekte bunların bugün ağza bile alınmaması gerekiyor. Çünkü bu ilkeleri duyduklarında TBKP'lilerin tüyleri diken diken oluyor.

Biz bütün bunları anlıyoruz da yenilik bunun neresinde, onu anlayamıyoruz. Bunların bu söylediklerini o denli çok duyduk ki. Hatta kapitalizmde yaşayan her insan bu sözlerle büyüdü. Burjuvazi her fırsatta Marksizm-Leninizme, komünizme, sosyalizme lanetler yağdırıp küfrediyor. Sınıf savaşımının "uyduruk" olduğunu söylüyor. Bugün belki de tek yenilik şu: Bir süredir döneklerin sesi, burjuvazinin, emperyalizmin sesinden daha gür çıkıyor. Sosyalizmi yıkmada, komünizmin teorisine ve pratiğine, işçi sınıfına ve sınıf savaşımına saldırmada burjuvaziye hiç de gerek bırakmıyorlar.

Türkiye'de burjuvazinin yıllar yılı kitlelere sunduğu şeyleri bugün TBKP sunuyor:

"Bu kalıpların kimileri, dış görünüşleriyle çok çekici ve romantiktir (örneğin tek çare devrimdir gibi)."

Evet, gerçekten çok açık söylüyor. Yani insanlar, devrim hedefinin doğruluğuna değil, yalnızca çekiciliğine, romantikliğine kapılıyorlarmış. Tam bir burjuva yaklaşımı. Lenin bu dönekleri çok iyi tanımlıyor:

"...Köleliğe karşı kölenin ayaklanmasını sağlayacak yerde onu yatıştıran bir kimse, köle sahibine yardım ediyor demektir." (Lenin, *Proleter Devrimi ve Dönek Kautsky,* s.32)

TBKP'li dönekler de burjuvaziye hizmette hiç kusur etmiyorlar. Buna karşılık burjuvazi kendilerine "özgürlük" vermiştir. Bu tür bir özgürlüğe dayanarak, işçi sınıfının sınıf savaşımını engellemede de kendilerini gerçekten özgür sanıyorlarsa, o hain kafalarına şunu iyi yerleştirmeleri gerekiyor: İşçi sınıfı da, burjuva erkini devirme yolunda, burjuvaziyle birlikte önüne engel olarak çıkan herkesi yerle bir etme özgürlüğüne sahiptir. Sınıf savaşımı komutlarla yürümüyor. O, öyle, başla deyince başlayacak, dur deyince duracak gibi birşey değildir. Eğer, dur deyince duracak gibi olsaydı, zaten bu döneklere gerek kalmazdı. Burjuvazi pekala bu işi yapabilirdi.

Özetlersek, Marksizm-Leninizmin eski düşünce olduğunu savunan TBKP'li yeni sosyal demokratların, Gorbaçofların, yeni dedikleri düşünceleri, gerçekte tarihin kokmuş çöplüğünden deşelenip alınmıştır. Gerçi, bizim döneklerimiz, tarihin çöplüğünü araştırıp kokmuş düşünceleri bile çıkaramayacak denli yeteneksizdirler. Ama şu yeteneklerine gerçekten diyecek yok: Usta bir taklitçi, usta bir kuyrukçudurlar. SBKP ne söylerse, bizim dönekler,

doğruluğuna yanlışlığına bakmadan, burada ondan daha fazla bağırırlar. Onlar tarihin çöplüğünde mi dolaşıyor, bizimkiler zaman yitirmeden çöplerden çöplenirler.

Hruşçof, Stalin döneminde Stalin'e her fırsatta övgüler yağdırıyordu. Stalin öldükten sonra ise, Stalin'e saldırarak, demediğini bırakmadı. Madem Stalin yanlış yapmıştı, neden yanlış yapıldığı zaman müdahale etmedi de, övgüler düzdü? Yoksa Hruşçof komünistliğini, Stalin öldükten sonra mı anımsadı? Bu tutum gelenek halini aldı ve günümüze kadar geldi.

Bugün Gorbaçof'lar, saldırılarını Brejnef'ten başlayarak Lenin'e kadar uzatıyorlar. Ruhlarını tamamen teslim etmiş olan bizim dönek, usta taklitçilerimiz de onların kuyruğunda yürüyorlar. Yarın Sovyetler'de durum değişsin, Gorbaçof'lar yönetimden alınsın ve onlardan hesap sorulsun, eminiz ki, yeni sosyal demokrat TBKP'ciler, Gorbaçof'ları suçlama şampiyonluğunu da hiç kimseye bırakmazlar. İşte bunlar böylesine iki yüzlüdürler. Bir de utanmadan başkalarını, bir yerlere körükörüne bağlı olmakla suçlamaya kalkıyorlar. Bunu yapacaklarına önce kendi ayıplarına baksınlar.

Aynı iki yüzlülüğü, tarihin çöplüğünden topladıkları kokmuş düşünceleri "cilalayarak", "yeni" diye sunarak da gösteriyorlar. "Barışçıl geçiş", "parlamentarizm", "devrimci olmayan (sözde) sınıf savaşımı", proletarya diktatörlüğünün reddi vb. tarihte defalarca savunulan ve mahkum edilerek tarihin çöplüğüne atılan düşüncelerdir. Brentano'ların, Struve'lerin, Kautsky'lerin kokuşmuş düşüncelerini bugün "yeni" diye kimseye yutturamazlar.

Önceleri, barışçıl geçiş deniyordu. Özellikle zayıf halkalarda bu olanaklı değildir ama o zaman, hiç olmazsa "sosyalizme" geçiş biçiminde telaffuz ediliyordu. Bugün sosyalizme geçişten hepten vazgeçildi. Hatta devrim onlar için korkulu rüya haline geldi. Burjuva düzenin yaşayabilmesi, ayakta kalabilmesi için didiniyorlar. Demokrasi savaşımı dedikleri de, burjuva düzen açısından uzun süreli tehlikeli olabileceğini düşündükleri budakların törpülenmesinden başka birşey değildir. Bu işte kendilerinin de katkılarının olmasını istediklerini söylüyorlar. Yani sömürü düzeninin, bazı reformcuklarla yamanmasına yardım ederek, sözümona demokrasiyle burjuvazinin sorunlarını çözmeyi öneriyorlar...

Görüldüğü gibi, sınıf savaşımında saflar oldukça belirginleşmiş durumdadır. Daha da belirginleşmesi gerekiyor. Artık eskisi gibi, bizim partimizin mirası üzerine oturarak, tabela hırsızlığı yaparak, içi ihanet dolu, cilalı sözlerle kendilerini gizleyecek durumları kalmadı. Sınıf savaşımında, işçi sınıfına karşı burjuvaziye bir tampon görevi üstlendiklerine göre, çarpışmada ilk ezilecek olan TBKP'li dönekler olacaklardır.

Onlar, geriye doğru evrim geçirerek sosyal demokratlaştılar. Biz ise, önümüze çıkan her türlü engele, zorluğa rağmen daha da gelişip güçleniyoruz, sınıfımızla birlikte emin adımlarla ilerliyoruz. Hayatın her alanında onların gerçek yüzlerini açığa çıkarmayı görev biliyoruz, görevimizi yerine getiriyoruz.

Forum, Aclan Sayılgan'ın "TBKP (TKP)'ne eleştiriler ve öğütler" başlıklı ilginç bir yazısını yayınladı

Allah, Allah, Allah, Allah!

BU NASIL SEVDA!

Burjuvazi TBKP'ye, "burjuva saflara hoşgeldin, şöyle yaparsan bizim için daha iyi olur" diye açıktan söyleyemeyeceği için, yazıda Aclan Sayılgan, söylemek istediklerini, bilmece gibi dile getirmiş.

Bilindiği gibi, *Forum*, burjuvalar için çıkan ve burjuvazinin hiç su katılmamış görüşlerini açıktan yansıtan, bu açıdan da oldukça yararlı bir dergidir. Bu derginin 247.sayısında, polis ajanlığı, yoldaşlarımızın eski tutuklanmalarında çoktan ortaya çıkmış Aclan Sayılgan'ın çok hoş bir yazısı çıktı. Yazının başlığı, "TCK'nun 141, 142 ve 163.maddelerinin kaldırılması hazırlıklarının ışığında" diye küçük puntolarla başlıyor ve "TBKP(TKP)'ne eleştiriler ve öğütler" diye büyük puntoarla bitiyor.

Forum, burjuvalar için çıkıyor ve birçok görüşü açık yazıyor demiştik. Bu yazı biraz farklı bir nitelik taşıyor. Yazı, giderek düpedüz burjuva saflara katılmakta olan TBKP'ye akıl vermek için yazılmış. Ancak TBKP'nin yığınları aldatma, devrimden uzaklaştırma görevi olduğu için, ona, "burjuva saflara hoşgeldin, şöyle yaparsan bizim için daha iyi olur" diye açıktan akıl vermek, burjuvazi için bindiği dalı kesmek olur. Bu nedenle, yazı söylemek istediklerini bilmece gibi, allegorik ve imalı bir üslupla anlatmaya çalışmış. Bu bilmeceyi çözünce, burjuvazinin TBKP'den nasıl bir davranış beklediğini, istediğini anlamak açısından, *Forum*'un tüm öteki yazıları gibi, bu yazı da çok yararlı duruma geliyor.

Gönül isterdi ki, yazının tümünü basabilelim. Yer darlığı nedeniyle bunu yapamayız. Olabildiğince kısa aktarmalarla yetinmek zorunda kalacağız.

Yazı, Lenin'in "ulusal kültürel özerklik" belgisine karşı söylediği, bu arada ulusların birliğinin önemine de değindiği sözlerini TBKP liderlerine hatırlatarak başlıyor. Sonra şöyle diyor:

"Marksist Leninist olduğunu ileri süren TBKP, gerek programına, gerekse tüzüğüne *Kürtçülük* sorununu ön mesele olarak almıştır, Lenin'den de herhalde Gorbaçev'den de uzaklaşmış, Stalin'in ruhuna sığınmıştır. Kendisini bölücülüğün çukuruna atarak daha doğmadan Marksizm-Leninizm'den kopuşunun nerelere kadar uzanacağını hesap etmeyen bir serüvene koşulmuştur. Sanıyorum bunun günahı, reformist bir parti olmaktan ileri gidemeyen bir zamanların Türkiye İşçi Partisi'ne aiddir." (*Forum*, sayı: 347, s. 34)

Burada ilk mesaj geliyor: Marksizm-Leninizm'den bu kadar kopuk olman sorun yaratıyor. Stalin'e karşı görünebilirsin ama Lenin'le Gorbi'yi aynı kefeye koymanın, Marksist-Leninist görünmenin bir yolunu mutlaka bulmalısın. Baştan sona çarpıtarak da olsa Lenin'i mutlaka kullanmalısın. Bu sol görünme manevrasını yapabilmek için gerekirse suçu "reformist" TİP'e atmalısın.

Bundan sonra 141-142'nin kaldırılması ya da değiştirilmesi hazırlıklarına geçiliyor. Adalet bakanının açıklamalarına yer veriliyor ve şöyle deniyor:

"Adalet Bakanı'nın görüşleri hayata geçirildiğinde, karşımıza çıkacak olan Marksist-Leninist Türkiye Komünist Partisi, Marksist Sosyalist Partiler, *bu partilere bağlı sendika konfederasyonları*, dernekler ve Marksist-Leninist ya da sadece Marksist partilerin yan kuruluşları, barışseverler, gençlik kuruluşları v.d.leri. T.C.K.'nun sözünü ettiğimiz maddeleri kalkarsa, Türkiye Komünist Partisi günah keçisi olmaktan kurtulacak..." (*agy*, s.34)(abç)

Yeni kurulan partinin DİSK'i yeniden açma çabalarından Sayılgan'ın önceden haberdar olduğu buradan anlaşılıyor. Bu ilginç nokta bir yana, dikkat edilirse, hiç belli etmeden, TKP-ML ile vb. de karışabilecek bir biçimde, iki TKP'den sözediliyor. İkinci mesaj geliyor: Gerçek TKP, Marksist Leninist'tir, yasal değişikliklerin açacağı gediklerden o da yararlanabilir, buna karşı önlemlerini almalısın, komünist günah keçisi olarak gösterilen sen olmalısın.

İkinci mesajın daha devamı var:

"69 yıllık bir illegal geçmişi olan TKP'nin, TBKP adıyla ortaya çıkması, Parti'nin Genel Sekreteri'nin (Haydar Kutlu) bir hayli kapsamlı aydın kişiliğine rağmen, illegal parti tabanında süregelen Stalinci geleneklerin, legal dönemde de hâlâ süreceği kanısındayız ve dünyadaki bugünkü demokratik devrimine, ehlileşmiş bir şekilde ayak uydurmakta güçlük çekeceği inancındayız." (*agy*, s.34)

İkinci mesajın devamında, fazla ehlileştiniz uyarısı yapılıyor. Hatta Haydar Kutlu da galiba, "çok entel" kalması nedeniyle gereğinde kaldırıp atılacak posa olarak sayılıyor.

Yazı Kürtçülük konusuyla başlamıştı. Üçüncü mesaj da bu konuyla ilgili:

"...TBKP Türkiye'nin demokratik yenileşme dönemine, sırtında ağır bir yükle gelecektir... Bu ağır yük, Parti tarihinin hiç bir döneminde görülmemiş, Parti'nın, 'Kürt ve Türk Halkları'nın gönüllü ortak mücadele örgütü' formuna sokulması gibi bir garabeti içermektedir. Bundan cesaret alan bazı burjuva parti üyeleri Kürt Partisi kurulması sorununu gündeme getirmektedirler. Daha başlangıçta T.C.K.'nun ilgili maddelerinin kaldırılması veya değiştirilmesini dinamitlemektedirler. Bunun da ilham kaynağı TBKP'nin az yukarda andığımız Kürt meselesini hem tüzüğüne hem de programına alması ve bazı burjuva fırsatçıların da bundan istifadeye kalkmasıdır. TBKP, kürtçülük sorununu programa getirdiği sürece adı geçen yasaların kaldırılmalarına inanmıyoruz. TBKP, dikkat edilirse, yukarda aldığımız bir paragrafta görüldüğü gibi Lenin'in ulusal birliği parçalama görüşüne karşı olduğuna da karşıdır. Ve ulusal onuru hiçe saymak gibi ağır bir yükün altına girmektedir." (*agy*, s.34-35)

Türkçesinin bozukluğuyla yazıyı Aclan Sayılgan'ın bile yazmamış olabileceğini düşündürten bu bölümde verilen üçüncü mesaj da, bize öyle geliyor ki şudur: Sen işçi sınıfının örgütlenme anlayışını ulus ölçütüne göre bölmeye çalışmalı, Türk işçi sınıfıyla uğraşma işini kendi üzerine almalısın. Kürt işçi sınıfını ulusal temelde örgütlenecek olan burjuva partilerin ya da başkalarının etki alanına bırakmalısın.

Nitekim, geçen sayılarımızda, TBKP'lilerin "Türk işçi sınıfı" sözünü kullanmaları üzerinde durmuştuk. Şu sıralarda, *Yeni Açılım*'da bu konuyu tartışmaları da bir başka ilginç raslantıdır. Bunlar mesajı doğru yorumladığımızın ipuçları olmaktadır.

Bundan sonra, yine Kürt sorunuyla bağlı ama asıl olarak başka bir uyarı getiren, dördüncü mesaj geliyor.

Partimizin geleneğinin, ulusal bütünlük ilkesine bağlılık olduğu, Hikmet Kıvılcımlı'nın bu geleneğe bağlı kalmadığı için atıldığı, Atatürk'ün akrabası olması nedeniyle (şaka yapmıyoruz, gerçekten böyle deniyor) Reşat Fuat'ın da bu geleneğe bağlı olduğu söylendikten sonra şöyle deniyor:

"O günün TKP'si,... ulusal bütünlüğe bağlı merkez kadrosundan oluşuyordu... Şimdi, Mustafa Suphi geleneğinden gelen Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın anti-parti ve anti-Leninist görüşlerine bürünerek, Atatürk'ün kurduğu devletten 1987 yılından beri legalite istemektedir... Buraya kadar özetlediğimiz hususlar, TBKP'nin TKP geleneğinden kopmuş olmasının bir işaretidir. Böyle bir partinin legaliteye geçmesi nasıl mümkün olur diye düşünüyoruz." (*agy*, s.35)

Birinci ve ikinci mesajlarla da yakından bağlı olan ve Kürt sorununu daha çok kılıf olarak kullanan dördüncü mesaj, net ve açık olarak şöyledir: Sizin TKP olmadığınız artık iyice ortaya çıktı, bunu düzeltmezseniz, sizi resmen legale çıkarmanın anlamı kalmıyor. Mehmet Bozışık, Rasih Nuri İleri gibi hiçbir sempati duyulmayan adlar da, sizi TKP olarak göstermeye yetmiyor. Belki Kıvılcımlıcı bazı akımları da kapsamanız yararlı olabilir.

Bundan sonra geliyoruz beşinci mesaja. TBKP'nin Ağustos 1989'da Avrupa'da çeşitli sol hareketlerle ve kişilerle birlikte eylemler organize ettiği anlatılarak, çok çeşitli sol örgütlerin adı sıralanarak şu mesaj verilmek isteniyor: Olabildiğince çok sol hareketi ve kişiyi çevrene toplamalı ve bizim safımıza sürüklemeye çalışmalısın.

Altıncı ve son mesaja gelince. TBKP'nin çoğu Kürt olan hareketlerle eylem birliklerine atıf yapıldıktan sonra şöyle deniyor:

"Belki de Türk-Sovyet yakınlaşmasının somutlaştığı bu günlerde, Avrupa emperyalizminin bir amacı olmaktan başka bir anlama gelmeyen TBKP'nin bu ajitasyonları, Parti legalleştirildikten sonra, Türk-Sovyet yakınlaşmasına darbe vurmak amacına yönelik bir ortam yaratacaktır." (*agy*, s.36)

Bize öyle geliyor ki, bu mesaj da kısaca şu uyarıyı yapıyor: Kapısı açılan Sovyet pazarından ve yatırım alanlarından, Avrupa emperyalizminin koltuğu altında olsa da, daha çok pay almamızı sağlamak için öteki efendilerinle, Gorbilerle aramızı bulmalısın.

Mesajlar böyledir. Eminiz, TBKP bunları kulak ardı etmeyecektir, hatta belki de isteklerini yerine getirmektedir.

Ş. Günbudak

SENİ DÜŞÜNÜYORUM

Türkiye Komünist Partisi,
TKP'em benim,
seni düşünüyorum.

Sen dünümüz, bugünümüz, yarınımızsın,
en büyük ustalığımız,
en ince hünerimizsin,
sen aklımız, yüreğimiz ve yumruğumuzsun.

Dünyada bir anılır şanlı soyun var:
sen küçük kardeşisin VKP(B)'nin.

Sen bana bugün
mübarek alnındaki yara yerinle
ve işçi bileklerinde zincir izleriyle göründün,
yürüyorsun dimdik, pırıl pırıl.
Ömrümde yalnız seninle
ve senin safında olmakla övündüm.
(...)

Nazım Hikmet

Çavuşesku'nun "milyonları" diye kampanya yürüten yalancıların mumu söndü, ocağı da söndürülecek!

Çavuşesku'nun mily nları işçi s nıfıdır

Karşı-devrimin, korku içinde savurduğu "Çavuşesku'nun yabancı bankalardaki milyonları" yalanı ortaya çıktı! Korkuları, Çavuşesku'nun gerçek milyonları olan işçi sınıfındandır. Türkiyeli komünistlerden Romanyalı komünistlere, Romanya işçi sınıfına bin selam!

Romanyalı komünistler, bugün kendi ülkelerinde "esir" ama özgürdürler. Resimdeki komünistin yüz ifadesinden de anlaşıldığı gibi, Romanya işçi sınıfı kinli, karşı-devrimin ocağını söndürmeye kararlıdır.

Romanya karşı-devriminin gerçekleşmesiyle birlikte, burjuva basını, RKP genel sekreteri ve devlet başkanı Çavuşesku yoldaşı karalamak için elinden geleni ardına koymadı. Neleri diline dolamadı ki! Devlet başkanının oturduğu ev, tavandaki avizeler, giydiği palto, ayakkabı, Elena Çavuşesku'nun ele geçirildiği zaman üstünde bulunan beyaz el çantası, falan filan... Çavuşeskuları da burjuvazinin Kral Faruklan, Şahları, Markosları, Duvalyeleri gibi tanıtmaya çabaladı.

En iğrenç karalama kampanyalarından biri de "Çavuşesku'nun milyonları"(!) oldu. Karşı-devrimin perde arkası lideri Silviu Brucan, Çavuşesku'nun 1,1 milyar dolarından söz etti. Bu miktarı biraz "abartılmış" bulan devrik Romen kralı Mihail, gerçek miktarın 400-500 milyon dolar olabileceğini söyledi. *(Financial Times,* 16 Ocak 1990) Çavuşesku yoldaşı, karşı-devrime karşı mücadeleyi örgütlemek üzere Sibiu'daki sadık güçlerin yanına giderken ele geçirenler, TV'den, Çavuşesku'nun "yanında 1 milyar dolarla kaçarken yakalandığını"(!) duyurdular. (İngiliz ITV televizyonu haber bülteni, 25 Aralık 1989) Elena Çavuşesku'nun elinde bulunan beyaz bir çantanın içinden çok sayıda mücevher vb. çıktığını(!) ilan ettiler. (Sonradan bu çantanın içinden, Çavuşesku'nun insülin iğnelerinin çıktığı "duyuruldu".)

Çavuşesku'ların üstünde bulunan 1 milyar doları ne TV'de gösterdiler, ne de hakkında söz ettiler. Çünkü yalandı. Ama, herhalde emperyalist devletler verecekleri para yardımını belki bu kılıf altında verirler diye, onlara yine de başvuruda bulunarak, "Çavuşesku'nun İsviçre bankalarında sakladığı 1 milyar doların yatırıldığı gizli hesapların dondurulmasını" istediler. Daha sonra, miktarı çok yüksek bulmuş olacaklar ki, bu iddiada "indirim" yapıp, İsviçre bankalarında "saklı olan paranın" 470 milyon dolar olduğunu söylediler.

Bu iddialar, Türk basınında da yayınlandı. Burjuva basının sözcüleri Romanya'ya gidip, Elena Çavuşesku'nun bula bula iki kürkü ve bir çift ayakkabısıyla resim çektiler. Birşey bulamayınca, Çavuşesku yoldaşların, gayet normal olan yatakodalarının resmini, "işte görüyor musunuz" altlığıyla bastılar. Oysa görülen durum, "e ne var yani" dedirtiyordu.

Burjuvazinin amacı, Çavuşesku'ları karalamaktı. Ama bunu yaparken, herkesi kendi gibi bildiği sergilendi. Çavuşesku'nun bir Markos *olmadığı*, ülkede devrim "ihtimali" karşısında paracıklarını emperyalist ülkelerin kasalarına dolduran parababaları gibi davranmadığı çok çabuk ortaya çıktı. Hayat, yalancının mumunu söndürdü!

İsviçre'nin en önemli bankalarından Credit Suisse, Union Bank of Switzerland, Çavuşesku'nun hesabına rastlanmadığını, Romanya devleti adına kasalarında bulundurdukları paranın ise 70 milyon dolar kadar tuttuğunu açıkladılar. *(The Independent, Financial Times,* 28 Aralık 1989) İsviçre Federal Bankacılık Komisyonu yetkilisi Hermann Bodermann, Çavuşesku ve ailesinin İsviçre bankalarında hesabı olduğuna inanmadığını açıkladı. 400 küsur milyon dolarla ilgili olarak da "onun hakkında en ufak bir belirti bile yok" dedi. *(Financial Times,* 30-31 Aralık 1989) Romanya Maliye Bakanlığı'nın İsviçre'ye giden iki yetkilisi, 15 Ocak'ta İsviçre yetkililerinden "Çavuşesku'nun gizli hesabına rastlanmadı" yanıtını alarak Bern'den ayrılmak zorunda kaldılar.

Eski ve yeni anti-komünistler arasındaki çelişkiler

Çavuşesku'nun "yabancı ülkelere kaçırdığı söylenen milyonlarca doları olduğu" yalanı, aslında, Romanya Komünist Partisi'ni gözden düşürmeyi, işçi sınıfı ve emekçilerin, partiye üye 3,5 milyon komünistin kendi örgütüne, liderlerine olan güvenini kırmayı amaçlıyordu. Çünkü, Silviu Brucan'ın da (Sovyetler'in mi, yoksa İngilizlerin mi ajanı olduğu daha tam belli olmayan, eski "komünist" olduğu belirtilen karşı-devrimci lider) söylediği gibi, karşı-devrim, "RKP'ye karşı gerçekleştirilmişti". RKP binaları bu nedenle basıldı, yağmalandı, yerle bir edildi. Yüzlerce komünist bu nedenle katledildi, linç edildi, ya da tutuklandı. Ancak, bunların hiçbiri karşı-devrimin korkusunu gideremedi.

Karşı-devrimci yönetim, son derece dar ve güçsüz bir toplumsal tabana dayanıyor, ancak dış desteğin ve silahın zoruyla ayakta durabiliyor. Bu, kendi içinde bölünmesini ve ayrışmasını da hızlandırıyor.

Aslında Gorbaçofçuların niyeti, Çavuşesku'yu devirip, güç kullanarak RKP'nin tabanına hakim olmak, Romanya'yı Sovyetler'in kuyruğunda, "Romen *perestroyka-sı*"yapan bir ülke olarak tutmaktı. Bu niyetle, Gorbaçofçu karşı-devrimciler, Batıcılara yeni yönetimin kilit görevlerini vermediler. Kendi adamlarından İliescu (Gorbaçof'un okul arkadaşı) devlet başkanı, Petre Roman başbakan, Sovyet ajanı Militaru içişleri-savunma bakanı, Brucan USC dış ilişkiler komisyonunun başı, Stanculescu ekonomi bakanı oldu. Batıcı kadrodan ise Dumitru Mazilu devlet başkan yardımcılığına, Munteanu USC sözcülüğü, yüzbaşı Lupoi turizm bakanlığı gibi görevlere getirildiler. Şair Mircea Dinescu, Yazarlar Birliği başkanı ünvanı verilerek sustu-ruldu. Azılı anti-komünist Doina Cornea, Manescu vb. gibileri ise USC üyesi olmakla birlikte kenarda bırakıldılar.

Bu, İngiltere, Fransa gibi emperyalist ülkelerin tepkisini çekti. "Halk ayaklanmasının" aslında örgütlü darbe olduğu konusu bu kesim tarafından açıklandı. (Bakınız Çek-Al) Emperyalist ülkeler, bir yandan Batıcıların dayandığı kesimlerin azılı anti-komünist duygularını körüklerken, bir yandan da, USC içinde "komünistler" bulunduğunu, bunların Çavuşesku'ya ne kadar karşı çıkarsa çıksın komünist olduklarını propaganda etmeye hız verdiler. Devlet başkan yardımcısı Mazilu, "Romanya artık komünist değildir, olmayacaktır" biçiminde demeç verirken, Doina Cornea, hakiki anti-komünistleri, "kendisini yeni bir renge boyamış komünistlere(!)" hadlerini bildirmeye çağırdı.

Ocak ayının ikinci haftasında yoğunlaşan gösteriler, 12 Ocak'ta doruğuna çıktı. Batıcıların örgütlediği 10 bin gösterici USC'nin ve geçici hükümetin merkezini bastı. Göstericiler RKP'nin yasadışı ilan edilmesini, para ve mal varlığına el konulmasını, yakalanan komünistlerin idam edilmesini vb. istediler. "Kahrolsun İliescu, Brucan, Roman", "kahrolsun komünizm" gibi sloganlar atıldı, bunları konuşturmadılar.

USC'nin, göstericiler dışarıda beklerken yaptığı iki saatlik toplantıdan sonra bir konuşma yapan İliescu, komünist partisinin yasadışı ilan edildiğini, daha önce kaldırılmasına karar verilen idam cezasının yeniden getirilmesi konusunun 28 Ocak'ta referanduma sunulacağını ilan etti. Böylece, RKP, Avrupa'nın TKP'den sonra ikinci illegal partisi oldu. Gorbaçofçu karşı-devrimcilerin onursuzluğu da bir kez daha kanıtlandı.

Ama bu arada, RKP'yi yasadışı ilan etmenin, takınmaya çalıştıkları demokrasi maskesiyle uyuşmadığı anlaşıldı ve herhalde bu konuda çeşitli uyarılar da alındı ki, İliescu, ertesi gün yeni bir açıklama yaptı. Bir gece önce, göstericilerin baskısı altında yanlış karar aldıklarını, RKP'nin yasadışı ilan edilmesi konusunun da referanduma sunulacağını duyurdu. Böyle yaparak maskenin altındaki gerici yüze bir örnek daha veriyordu.

Çavuşesku'nun milyonları işçi sınıfıdır

Geçici hükümetin iki gün içinde karar değiştirmesi, USC içinde zaten varolan şiddetli çatışmayı daha da kızıştırdı. Perde arkası lider Silviu Brucan, ardı ardına gelen gerici gafları "düzeltmek" için duruma el koydu. Göstericilerin baskısıyla alınan kararlar da, ertesi gün bunları değiştiren kararlar da iptal edildi. Ayrıca, RKP'nin mal ve para varlığının tümüne devlet tarafından el konulduğu açıklandı.

RKP'yi yasadışı ilan eden kararın kaldırılmasına gerekçe olarak, Silviu Brucan, partiyi yasaklamanın ekonominin "yeniden inşasında" görülmemiş sorunlar yaratacağını, partiyi yasaklayarak 4 milyon parti üyesini karşıya almanın yanlış olduğunu vb. söyledi. Çavuşesku yanlıları ile Sekuritate "teröristlerinin" en ağır biçimde cezalandırılacağını eklemeyi de unutmadı. Çavuşesku'nun gerçek milyonları olan işçi sınıfından nasıl korktuklarını bir kez daha kanıtladı.

Bu olayların ardından, USC'nin işgal ettiği devlet başkanlığı sarayının çevresine her üç metrede bir askerler dikildi. Gösteriler için 48 saat önceden izin alınması ve güzergahın önceden belirlenmesi koşulu getirildi.

Bütün bu gelişmelerin anlamı nedir?

Karşı-devrimin mantığı, devrimin mantığının tersine çevrilmiş ifadesidir. Karşı-devrim, bir kez başlayınca onu, "uygun bir yerde" vb. durdurmak olanaklı değildir. Karşı-devrim, ya yenilecek, ya da mantıksal sonucuna, sınırsız, maskesiz bir gerici erkin kurulmasına "ilerleyecektir."

Gorbaçofçu Brucan-İliescu ve şürekası, karşı-devrimi *perestroyka*'nın "kabul sınırları içinde" tutmaya çabalıyorlar. Batıcılar ise, karşı-devrimin mantıksal sonucuna ilerletilmesini, çıplak bir burjuva erk yapısının kurulmasını istiyorlar.

Her iki kliğin *ortak* yönü, Romanya Komünist Partisi'nden, komünistlerden, işçi sınıfından ölesiye korkmalarıdır. Çünkü Çavuşesku'nun gerçek milyonları olan işçi sınıfı, bunlara zerrece destek *vermiyor.* Tam tersine, Sibiu'da işçileri "hainleri vurmaya" çağıran gizli bildirilerin dağıtılmış olması, Bükreş'te bazı çocukların "silahlı ayaklanmaya hazırlık yapan komünistlere yardımcı oldukları gerekçesiyle" tutuklanmaları, komünistlerde bir hareketlenme olduğunu, bazı gurupların karşı-devrime saldırmaya hazırlandığını anlatıyor.

Karşı-devrimciler, hangi yabancı gücün desteğine, hangi ajanlara, komplolara dayanırlarsa dayansınlar, Romanya işçi sınıfı, karşı-devrimin ocağını söndürecektir. Türkiyeli komünistlerden Romanyalı komünistlere, Romanya işçi sınıfına bin selam!

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL
Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:15, Sayı:387
Karşı-devrim yanıtını bulacaktır
22 Ocak 1990

Emperyalizmin kaçınılmaz doğası bir kez daha sergilendi,
Gorbaçof çizgisi karşı-devrim düzeyine "yükseldi"

Romanya'da karşı-devrim -II-

Sanmasınlar hesabı sorulmayacak Döktükleri kan yerde kalmayacak

Bu sayımızda, Mercan Köklü yoldaşın hazırladığı verisel döküm ve değerlendirme yazısının ikinci bölümünü yayınlıyoruz. Gelişmeler bilgilendirmeyi gerektirdiği sürece, dizi de sürecektir.

Romanya karşı-devrimi, Gorbaçof çizgisinin, "yeryüzünün çalkantılı bütün noktalarında çatışma durumlarını dağıtma", emperyalizmle "kollektif araştırma" ve sorunları "eşgüdümlü bağlama" gibi hedeflerin somut ve en taze örneği oldu.

Romanya'da olan, Gorbaçof ve onun çizgisinden ilerleyen bazı sosyalist ülke yönetimlerinin, emperyalizmle işbirliği içinde, dikkatle hazırladığı, son rötuşları Malta Zirvesi'nde yapılmış *karşı-devrimci bir darbeydi.* Karşı-devrim, Çavuşesku yoldaşın liderliğindeki Romanya Komünist Partisi'ne ve artık "tutucu" bir güç olduğu düşünülen işçi sınıfına karşı yapıldı. (Silviu Brucan, *Financial Times* röportajı, 29 Aralık 1989) Uluslararası basında "komünist" nümunesi olarak pazarlanmaya çalışılan karşı-devrimci İliescu'nun 13 Ocak'ta "Romanya Komünist Partisi'nin yasaklandığını" ilan etmesi, bu değerlendirmemizin karşı-devrimcilerin kendi ağzından doğrulanmasıdır.

Uluslararası burjuva basın, Romanya karşı-devrimine "halk ayaklanması", "Romanya halkının istem ve özlemlerinin gerçekleşmesi", "yönetimin kendiliğinden örgütlenmesi" vb. özellikleri yakıştırmaya çabaladı. Ama sınıf çelişkilerinin iyice kızıştığı dünyamızda hayat, bütün bu yakıştırmaları, maskeleri iki hafta gibi kısa bir sürede söktü attı, karşı-devrimin kuyruklu yalanlarını birer birer sergilemeye başladı.

Çavuşesku yoldaş, Temeşvar olaylarının hemen ardından yaptığı bir açıklamada ve darbeden sonra karşı-devrimcilerce "yargılanması" sırasında, bu olayların ardında "emperyalistlerin, faşistlerin, terörist ve serseri sürülerinin", ülkeyi ve sosyalizmi "bir avuç dolara ve başka dövizlere satan hainlerin", yabancı gizli servislerin ve onların işbirlikçilerinin bulunduğunu söylerken son derece haklıydı.

Önceden planlı, örgütlü darbenin ardında Sovyetler'deki Gorbaçof yönetimi başta olmak üzere, İngiltere, Fransa ve ABD'nın ve onların Romanyalı işbirlikçilerinin olduğunu, Macaristan, Yugoslavya, ADC, Polonya gibi ülkelerin işbölümünde çeşitli sorumluluklar üstlendiğini ortaya koymak için çok fazla çaba gerekmedi. Basında yer alan çeşitli yazı ve haberlerin satır aralarına sıkışmış bazı bilgiler, "yetkililerin" fütursuz açıklamaları, hatta siyasette tecrübesiz genç karşı-devrimcilerin nasılsa çekilmesine izin verdikleri bir film, bütün gerçeği gözler önüne serdi.

İskambil kartları gibi birbiri ardısıra ortalığa saçılan çeşitli verileri, geçen sayımızdaki bazı bilgileri de zorunlu olarak tekrar ederek, olabildiğince kronolojik bir sıralama içinde vermeye çalışalım:

Macar kartı: Papaz

1980'lerin başında, Çavuşesku yönetimi, dış borcu ödeme yolunda zorlu çabayı başlattıktan sonra, *Macar azınlığın* yoğun yaşadığı Transilvanya bölgesinde, özellikle *entellerarasında* "Transendental Meditasyon" *kılıfı* altında, kendine "Allahın Ordusu" adını veren çeşitli dini, yoz akımlar yayılmaya başladı. (*The Guardian,* 25 Temmuz 1982) Bu gelişmeye karşı parti epeyce mücadele etti.

1988 Mayıs'ında, Çavuşesku'nun "7 bin köyü modernleştirme ve tarımsal-endüstri merkezleri kurma planı"nı açıklamasının ardından, ortada fol yok yumurta yokken, "Macar azınlığın kültürel vb. haklarının yok-edildiği, köylerinin yerlebir edildiği", vb. üstüne büyük bir yaygara koparıldı. (Oysa Romanya TV'sinin Macarca, Almanca yayını, bu dillerde çıkan gazeteler vardı, Kluj kentindeki Macar üniversitesi ise yeni değil, ta 30 yıl önce, 1958'de kapanmıştı.)

Bu kampanyanın başını Macaristan ve İngiltere çekti. On bin Macar asıllı Romanyalı Macaristan'a "sığındı". Macaristan'da Romanya aleyhtarı büyük gösteriler düzenlendi. (Haziran 1988) Romanya yönetimi, Macaristan yönetimini "şövenist, milliyetçi, anti-Romen ve anti-sosyalist karakterdeki yeni eylemlerin" ardında olmakla, gerçekdışı haberler yaymakla suçladı. Ama kimsenin bu doğru eleştiriyi dinlemeye niyeti yoktu. Amaç, üzüm yemek değil bağcıyı dövmekti!

Binlerce Macar köyünün yerlebir edildiği haberinin *yalan olduğunu,* kampanya hedefine ulaşıp, uluslararası kamuoyu yaratılıp, Macar azınlığın milliyetçi, şövenist duyguları kaşındıktan tam *bir yıl* sonra *Financial Times* gazetesi açıkladı. (*Financial Times,* 17 Mayıs 1989) Ayrıca *The Independent* gazetesi, karşı-devrim *gerçekleştirildikten sonra,* "Romanya'da sistemlileştirme planının, yalnızca birkaç köyü etkilediğini, bütünüyle yıkılan köylerin sayısının yalnızca *10* olduğunu, Romanya'nın 13 bin köyünden 8 bininin yıkılması planının *hiç uygulanmadığını"* yazdı. (*The Independent,* 5 Ocak 1990) Bu arada, karşı-devrim hükümetinin payına da, bu hiç uygulanmayan planı, "Romanya halkından gördüğü yaygın tepki" yüzünden durdurma(!) kararı aldığını dünyaya duyurmak gibi bir sahtekarlık düştü!

Bunlar, karşı-devrimin ilk eylemlerinin 16/17 Aralık 1989 tarihinde, Macar azınlığın yoğun yaşadığı, Macaristan sınırındaki Temeşvar'da başlatılmasının *tesadüf olmadığının* ipuçlarıdır. Papaz Lazslo Tökeş'in çevresinde gelişen olaylar bu değerlendirmemizi daha da güçlendiriyor.

Karşı-devrimin ardındaki yerli-yabancı güçler bölgeyi özel olarak seçmiş, hazırlık yapılmış, "aktörler" görevlerine hazırlanmıştı. Olayların çıkmasının ve karşı-devrimin gerçekleştirilmesinin görünürdeki nedeni sayılan "mazlum"(!) Macar Protestan papazı Lazslo Tökeş, işte böyle bir "aktördü".

Bu papazın görünüşte sorunu Çavuşesku yönetimiyle, ya da bu yönetimin sözünü geçirdiği söylenen Ortodoks kilisesiyle *değildi.* Genç ve milliyetçi papaz Lazslo Tökeş, bir süredir kendisinin bağlı bulunduğu Macar Reformcu Kilisesi ile çatışma halindeydi. Macar Reformcu kilisesinin üst yönetimi onu, "papazlıkla uyuşmayan faaliyetlerde" bulunduğu, kilisenin ve devletin yasalarına karşı çıktığı gerekçesiyle Temeşvar'daki görevinden almış, başka bir merkeze atamıştı. Ama papaz Tökeş, yerine gelen papaza kiliseyi ve papaz konutunu teslim etmemekte direniyor, fiili işgal eylemi örgütlüyor, bu amaçla bazı dindar Macarları çevresine topluyordu.

Bu durum karşısında, kilise üst yönetimi papazı polis zoruyla evinden çıkartmaya çalıştı. Bu arada, 15/16 Aralık günlerinde, yanında güvenlikçileri olan papaz Tökeş'in "kimliği bilinmeyenlerce" dövüldüğü iddiası ortaya atıldı. Papazın evinin önünde 200 kişilik bir gurup toplandı. Macaristan kamuoyunun ve doğal olarak Romanya'nın 2 milyonluk Macar azınlığının dikkati buraya çekildi.

17 Aralık sabahı, polis gelecekken ama daha gelmemişken, papaz, üstünü başını kana bulayarak evinin penceresinden "dindarlara seslendi"(!), onları evlerine dönmeye "çağırdı"(!) "Papazın kan içinde olduğu" haberi hızla kente yayıldı. (*The Times,* 18 Aralık 1989) Kışkırtıcı ajanların da aktif çabasıyla kısa sürede çevrede onbin dolayında bir kalabalık birikti. Topluluk güvenlik güçlerinin üstüne yürüdü. Polisin gücü yetmeyince bu kez ordu yardıma çağrıldı. Bu arada gösteri, "papazları kan içinde bırakıyor" gösterilen hükümete karşı bir gösteriye dönüştü. Göstericiler otomobilleri, itfaiye araçlarını devirip yaktılar, ilk elde 4 asker kafası kırılarak linç edildi. Bu durum karşısında ordu süngü takıp, gaz bombalarıyla, panzerlerle göstericileri dağıttı, ölenler, yaralananlar oldu. Olaylar, hızla tırmanmaya başladı.

Olayların görünürdeki "baş aktörü" Lazslo Tökeş, böylece önemli bir işlevi yerine getirmiş oldu. Dindar Macar kalabalıkların acıma duygusunu okşadı, son yıllarda borç ödeme nedeniyle çekilen ekonomik sıkıntılardan ötürü halkın bazı kesimlerinin yönetime duyduğu öfkeyi kamçıladı. Dindar yığınların güvenlik güçleriyle çatışmasını *bilinçli olarak* kışkırttı. Üstüne üstlük, Macaristan'a bir de mektup "kaçırarak"(!) Solidarnoş lideri Lech Walesa'dan yardım istedi.

Beklendiği gibi, olay, uluslararası basında büyük yankı uyandırdı. Macar Sendikalar Ulusal Konseyi, Romanya mallarına boykot uygulanmasını istedi. Macaristan'da iktidar partisi olan Macaristan Sosyalist Partisi (MSP) Romanya KP ile ilişkilerini kesti. (*The Indepependent,* 21 Aralık 1989) Dünya kamuoyu Çavuşesku yöne-

timine ateş püskürmesi için ustaca manipüle edildi. Emperyalist devletlerin lider ve diplomatları, alenen Romanya halkını Çavuşesku'yu devirmeye çağırdılar. Romanya'nın Macar azınlığının yaşadığı öteki kentlerinde gösteriler düzenlendi. Karşı-devrim çarkı giderek daha hızlı dönmeye başladı.

Ama işin aslı başkaydı. "Masum ve mazlum"(!) papaz Lazslo'nun çevresinde, "halkın masum öfkesinin" kendiliğinden(!) patlaması sonucu gelişen olayların perde arkasında, Çavuşesku yönetimine ve Romanya'da sosyalizme karşı düzenlenmiş bir *komplo* vardı. Bunu, erke yapışmış olan şimdi Ulusal Selamet Cephesi adlı karşı-devrim örgütünün ve geçici hükümetin sözcülerinden olan Kazimir Ionescu, karşı-devrim gerçekleştikten *sonra*, "açıkyüreklilikle", şu sözlerle açıklıyor:

"Biz bunu (darbeyi-*İ.S.) son iki yıldır* hazırlıyorduk. Nasıl becereceğimizi bilmiyorduk. Ama toplantılarımızı sürdürdük ve Gorbaçof'u dikkatle izledik. Planımızı uygulamaya sokacak insanlar, yitirecekleri işleri falan olmayan emekliler, ya da *Macarlar ve Almanlardı*. Çünkü Çavuşesku onları öldürmeye cesaret edemezdi." (*The Times*, 3 Ocak 1990) (abç)

Allah söyletiyor(!) Böylelerinin diline bereket!.. Karşı-devrimin perde arkasındaki uluslararası komplo ve entrikaların sergilenmesinde paha biçilmez katkıları oluyor.

Sinek birlisi: Macaristan

Macaristan'ın Romanya karşı-devriminde üstlendiği işlevler, bu kadarla sınırlı kalmadı. Macar yönetimi, karşı-devrimde "oldukça" aktif görev üstlendi.

Macar televizyonu, Temeşvar olaylarının öncesinde, devrik Romen kralı Mihail'le bir saatlik bir röportaj yayınladı. Bu yayın, Romanya'nın Macar azınlığına yönelikti. Kral Mihail, II.Dünya Savaşı'ndan sonra ülkede devrimcilerin erke geçmeleriyle birlikte devrilmiş, yurtdışına sürgüne gönderilmişti. 40 yıldır İsviçre'de yaşayan devrik kralın tozlu raflardan indirilip Macar televizyonuna çıkartılması, doğrusu çok "garip" bir tesadüftü(!)

Aslında bunun garip bir yanı yoktu. Macar yönetimi, yıllardır, Romanya'nın faşizmden kurtuluşu konusunda Romen yönetiminden farklı olarak, "kralın önemli katkıları olduğundan" söz edip durur, kral Mihail'i "antifaşist" olarak tanıtmaya özen gösterirdi. Bu anlamda RKP ile sürtüşmesi yeni değildi. (*The Guardian*, 24 Ağustos 1981)

Öte yandan, Malta Zirvesi öncesinde Gorbaçof'a ve Bush'a mektup yazarak, Romanya'ya "birşeyler yapılmasını" istemiş olan kralın söyledikleri de çok ilginçti. Şöyle diyordu:

"(Romanya'da) liberalleşme yönündeki herhangi bir girişim, uzun bir geçiş dönemini gerektirir. Bu ise ancak ülke içinden yapılabilir. Romanya'nın içler acısı durumunu gözönüne alırsanız, *ya partiden ya ordudan ya da her ikisinden ortak unsurlarca* gerçekleştirilebilir. Böyle bir rol ne Kilise ne de sendikalarca üstlenilemez.

"Gorbaçof ortaya koydu ki, Moskova Çavuşesku'nun politikalarını onaylamıyor. Parti içindeki muhalifler, korkularını yenip ona karşı birleşebilirler. Ayrıca Çavuşesku, son zamanlarda bazı bakanlarını verimsizlikle suçladı, kötü durumun sorumluluğunu onların üzerine yıktı ve onları cezalandırmakla tehdit etti. Bu gurup da kavgaya çıkmaya karar verebilir." (*The Times*, 19 Aralık 1989)

Görüldüğü gibi, Macar TV'si aracılığıyla Romanya'ya sesini duyuran kral, kendi kaderini, Gorbaçof'un marifetiyle parti ya da ordu içinden "korkularını yenip kavgaya çıkacak" komploculara bağlıyor, karşı-devrim mesajı veriyordu. Macar Dışişleri Bakanlığı'nın ondan aşağı kalır tarafı yoktu. Bir üst yetkili, Romanya'da sosyalizme karşı düzenlenen komplonun üstündeki örtüyü aralayarak şöyle diyordu:

"Eğer ordu yönetime yüz çevirir de halk korkuyu üzerinden atarsa, çarpışma başlar." (*Financial Times*, 20 Aralık 1989)

Bekledikleri gibi oldu ve ordunun üst kademesi, RKP yönetimine "yüz çevirdi". Ama burada ilginç olan, Macar dışişleri bakanının neredeyse "gaipten haber"(!) vermesiydi.

Daha ordunun karşı-devrimci darbecileriyle sosyalizme sadık birlikleri ve öteki güvenlik güçleri arasında kapışma ortaya çıkmamışken, Macar dışişleri bakanı Gyula Horn, güvenlik güçleri ile ordunun bazı birlikleri arasında çatışmalar olduğunu, "Romanya'da rejime karşı ciddi bir siyasal hareketin *geliştiğini, varolduğunu*" Batı basınına açıklıyordu. (*The Independent*, 22 Aralık 1989) Yani, bir yandan böyle bir çatışmanın olması için propaganda yapıyordu. Bir yandan da, "rejime karşı bir siyasi hareketin varlığını" *önceden bildiğini* gösteriyordu. Demek ki, kendilerinin de içinde yer aldıkları, önceden örgütlü, planlı bir girişim vardı!

Bunu, çarpışmalar ilerledikçe, peydarpey açıkladılar. Romanya savunma bakanı Vasile Milea'nın, sosyalizme sadık güçler tarafından, ülkeye ihanet ettiği için idam edildiği duyulduktan sonra bir açıklama yapan Macar savunma bakanı Ferenç Karpati, kendisinin, (komplonun içinde yer aldığı için cezalandırılmış olan) "Romanyalı meslektaşıyla yakın ilişki içinde olduğunu," ondan darbecilere ve onların sokağa dökmeye çalıştığı topluluklara ateş açılmayacağına ilişkin "söz aldığını" duyurdu. (*The Independent*, 23 Aralık 1989) Macar ordusunun, "Çavuşesku yandaşlarına karşı çarpışan ordu birlikleriyle yakın ilişki içinde olduğunu" bildirerek, kime destek verdiklerini haber verdi. (*The Sunday Times*, 24 Aralık 1989)

Bu arada, Macar basını Temeşvar'da binlerce ölü ve yaralı olduğu yaygarasını kopartmış, ilk yardım malzemeleri için çağrı yapıyordu. Bu "meşru" gerekçeyi kullanarak, her tarafı sıkı sıkıya kapatılmış olan TIR kamyonları başta olmak üzere yüzlerce araç, Macar ordusunun ve onların "yakın ilişki" içinde olduğu darbecilerin denetiminde olan sınırı aştı ve Romanya'ya (hangi Romanya'ya?) "tıbbi malzeme"(!) götürdü. Nedense bu ilaçlar(!) vb. aynen Sovyet "tıbbi yardımı" gibi, iki gün içinde cephanesi tükenmiş olan darbeci güçlerin ellerindeki silahların, cephanenin sayısını ve ateş gücünü artırdı. (Bu konuya tekrar döneceğiz.)

Macaristan'ın Romanya'daki karşı-devrimci darbecilerle "yakın ilişkileri"nin darbe sırasında başlamadığının, aylarca önceden bir tezgahın kurulduğunun haberi, Çavuşesku yoldaşlar öldürüldükten, karşı-devrim kendini biraz rahatlamış hissettikten sonra geldi. Karşı-devrimin savunma bakanlığına getirilen general Militaru'nun yardımcısı ve aynı zamanda karşı-devrimin ekonomi bakanı olan general Stanculescu'nun, "bu yıl, yaz aylarında Budapeşte'ye yaptığı özel bir ziyaret sırasında Macar ordu yetkilileriyle iyi ilişkiler kurduğu" haberlerin arasına sızdı. (*Financial Times*, 27 Aralık 1989)

Sinek ikilisi: ADC ve Yugoslavya

Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin ve Yugoslavya'nın da (ama özellikle ADC'nin) Romanya'daki karşı-devrimde ilk bakışta fazla dikkat çekmeyen ama canalıcı bir işlevi oldu.

Temeşvar'daki olayların ertesinde, Batı basını olayların nasıl geliştiği, kaç kişinin öldüğü vb. hakkında ancak tahmin yürütebiliyordu. En büyük yardımcıları ise, Romanya'dan gelenlerden bilgi toplayan Yugoslav Haber Ajansı Tanjug idi. Tanjug muhabirleri, ordunun "büyük bir katliam yaptığı" yolunda haberler iletiyor, ama haber kaynakları olan "görgü tanıkları" çelişkili bilgiler veriyordu.

Bir görgü tanığı, göstericilerin askerlerin kafasını ezerek linç ettiklerini, bunun üzerine süngü takan askerlerin göstericilerin üzerine yürüdüğünü anlatırken, bir başkası, polislerin göstericilere ateş açtığını söylüyordu. Bir Batılı öğrencinin "Tiananmen meydanı Temeşvar'a göre hiçbir şeydir" biçimindeki sözlerini aktaran Tanjug, 19 Aralık'ta ölü sayısını 2000 dolayında diye verdi. Sokaklar kan gölü olmuş, ama yağan yağmur bütün kanı alıp götürmüştü(!) (*The Times*, 20 Aralık 1989) Avusturya TV'si biraz daha cesaretli tutum aldı ve "kamyonların metreküpler dolusu ceset taşıdığını" duyurdu. (*The Guardian*, 20 Aralık 1989)

Bütün bu haberler, emperyalistlerin Romanya içindeki kışkırtma amaçları açısından yeterince işe yaramıyordu. Çünkü çelişkiliydi. Basında bomba gibi patlamıyor, abartmada aşırıya kaçtığı, ayağı yerden kesildiği için kamuoyunu inandırıcı olmuyordu.

Bu ortamda Doğu Alman Haber Ajansı ADN, imdatlarına yetişti. Bir kez, kaynak "ciddi", Alman'dı. Üstelik sosyalist ülke kaynağıydı. Batılılar, bir aksilik durumunda "biz Doğu Almanların yalancısıyız" diyerek aradan sıyrılabilirdi. Ve en güzel yanı, bu haber Romen küçük burjuvalarını, öğrencileri, Alman azınlığı sokağa çıkartmak açısından dehşetli bir haberdi.

Doğu Alman ADN haber ajansı, 20 Aralık'ta, Temeşvar'da, (tam rakamlar vererek) içinde 4630 ceset bulunan bir toplu mezarın ortaya çıkarıldığı(!) duyurdu. Bütün uluslararası basın bu haberin üstüne atladı. Yugoslav TV'si, cesetlerde işkence izleri bulunduğunu, mezar kazma çalışmalarının sürdüğünü ekledi. RKP'nin iç güvenlik örgütü olan Sekuritate'nin Sibiu ve Temeşvar'da kent suyunu zehirlediği haberi de öteki haberlere katıldı. Bu arada "güvenilir" bir Romen doktoru, 1200 cesetten söz ettiyse de onun verdiği rakamı ciddiye alan olmadı.

ADN'nin haberlerinin etkisi, Tanjug'un dünya çapında ve Romanya'da haber yayma gücüyle birleşince büyük oldu. Romanya'nın başkentinde dünyadan haberi olmayan öğrenciler, Temeşvar'daki "yığınsal katliamı" protesto etmek üzere sokağa çıktılar. RKP'nin Bükreş'teki yığınsal mitinginde provokasyon yaptılar. Polisle çatıştılar. Ertesi gün de darbenin asıl vuruşu geldi. Ordunun üst kesimleri karşı-devrim safına geçti, askerlerin büyük bölümü de onları izledi. Sosyalizm yanlısı birlikler ve güvenlik güçleriyle karşı-devrimci birlikler arasında yoğun çatışma başladı.

Bu arada ADN, orijinal haberine bir haber daha ekledi. Temeşvar'da 13 bin 500 hükümet aleyhtarı göstericinin tutuklandığını, bunlardan 7500'ünün ölüme mahkum edildiğini dünya ajanslarına iletti. (*The Times*, 23 Aralık 1989) Bu habere Temeşvar'daki karşı-devrimciler bile şaşırdılar, bu kadar tutuklunun nereye hapsedilmiş olabileceğini aramaya, Çavuşesku yönetimine sadık güçlerin binlerce göstericiyi bir iki gün içinde nasıl yargılayıp mahkum etmiş olabileceğini araştırmaya koyuldular.

Bunların ardından BBC, ölü sayısına zam yaptı, 23 Aralık'ta 21.00 haber ajansında 5400 ölüden söz etti. Özel TV kanalı ITN, bir gün sonra ölü sayısının 12 bine yükseldiğini duyurdu. 25 Aralık'ta karşı-devrimciler Çavuşesku'yu 60 bini aşkın ölünün sorumluluğunu taşımakla suçladılar. 26 Aralık'ta açıklama yapan karşı-devrimci yönetim, darbe sırasında 60-70 bin dolayında insanın öldüğünü, yaralı sayısının yüzbinleri bulduğunu ilan etti.

Karşı-devrimin Temeşvar olaylarıyla ilgili provokasyonu, Macarların yanısıra, Doğu Almanya'nın ve Yugoslavya'nın işte böyle "eşsiz" yardımlarıyla gelişti. Daha önceden belirttiğimiz gibi onlar, yalnızca, Varşova Paktı (ve karşı-devrimcilerin uluslararası dayanışması) çerçevesi içinde Sovyetler'deki Gorbaçof yönetiminin kendilerine biçtiği görevleri yerine getirdiler.

Karşı-devrimin işçi sınıfının erkini yıkmak amacıyla savaşa çıktığı günlerde, Çavuşesku ve yandaşlarını "eli kanlı katiller", "halka, 'işçilere'(!) ateş açan ve işkenceden, katliamdan çekinmeyen" insanlar olarak gösterebilmek için, yüzlerce yalan haberin yayılması, kayıpların sayısının abartılması, abartmanın da ötesinde bu konuda Meşhedi'yi bile şaşırtacak Acem palavralarının atılması, karşı-devrimci darbecilere biraz olsun halk desteği sağlayabilmek için gerekliydi. Emperyalistler ve Gorbaçof yönetimi için de özellikle önem taşıyordu. Yıllardır kolunu bükemedikleri Çavuşesku yönetiminin belini, onu dünya kamuoyu önünde karalayarak, bütünüyle haksız ve yanlış bir konuma oturtarak kırmayı planlıyorlardı. Kendileri de, "hümanist", can kaybının en kısa zamanda durdurulmasını (ve tabii bu arada Çavuşesku'dan kurtulmayı) isteyen bir konumda yer alacaklardı.

Bu nedenle, emperyalist ve "sosyalist"(!) uluslararası basın, haberlerin aslını astarını, *bilinçli olarak* araştırmadı, sormadı. Araştırmalar, işin gerçeğinin nasıl olduğunun bulunup çıkartılması "zaman"(!) aldı.

Tüm sahtekarlıkları tek tek ortaya çıkıyor

Bu planı ancak bir yere kadar

uygulayabildiler. Çavuşesku yoldaşların alelacele, düzmece bir mahkemede "yargılanmaları", ama onurlu, alnı dik bir tutum koymaları ve mahkeme dışında alınmış bir kararla hızla öldürülmeleri, bu süreci gösteren video filminin, bütün dünyada günlerce gösterilen bir belge durumuna gelmesi ve tüm dünya demokratik kamuoyunun vicdanını sarsması, Romanya'daki gelişmelerin halk ayaklanması falan değil, uluslararası eşgüdüm ve işbölümü içinde hazırlanmış bir darbe olduğunun kısa sürede anlaşılması, planı tersine döndürdü. Bu kez, "araştırmacı" gazeteciler ortaya çıktılar.

Temeşvar'da söylendiği kadar çok insanın ölmediği, güvenlik güçlerinin ancak göstericiler kendilerine öldürücü silahlarla saldırıp lince giriştikten sonra duruma müdahale ettiği ortaya çıktı. Tanjug'un ele geçirdiği bazı kararnamelere göre, Çavuşesku, İran'da yurtdışı gezisini sürdürürken, 17 Aralık'ta Temeşvar'daki birliklerin yeterince silaha sahip olmadığını söylüyor ve "silah ve cephane gönderilmesi gerekir, herhangi bir askeri darbeyi önlemek için en katı önlemler alınmalıdır" diyor. (*The Times,* 29 Aralık 1989)

Aynı gazetenin 11 Ocak 1990'da yayınladığı bilgilere göre de, Temeşvar'daki olaylar sırasında Sekuritate birlikleri silahsız ve cephanesiz olarak göstericilerin karşısına çıkarılıyor. Çavuşesku, bunu duyunca, ordunun komutasını üzerine alıyor. Savunma bakanı Milea'ya, Sekuritate'nin bazı yöneticilerine ve içişleri bakanına, darbenin geldiğini görmelerine karşın gerekli önlemleri almadıkları için kendilerini kurşuna dizdireceğini söylüyor. Daha sonra, Siyasal Yürütme Komitesi'nin toplantısında bu kararı ertelemek gerektiğini söylüyor. (Vasile Milea, Bükreş'te darbe girişimi başladığında orduya ateş açma emri vermediği için güvenlik güçlerince ölümle cezalandırılıyor.)

Bu bilgilerin ışığında bile, güvenlik güçlerinin Temeşvar'da ADN ve Tanjug'un ve onlara dayanarak dünya burjuvazisinin iddia ettiği gibi bir toplu kıyıma girişmediği, çünkü söz konusu birliklerin, kıyımın yapıldığı söylenen 17 Aralık'ta bunu sağlayabilecek silah ve cephaneye sahip olmadıkları ortaya çıkıyor. Yani Gorbaçof'çu darbecilerin bir kuyruklu yalanı açığa çıkıyor.

Ayrıca, Batılı "araştırmacı" gazeteciler, gidip Temeşvar'ı dolaşıyor, büyük bir istekle, artık karşı-devrimcilerin denetiminde olan Temeşvar'da ferlik ferlik toplu mezar arıyorlar. Bir gazeteci, bulgularını şöyle yazıyor:

"Mezarlık içinde siyah bayraklarla çevrili bir toplu mezarda yanyana uzatılmış 18 ceset vardı. (Yetkililer) bize, binlerce insanın öldürüldüğü söylenen 17 Aralık katliamından ortaya çıkarılan cesetlerin *henüz bu kadar* olduğunu söylediler.

"Ama cesetler yeni değildi, mor ve yeşildiler. Hatta bir ceset o denli çürümüştü ki, kaburga kemikleri ortaya çıkmıştı. Cesetler, bir katliamın kurbanlarından çok bir *tıp laboratuvarından gelme kadavralara* benziyordular.

"Mezarlıktaki bazı mezarlar da altüst edilmişti... Manzara, insanı huzursuz ediyordu. Ama bu huzursuzluk, yalnızca mezarlıktaki ölüm havasından dolayı değildi." (*The Sunday Times,*, Walter Ellis'in özel raporu, 31 Aralık 1989) (abç)

Burjuvazinin gazetecisi, kısaca şunu diyor: "Çavuşesku'yu karalayabilmek için koca bir yalan savurdunuz, anladık. Ama bana gösterdiğiniz cesetler bile katliamdan değil, bunları mezarlardan çıkartıp, laboratuvarlardan toplamışsınız. Beni bile huzursuz ettiniz, numaranızı yutmadım."

Bu sahtekarlık karşısında, aynı gazete, çarpışmalarda ölen, ya da Sekuritate tarafından öldürüldüğü ileri sürülen 60-70 bin kişilik sayıyı da sorguya çekiyor. Gazetede şöyle bir değerlendirme var:

"Romanya olaylarında ölenlerin sayısı, hükümet tarafından 60 bin olarak ileri sürülürken, yabancı gözlemciler ölü sayısının 2000 ile 10 bin arasında olabileceğini bildiriyorlar. Uluslararası Kızılhaç Komitesi, tıp ekiplerinden gelen bilgileri biraraya topluyor. 60 binin abartmaca olduğunu ileri sürüyor.

"Çavuşesku'nun yargılanmasını gösteren filmde Çavuşesku, 64 bin kişinin ölümünden sorumlu tutuluyordu. (Oysa yeni yönetimin) sağlık bakanı ölü sayısının 5 bin dolayında olacağını söylüyor. Şimdiye dek ülkenin bütün hastanelerinden toplanan *kesinleşmiş ölü sayısı ise 766*. Bu arada Macar ordusu yetkilileri, 60 bin ölünün askeri açıdan olanaksız olduğunu söylediler. Gerçek sayının 2 bin ile 5 bin arasında olacağını belirttiler.

"Uluslararası Kızılhaç Örgütü, Bükreş, Arad, Kluj, Tirgumureş, Oradea, Sibiu, Braşov ve Konstanta gibi kentlere ekipler yolladı. Hastane başına ortalama yaralı sayısını 200-500 arasında buldu. Ölü oranı 1/3 olarak kabul ediliyor. (Dolayısıyla) onlar da ölü sayısını 2-5 bin arasında tahmin ediyorlar.

"Bu arada Doğu Alman haber ajansı ADN'nin, Temeşvar'da yığınsal mezarda 3-4 bin ölü bulunduğuna ilişkin haberinin kaynağının ne olduğu hâlâ anlaşılamadı. Yığınsal mezar denilen yer, yoksullar mezarlığı, ve burada bulunan ölü sayısı da iki düzine çıktı. Ayrıca bunlar, *Temeşvar olaylarından önce* ölmüşler.

"Temeşvar'daki bir basın toplantısında, resmi yetkililerin ölü sayısı hakkında verdikleri rakamlara karşı çıkan bir yerel sözcü, askerler tarafından sırtına silah dayanarak dışarı çıkarıldı. Kentin ana hastanesinde 250 kadar yaralı vardı.

"Romanya'nın yeni liderleri, kendi verdikleri cankaybı rakamlarını düşürmeye istekli değiller. Kısmen düşük bir ölü sayısının kendi itibarlarını azaltacağını düşünüyorlar. Olaylarda ölü sayısının yeni tarih kitaplarında, destansal biçimde 60 bin dolayında geçmesi şansı var olarak görünüyor." (*The Sunday Times,*, Amit Roy'un raporu, 31 Aralık 1989) (abç)

Toplam ölü sayısı hakkında karşı-devrimcilerin kopardığı uyuz fırtınanın pili de burada bitti. Bir sahtekarlık daha ortaya çıkmış oldu.

Burada bir önemli nokta var. Ölümü kesinleşmiş 800, kesinleşeceği düşünülen 2-5 bin kişinin çok önemli bir bölümünün Romanya Komünist Partisi'nin üye ve sempatizanları, Çavuşesku yanlısı ordu birliklerinin askerleri, Sekuritate üyeleri olduğundan hiç kuşkumuz yok.

Romanya'dan gönderdikleri haberlerde, TV muhabirleri üstüne basa basa birşey söylüyorlardı: Karşı-devrimciler, çatışmaların harında yakaladıkları silahlı komünistleri ya kurşunlayıp öldürdüler, ya da linç ettiler. Ya da, İngiliz ITV televizyonunun da defalarca gösterdiği gibi, nasılsa hastaneye ulaştırdıkları yaralı komünistleri, muhabirin deyimiyle "yaralı vahşi hayvanlar" gibi, futbol sahasından sökülen kale fileleri içinde hasta yatağına bağladılar, hastanede öldürdüler.

Bu uygulamanın yaygınlığı, en son günlerde çıkan haberlerden yansıyor. İngiliz gazeteleri, kırlık yörelerde karşı-devrimcilerin komünistleri, ya da komünist olduğundan kuşkulandıkları kişileri linç ettiklerini, linç olaylarının yaygınlaşması karşısında Ulusal Selamet Cephesi'nin bütün ülkede televizyonda yayınlanan bir duyuruyla, katil çetelerini "itidale" davet ettiğini yazıyorlar. (*Financial Times,* 10 Ocak 1990, *The Times,* 11 Ocak 1990) Yani sonunda 2-5 bin arası ölü sayısı kesinleşse bile bu şimdilerde daha çok gerçekleşiyor.

Romanya'nın karşı-devrimci yönetimi, "itidal" kararını, elbette ki komünistleri düşündüğünden almadı. Yenilginin şokundan kurtulup toparlanmaya çalışan komünistlerin, bir zamanlar Alman faşizmine karşı yükseltilen silahlı mücadeleye benzer bir kavgayı yeniden yükseltmesini engellemek istiyorlar. Nedeni de, İngiliz gazetecilerin ortak yorumlarında belirtildiği gibi, karşı-devrimcilerin, "son derece zayıf bir toplumsal tabana sahip olmaları", emperyalist ülkelerden ve Gorbaçof'lardan aldıkları onca desteğe karşın, işçi sınıfından ve komünistlerden dehşetli korkmalarıdır. Bugün bile Bükreş'te TV binasının belli stüdyolarına girememelerinin, geceleri çalıştıkları odaların tepe ışıklarını söndürmelerinin, bir yerden bir yere hâlâ tankların, zırhlı personel taşıyıcıların içinde gitmelerinin anlamı budur.

Karşı-devrim hazırlığında İngiltere'nin rolü

Romanya karşı-devriminin öncesinde kamuoyunun hazırlanmasında, karşı-devrim güçlerinin örgütlenmesinde ve karşı-devrimin bizzat içinde, İngiltere önemli rol oynadı. Bu rol, karşı-devrimci yönetimde Gorbaçof yanlısı karşı-devrimcilere karşı Batı yanlısı karşı-devrimcilerin elinin güçlendirilmesine yönelik çabalar biçiminde hâlâ sürüyor.

İngiltere basını, Çavuşesku yönetimi aleyhinde yanlış bilgilendirme (desenformasyon) kampanyasını, en küçük fırsatlardan yararlanarak, yalan haber ya da saptırılmış haberler yayınlayarak sürdürdü. Romanya Komünist Partisi'nin izlediği çizginin dünya çapında gözden düşürülmesi için "canla başla"(!) çalıştı. İngiliz burjuvazisi, AT ve uluslararası ekonomik kuruluşlar nezdinde Çavuşesku aleyhtarı kampanyaların başını çekti. Romanya'nın ekonomik olarak güçten düşürülmesi için elindeki bütün silahları kullanmaya özel çaba gösterdi.

İngiltere Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın (AGİK) Viyana'da sürdürdüğü görüşmeler sonunda hazırlanan nihai senedi çeşitli gerekçelerle imzalamak istemeyen Romanya'ya karşı diplomatik saldırının başını çekti. Romanya AGİK Viyana belgesine imza koymak zorunda kalır kalmaz da büyük çaplı bir saldırı başlattı. Romanya'daki İngiliz diplomatları, rejim karşıtlarıyla "görüşme" adı altında çeşitli provokasyonlarda bulundular. Romen polisinin duruma müdahalesiyle birlikte de çeşitli Avrupa ülkeleri, İngiltere'yi desteklemek üzere elçilerini Romanya'dan çektiler.

İngiliz basını ve diplomasisi, Romanya'ya karşı sürekli "hazır" oldu. En ufak gelişmeler karşısında öteki emperyalist ülkeleri ve Gorbaçof'u uyarmada kusur etmedi. İngiliz basını, daha 1989 Nisan'ında öteki AT ülkelerini ve özelde de Sovyetler'i Romanya'dan et ithali konusunda uyarıyor, karşı-devrim öncesinde gerekli hazırlığı yapması gerektiğini, bazı ekonomik başarıların Romanya'nın ellerinden kaçmasına ortam hazırlayabileceğini belirtiyordu.

"Sovyet et ithalinin %40'ı Romanya'dan geliyor...

"71 yaşındaki lider (Çavuşesku-*İ.S.*), büyük ölçüde AT'ye yaptığı ihracat sayesinde elde ettiği 1 milyar doları aşkın dış ticaret fazlasıyla, *manevra alanına*, yiyecek arzını ve çöküntü içindeki endüstriyel altyapıyı iyileştirmek üzere *olanaklara sahip*. Şimdi, 7 bin köyün yıkılıp yerine agro-endüstri komplekslerinin kurulmasına yönelik 'sistemlileştirme' planını uygulamaya daha yetenekli *olacak*." (*The Independent,* 19 Nisan 1989) (abç)

Buradaki mesaj şuydu: "AT ülkeleri, Romanya'yla ekonomik ilişkileri bozun. Gorbaçof, Romanya'nın dışında et satın alacak yerler bul. Yoksa, elindeki parayla bu yönetim, hem ekonomiyi ilerletecek, hem kırsal kesimde sosyalist tarımı ilerletecek, hem sizin hem bizim başımızı ağrıtabilecek ve şimdi öfkeli olan Romen halkının gönlünü, bir daha yitirmemek üzere kazanacak girişimleri başarıya götürebilecek." Bu yazının, Gorbaçof yönetimiyle birlikte hareket eden Silviu Brucan ve arkadaşlarının Mart 1989'da Çavuşesku'ya bayrak açmasının ardından yayınlanmış olması, emperyalizmi ve Gorbaçof yönetimini "ortak olarak" huzursuz kılan bir yönetime karşı eşgüdümlü çabanın bazı ipuçlarını vermesi açısından önemlidir.

Yazımızın birinci bölümünde (Bakınız *İşçinin Sesi*, sayı:386, Çek-Al) yayınladığımız örneklerden de hatırlayacağımız gibi, İngiltere, yıl sonunda yapılması belirlenmiş olan darbe girişimi öncesinde basıncı artırdı, Çavuşesku'nun ölmesi, öldürülmesi, başkalarıyla uzlaştırılması, ordunun müdahalesi vb. almaşıkları tartıştı. Bu arada, Temeşvar olayları sırasında bazı gösterici öğrencilerin, 24 Aralık'ta yeni bir başkaldırı daha yapmayı planladıklarını söylemeleri çok ilginçti. Öğrenciler, "o gün, göreceksiniz, Temeşvar'da, daha iyi şeyler olacak" diyorlardı. (*The Independent,* 20 Aralık 1989)

Bu, önceden belli bir örgütlenmenin ve hazırlığın yapıldığının güzel bir açıklamasıydı. Peki, bunda İngiltere'nin payı neydi?

17 Aralık'ta Temeşvar'da patlak veren olayların ardından İran'a yaptığı resmi ziyaretten dönen Romanya devlet başkanı Çavuşesku, ordunun ve güvenlik güçlerinin olaylarda doğru tutum aldığını söylüyor ve "emperyalist çevrelerle yabancı istihbarat servislerinin bu işin arkasında olduğunu" belirtiyordu. Çavuşesku, Temeşvar'daki olayların yabancı gerici güçlerle önceden planlandığını ve olayların içinde "ülkelerini bir avuç dolara ve başka dövizlere satanlar" bulunduğunu belirtiyor, bu gelişmelerin, "yabancı egemenliğini reddeden" bütün uluslara karşı sürdürülen büyük bir kampanyanın parçası olduğunu vurguluyordu. Karşı-devrim sırasında ve sonrasında ortaya çıkan

veriler, Çavuşesku'nun bu suçlamalarda hiç de haksız olmadığını ortaya koydu.

Karşı-devrimin perde gerisinde liderliğini yapan, eski RKP üyesi, Romanyalı komünistlerin haklı olarak "Sovyet ajanı" olarak suçladıkları karşı-devrimci Silviu Brucan, 3 Ocak 1990'da İngiliz 4.Kanal televizyonuna verdiği röportajda, kasım ayı içinde İngiltere Dışişleri Bakanlığı müsteşarı William Waldegrave ile görüştüğünü, Çavuşesku'ya karşı planlarını ve "yapacakları girişimi" anlattığını, İngilizlerden destek aldığını söyledi. Brucan daha sonra, Gorbaçof'un onayını almak üzere Moskova'ya giderek "adını açıklamamaya söz verdiği" yüksek Sovyet yetkilileriyle görüştüğünü eklemeyi de unutmadı. (Channel 4 ajans haberi, 3 Ocak 1990)

İngiltere'nin darbenin örgütlenmesinden önceden haberi olduğu böylece kanıtlandı. Ama İngiltere yalnızca haberli değil, aynı zamanda bu yönde örgütlü girişimler içindeydi.

Yalnızca hazırlık değil, aynı zamanda örgütleme

1989 yılında Romanya hakkında gizli "rapor" hazırlayarak bir BM toplantısına gönderen ve hakkında, Romanya yönetimince İngiliz ajanı olduğu yolunda çeşitli kuşkular dile getirilmiş olan Dumitru Mazilu (şimdi devlet başkan yardımcısı olarak karşı-devrimin ikinci adamı, Ulusal Selamet Cephesi-USC üyesi olarak komünizmin yasaklanması için haçlı seferi açtığını ilan eden adam)... Azılı anti-komünist rejim aleyhtarı Doina Cornea (USC üyesi, şimdi legale çıkan azılı sağ bir partinin liderlerinden, İngiliz ve Fransızların "adamı")... Gorbaçof'larla işbirliği içinde darbeden aylarca önce gizlice Ulusal Selamet Cephesi'ni (USC) kuran ve 1989 Mart'ında Çavuşesku'ya karşı bir açık mektup yayınlayan 6 eski "komünist"(!) (başını şimdiki karşı-devrimin ve onun örgütü USC'nin perde arkası lideri Silviu Brucan çekiyor) ... Yurtdışında yaşarken, Gorbaçof'tan Çavuşesku'yu devirmesini isteyen Eugene Ionescu gibi tanınmış tiyatro yazarları... Kızı İngiltere'de, kendisi 40 yıldır İsviçre'de tozlu raflarda yaşayan, karşı-devrim öncesinde birden ekranları doldurmaya başlayan devrik Romen kralı Mihail... Gizlice İngiltere'ye gelerek, "özel"(!) bir zamanda BBC'den yayınlanması için bant dolduran profesörler(!)... Yıllardır Londra ve Paris'te Romanya Sosyalist Cumhuriyeti'nin zor yoluyla yıkılması için örgütlenme, propaganda çalışması yapan, Dünya Hür Romenler Örgütü denilen bir örgütte biraraya gelmiş olan eski kralcılar, Romen faşistleri... Bütün bunlar, Çavuşesku yönetimine, sosyalizme karşı giriştikleri haçlı seferinde İngiltere'nin koynunun sıcaklığından yararlandılar. Hepsi, Romanya Komünist Partisi'ne karşı tezgahlanan karşı-devrimde İngiltere'nin yerine getirdiği işlevde, şöyle ya da böyle rol üstlendiler.

Romanyalı profesörlerden Petru Kretia, 1989 Kasım'ında Oxford'a özel bir ziyaret yaptı. Bay Kretia, sanki olacakları önceden biliyormuşçasına(!) BBC ve Hür Avrupa Radyosu'nda okunmak üzere bir mesaj hazırladı, teybe okudu. Sonra Romanya'ya döndü. Bu yönetim aleyhtarı "masum" mesaj ise, Romanya'da karşı-devrim başlayınca BBC Romence Servisi tarafından yayınlandı.

Temeşvar'da olaylar başlayınca devrik Romen kralı İngiliz basınında, TV'da boy göstermeye başladı. *The Times*, olayların başlamasından *önce*, Romanya'da kent sokaklarına "Vrem Malai Si Pe Regele Mihai (Ekmek ve Mihail'i istiyoruz)" sloganının yazıldığını haber verdi. (*The Times*, 19 Aralık 1989) Bu arada örgütsel olarak İngiltere Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olan BBC Romence Servisi, CIA'nın denetimindeki Hür Avrupa Radyosu ve Amerika'nın Sesi, yeni yılda kralın yeni yıl mesajını yayınlayacaklarını duyurdular. Kral, mesajında Çavuşesku'yu, "toplumun beynindebir tümör"(!) olarak gördüğü komünizmi suçladı. (*The Times*, 19 Aralık 1989)

Karşı-devrimci gösterilerin Bükreş'e sıçratıldığı gün, BBC Romence Servisi, Romanya'ya yönelik yayınlarını günde 15 dakika uzatarak, haftalık yayın süresini 14 1/4 saate çıkardığını duyurdu. (20 Aralık 1989)

Bu arada ilginç şeyler de oldu. Temeşvar olaylarının ardından *The Times*'ın başyazısında "Romen entellektüelleriyle işçi sınıfı arasındaki bağların çok zayıf olduğu" yorumu yapıldı. (19 Aralık 1989) Bunun iki nedeni vardı. Birincisi, İngiltere, karşı-devrimin başarılı olması durumunda, yeni rejimde yer alacak olan Batı yanlısı karşı-devrimcilerin elinin Gorbaçof yanlısı karşı-devrimciler karşısında güçlü olmasını istiyordu. Emperyalizmin yeni ertede dikiş tutturabilmesinin ve Gorbaçofçuların planlarına çelme takabilmesinin önemli bir koşulu, işçiler arasından bir kesimi "kazanmak", yani işçileri bölmekti.

Öte yandan, karşı-devrim, dev bir güç olan işçi sınıfının çeşitli kesimlerini tarafsızlaştırmaz, "kazanmaz" ise zaten son derece cılız ve kararsız bir tabana dayalı kalacaktı. Bu ise, geleceğin tehlikelerle dolu olması demekti. (Karşı-devrimin geleceğinin tehlikelerle dolu olması konusunda hiç de yanılmıyorlar.)

İngiliz diplomasisinin yüzyıllar içinde halkların iliğini kurutma ve dünyayı yönetmede kazandığı deneyimin hiç de yabana atılacak türden olmadığı, sonradan kendini gösterdi. İngiliz ve Fransızların "adamı" olarak bilinen azılı anti-komünist (ve yeni karşı-devrimci cephenin, USC'nin üyesi) Doina Cornea, çevre sorunları ve fabrikalarda, madenlerde yaşam koşullarını öne alarak, işçiler arasında çalışma başlattı. İngiliz basını şimdi "işçi dostu(!) Cornea"nın propagandasını yapmakla meşgul. Cornea, Gorbaçofçulara karşı propagandayı da hızlandırmış durumda ve şöyle diyor:

> "Cephe hâlâ eski muhafızlardan oluşuyor. Ben onlara, cephenin apolitik olacağında (anlaştığımızı) hatırlattım. Bu yeniden boyanmış bir komünist partisi mi? Bunun ardında neyi gizliyorlar? Bu sorularıma yanıt veremediler. Onlara, bir partiye dönüşürlerse aralarından ayrılacağımı söyledim. Her zaman komünizmle mücadele ettim ve şimdi elimi onlara vermeyeceğim." (*The Independent*, 15 Ocak 1990)

Bu kadar da değil

Temeşvar olayları gelişirken İngiltere, kendi dayandığı "entel" gurupların, işçilerle bağının zayıf olmasından şikayetçiydi. Bunun, işçileri karşı-devrime katma açısından önemli bir zayıflık olduğunu düşündüklerini sanıyoruz. Bu nedenle, bütün ümidini, bir şifre sözü gibi kullanılan "iç gelişmelere", yani ordunun darbesine bağladığını duyurmaktaydı. Sovyetler'i tutum almaya çağırmada İngiliz basını hiç kusur etmiyordu:

> "ABD, Batı ve Sovyet bloku ülkelerinin, Helsinki anlaşması çerçevesi içinde 'eşgüdümlü tepki' göstermelerini önerdi. Bu Moskova'nın Helsinki ve Viyana belgelerini ciddiye aldığını göstermesi açısından bir *şanstır*. Biraz şanslı olunursa olaylar biçimsel *ekonomik ambargoyu gereksiz kılacak bir hızla* gelişecektir..." (*Financial Times*, 20 Aralık 1989)
>
> "Çavuşesku'nun 3.dünya ülkeleriyle ilişkileri iyi... Sovyetler Birliği *müdahale* edecek ve bir Gorbaçof doktrini için Batı'nın onayını alacak mı? Romanya, yoksul Sovyet halkına o kadar yiyecek sağlıyor ve Çavuşesku, Gorbaçof'un yerine başkasının getirilmesi tehlikesini gösteren 'kötü örnek' olarak öyle yararlı ki, Batı'da göklere çıkarılan *'Kızıl Ordu'nun Bükreş'i kurtarması' fikri*, belki de uzak bir düştür." (*The Times*, 20 Aralık 1989)

Emperyalizm-Gorbaçof işbirliğinin ve *perestroyka*'nın geleceği, itibarı ve çıkarları açısından Çavuşesku'nun yıkılması o kadar önemli görülüyordu ki, Temeşvar olaylarıyla birlikte İngiliz devletinin yetkilileri, "diplomatik kuralları" ve tedbirli, dikkatli söz etmeyi bir kenara bıraktılar. Çıplak "ayaklanma" çağrıları yapmaya başladılar. Romanya ordusunu ve güvenlik güçlerini "göreve çağırdılar".

Karşı-devrimin perde arkası lideri Silviu Brucan'ın İngiliz televizyonuna verdiği röportajda adından söz ettiği, daha sonraki günlerde kendisinden sık sık söz edilen, İngiltere Dışişleri Bakanlığı müsteşarı William Waldegrave, 19 Aralık'ta Romanya güvenlik güçlerini (ve orduyu), "Romanya halkının gerçek istem ve özlemlerini temsil etmeye ve bu rejime bir son vermeye" çağırdı. Waldegrave, ayrıca, "güvenlik servislerine, Doğu Almanların ve ötekilerin başına gelenlerin bir gün kendi başlarına da geleceği" mesajını ulaştırmalıyız, dedi. Daha da ileri giderek, "bu rejimin günleri sayılıdır ve onun çöküşünü hızlandırmak üzere *bizim dışarıdan yapabileceğimiz herşey* bizim için doğrudur" biçiminde konuştu. (BBC radyo röportajı)

Çifte standartlı burjuvazinin çifte standartlı basını da kendisini onayladı: "Bunlar, bir hükümet üyesinin, diplomatik ilişkilerde bulunduğu bir başka hükümet hakkında son derece ender olarak söylediği sözlerdir, *ama şu durumda elbette haklılığı vardır.*" (*Financial Times*, 20 Aralık 1989) (abç)

Bükreş'teki İngiliz diplomatları, bu çağrının özüne ve sözüne uygun davrandılar. Bükreş'te karşı-devrimci güruhun devlet başkanlığı sarayına ve daha sonra TV istasyonuna yürüyerek, bu binaları zaptetmesine *aktif olarak* katıldılar. Bunu bir İngiliz gazetecisi şöyle anlattı:

> "Bükreş'te öğle saati başkanlık sarayının göstericilerce *işgal edilmesi sırasında* caddede biri 'hadi' diye bağırdı, 'bu devrimdir'. (Tarihçiler bilmek isterlerse, bu kişi İngiltere askeri ateşesi albay Bill Chesyre'dı) Bazı yaşlılar ağlamaya başladılar ve ötekiler, yürüyüşe *katıldılar* ve ordu araçlarının ardına takıldılar." (*The Observer*, 24 Aralık 1989) (abç)

Bir başka diplomat, İngiltere askeri ateşesinin yardımcısı teğmen Michael Brown, İngiliz televizyonunun bütün kanallarında yayınlanan röportajında şunları söyledi:

> "TV binasını *ele geçirmek üzere* öğrencilere katıldık. Onlarla birlikte bağırıyorduk. Romanyalı olmuştuk. Romanyalı olmuştuk, onların parçasıydık. Hatta TV binasını onlarla birlikte taşladık." (26-27 Aralık 1989) (abç)

Röportaj sırasında Brown'ın yanında oturan İngiliz Büyükelçiliği 2.sekreteri Susan Laffey de onun söylediklerini onaylayarak, "orada olanlara herkesin, tüm elçiliğin katıldığını" ekliyordu. (ITN sabah haberleri, 27 Aralık 1989)

Görüldüğü gibi, İngiltere, karşı-devrimin hazırlanıp örgütlenmesinden, bizzat gerçekleştirilmesine kadar olan bütün süreçlerde *aktif* yer aldı. Ancak, çatışmalar iyice ağırlaştığında, kendisinin değil Sovyetler'in elinin kanlanması, onların müdahalede bulunması için yoğun çaba gösterdi. Böylece hem amaçlarına ulaşacak, hem de "pis işleri" Sovyetler'e yaptırarak bir taşla birkaç kuş vurmuş olacak, gelecekte kendisini temize çıkartabilecek bir konumda yer alacaktı.

Çatışmaların ikinci gününde ordu birlikleri silah ve cephane sıkıntısı çekmeye başladılar. Karşı-devrim tehlikeye girmek üzereydi. Romanya'nın Moskova'daki büyükelçisi Sovyetler'in müdahale etmesini istedi. Bunu gören bütün emperyalist ülkeler, Sovyetler'in ve Varşova Paktı'nın müdahalesine "karşı olmadıklarını" duyurmakta birbirleriyle yarış ettiler. 23 Aralık Cumartesi günü bir açıklama yapan İngiltere Dışişleri Bakanlığı müsteşarı William Waldegrave, eğer Varşova Paktı ülkeleri Romanya'da düzeni sağlamak üzere müdahale etmeye karar verirlerse, "bunun anlaşılabilir birşey olacağını" söyledi. "Açıktır ki, başka kimse müdahale edemez" diyen Waldegrave, herhangi bir Batılı ya da Nato ülkesinin Varşova Paktı'na bağlı bir ülkenin içişlerine karışmasının "düşünüleme-yeceğini" de ekledi.

Bu tutumla, emperyalizmin, *sosyalizme ya da devrime karşı yöneltilmek koşuluyla* iç-dış müdahale, gizli servislerin çalışması, sabotaj, suikast vb. bütün yolların denenmesine çalışacağı, bunu kendisi doğrudan yapamazsa başkalarına, hele Gorbaçof gibi "sosyalist" kılıflı liderlere büyük bir zevkle yaptıracağı bir kez daha açıklığa kavuşmuş oldu. Gorbaçof ve şürekasının, emperyalizmin değişmeye ikna edilebilecek bir "politika" olduğu yolundaki "teorik" görüşleri bir anda eskidi. Hayat, emperyalizmin doğasının değişmediğini, değişmeyeceğini, emperyalizmin ancak ve yalnızca işçi sınıfı tarafından *yıkılabileceğini* ve yıkılmadıkça da dünyanın savaş, darbe vb. belalardan kalıcı olarak kurtarılmasının olanaklı olmadığını dünya kamuoyuna bir kez daha gösterdi.

Ama, Romanya karşı-devriminin gösterdiği en önemli nokta, kuşkusuz, Gorbaçof çizgisinin karşı-devrimci özüdür. Karşı-devrimin örgütlenmesinde ve yürütülmesinde Sovyetler Birliği yönetiminin oynadığı aktif roldür.

(Devam edecek)

Miroslav Lazanski adlı bir gazeteci, karşı-devrim öncesinde, Romanya savunma bakan yardımcısı ve Silahlı Kuvvetler Yüksek Siyasal Konseyi sekreteri İlye Çavuşesku ile bir röportaj yapmış. *The Independent* gazetesinin 22 Aralık 1989'da yayınladığı bu röportajı, hem dikkate değer görüşler içerdiği, hem de karşı-devrim öncesi Romanya'daki yönetici yoldaşları daha iyi tanımamızı getireceği için aynen yayınlıyoruz.

Batı hayranlığına güzel bir yanıt

M. Lazanski: General yoldaş, Doğu Avrupa'daki sosyalist ülkelerde ortaya çıkan en son gelişmelerin sosyalizmin bunalımda olduğunu gösterdiği kanısında mısınız?

İlye Çavuşesku: Bu, Batı propagandasının, Doğu Avrupa'nın sosyalist ülkelerini hedef alan şeytani bir komplosudur. Kapitalist ülkeler, dünya ekonomik krizini ve yoksulluğu, sosyalizmi yoketmeye yönelik bir araç olarak kullanmaya çabalıyorlar... Batılıların yaşam standartları kötüleşmektedir, ekonomik krizin etkileri işçi sınıfına da darbe vurmuştur.

Batı'da okuma-yazması bile olmayan milyonlarca insan var ve yine evsiz barksız, herhangi bir tıbbi korumadan uzak yaşayan milyonlar var. Ben, Paris'te metro istasyonunun içinde, New York'ta köprü altlarında uyuyanları kendi gözümle gördüm. Bunu yalnızca, kapitalizmin ekonomik bunalımının nasıl dehşetli boyutlara ulaştığını size gösterebilmek için söylüyorum.

M. Lazanski: Afedersiniz general yoldaş, New York eyaletinde işsizlere dolar olarak ne kadar sosyal yardım ödendiğini bilmem biliyor musunuz?

İlye Çavuşesku: Bu sizin dolarlarınızın hiçbir geçerliliği, hiçbir anlamı yoktur. Sosyal yardım adı altında bana ayda 20 bin dolar ödenseydi bile, bir işte çalışmamaktan, ülkeye ve topluma katkıda bulunmamaktan, içinde yaşadığım ülkeyi bu yolla desteklememekten daha kötü birşey düşünemezdim... Sosyal yardımla yaşayan o insanlar sahip oldukları insanlık duygularından kısa sürede yoksun kalıyorlar, uyuşturucu maddeler kullanmaya başlıyorlar, bunun üstüne de işlenen suçlar ekleniyor... Hem, söylesene bana, daha iyi bir yaşamdan *sen* ne anlıyorsun?

M. Lazanski: İyi bir gelire, bir apartman dairesine, belki bir otomobile sahip olmak...

İlye Çavuşesku: Bana bak delikanlı. Milyonlarca Batı Alman'ın otomobil bir yana, bir evi bir dairesi bile yok. Buna ek olarak cahillik içindeler, işsizler. Ben senin mutluluk felsefeni oldukça garip buluyorum. Mutlu bir insan, ne demek? İnsan ülkesinin ilerlemesine katkıda bulunmalı ve kendisinin hayvanlardan üstün olduğunu içinde hissedebilmelidir. İyi bir yemek, güzel bir otomobil herşey değildir. Gerisi nerede? İdeolojik mutluluk duygusu nereye gitti?

M. Lazanski: Ama sosyalist ülkelerdeki çok sayıda siyasetçi sizin bu görüşlerinize katılmayacaklardır.

İlye Çavuşesku: Sosyalist ülkelerdeki bazı yoldaşlar, bu (içinde yaşadığımız) bunalımlı günlerin (gerektirdiği) zorlu insanlar değiller. Kendilerine meydan okuyan gelişmelerle baş edemezler, ya da sosyalizme olan kendi güvensizliklerini göstermekten başka birşey yapamazlar. Biz çok iyi biliyoruz ki yalnızca iki sistem var: Kapitalizm ve sosyalizm. Bu iki sistem var, gidilecek bir 'orta yol' yok!

M. Lazanski: Bu günlerde Varşova Paktı'yla işbirliği yapabiliyor musunuz? Geçenlerde, Romanya'nın saldırıya uğraması durumunda Sovyetler'in sizi ne destekleyeceğini ne de savunacağını söylemiştiniz.

İlye Çavuşesku: Barış içinde birarada yaşandığı ve Sovyetler Birliği'yle ABD'nin iyi ilişkiler içinde olduğu bir dönemde, kesinlikle inanıyorum ki, kapitalist ülkeler tarafından düzenlenen bir saldırı olması durumunda, Sovyetler, Varşova Paktı'nın hiçbir ülkesini savunmayacaktır. Bu konuda hülyalara kapılmayı çoktandır bıraktık... (Üstelik), Sovyetler ve Varşova Paktı tarafından bize karşı bir dizi şiddetli kampanya da düzenlendi.

M. Lazanski: Sizce Çin de sosyalizm yolundan saptı mı?

İlye Çavuşesku: Kısa ve öz olarak, Çin Komünist Partisi, ülkenin modernleştirilmesine yaklaşımında yeterince dikkatli değildi.

M. Lazanski: Romanya'da siz, sosyalizmi, hem de çok özgün bir sosyalizmi geliştiriyorsunuz. Bununla birlikte yüzlerce insan Tuna'yı yüzerek geçip Romanya'dan kaçıyor.

İlye Çavuşesku: 23 milyon Romanyalı ile karşılaştırıldığında birkaç binin sözü mü olur? Kriminaller ve hiçbir baltaya sap olamayanlar kaçıyor. Kaçanlar, bir kez kapitalizmi gördükten sonra, dönüp Romanya'ya geri girebilmek için bizden izin istiyorlar.

Biz, ruhumuzu ve ideolojimizi bir avuç dolara satanlardan değiliz.

İlye Çavuşesku'nun röportajında kısaca dile getirdiği bazı görüşlerin derinliğini yansıtabilmek için, Marks-Engels ve Lenin'in bazı değerlendirmelerini aktarıyoruz

Modern ndüstri ve bilim tem lind
Modern sefalet ve çürümeye karşı

"Bir yandan insanlık tarihinin önceki hiçbir döneminin hayal bile edemeyeceği endüstriyel ve bilimsel güçler yaşama gözlerini açtı. Öte yandan, Roma İmparatorluğu'nun son zamanlarında kaydedilmiş korkunç olayları fersah fersah aşan çürüme belirtileri var. Günümüzde herşey karşıtına gebe görünüyor... Bir yanda modern endüstri ve bilim, öte yanda modern sefalet ve çürüme arasındaki bu zıtlık, çağımızın üretici güçleri ile toplumsal ilişkileri arasındaki bu zıtlık elle tutulabilir, karşı koyulamaz ve çarpıtılamaz bir olgudur. Bazı partiler bunun üzerine peçe takabilirler, bazı başkaları, modern çelişkilerden kurtulmak için modern sanattan kurtulmayı isteyebilirler. Kendi adımıza biz, ... biliriz ki, toplumun bu yeni doğan güçlerinin iyi işleyebilmesi için onların yeni doğan insanların egemenliğine gereksinimi vardır - işte işçiler böyle insanlardır." (Marks, *"Halk Gazetesi"*'nin yıldönümünde konuşma", Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.14, s.655-656)

*

"Materyalizmin, insanın özde iyi olduğuna ve eşit entellektüel düzeyde bulunduğuna, deneyimin, alışkanlığın ve eğitimin sonsuz gücüne, çevrenin insana etkisine, endüstrinin büyük önemine, eğlencenin meşruluğuna vb. ilişkin öğretisinden, materyalizmin komünizm ve sosyalizmle nasıl zorunlu olarak bağlı olduğunu görmek için çok derine dalmaya hiç gerek yoktur. Eğer insan tüm bilgisini, sansasyonunu vb. duyular dünyasından ve onun içinde edinilen deneyimden alıyorsa, o zaman yapılması gereken, ampirik dünyayı öyle bir düzenlemektir ki, (o dünya-*İ.S.*) içinde gerçekten insani olan ne varsa insan onun deneyimini yaşasın, ona alışsın ve kendinin bir insan olduğunun farkına varsın. Eğer doğru anlaşılmış çıkar tüm ahlakın ilkesiyse, insanın özel çıkarı insanlığın çıkarıyla çakıştırılmalıdır." (Marks-Engels, "Kutsal Aile", *agy,* c.4, s.130-131)

*

"Komünist ahlak diye birşey var mıdır? Tabii vardır...

"(...)

"Biz, ahlakımız proletaryanın sınıf savaşımına tamamen bağımlıdır deriz. Bizim ahlakımız proletaryanın sınıf savaşımının çıkarlarından kaynaklanıyor.

"(...)

"... Biz şöyle diyoruz: Eski sömürücü toplumu yıkmaya ve tüm emekçi halkı, yeni, komünist bir toplum kuran proletaryanın etrafında birleştirmeye ne hizmet ediyorsa ahlak odur.

"(...)

"... İnsanlar bize ahlaktan söz ettikleri zaman, şöyle diyoruz: Bir komünist için bütün ahlak, sömürücülere karşı bu birleşik disiplinde ve bilinçli sınıf savaşımında yatar. Ebedi bir ahlaka inanmayız ve ahlak üzerine bütün masalların sahteliğini sergileriz. Ahlak toplumun daha yüksek bir düzeye çıkmasına ve kendini emeğin sömürüsünden kurtarmasına hizmet eder." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.31, s.291-294)

Çavuşesku yoldaşın Stalin'i savunusu da eleştirisi de mertçeymiş

Çavuşesku ve Stalin

Çavuşesku yoldaş kendine "Stalinci" diyenlere, Stalin eleştirisini daha o hayattayken yaptıklarını söylemişti.

Haftalık Amerikan dergisi *Newsweek,* geçen yıl ağustos ayında Romanya devlet başkanı Çavuşesku yoldaşla röportaj yaparken Stalin hakkında da soru sormuştu. Çavuşesku yoldaş bu sorulara yayınlanmaması koşuluyla yanıt vermişti. *Newsweek,* sözünü tutmadı, Çavuşesku yoldaşın ölümünden sonra bu yanıtı özetleyerek yayınladı. Buna göre, Çavuşesku yoldaş, Stalin hakkında şöyle söylemiş:

"Bence, kişi yüceltme kavramının kendisi yanlıştır, çünkü, eğer birisi gerçekçiyse, bu kişiyi yüceltme değildir. Stalin, 20 yılda Rusya'yı geri bir ülkeden dünyanın en güçlü ikinci ülkesine yükseltti. Kuşkusuz yanlışlar yaptı. Stalin'in olumlu hiçbir şey yapmadığını söylemek kolaycılıktır. O bir savaşı kazandı. Nükleer silahların yapılmasını sağladı. Kendisinin bulunduğu görevdeki bir insanın (Sovyetler'deki sosyalizm için-*İ.S.*) yapması gereken herşeyi yaptı.

"Ben 1950'de ilk kez Moskova'dayken, dükkanlar yiyecekle, giyecek maddesi ve öteki mallarla doluydu... Şimdiyse, Stalin öleli 40 yıl olmasına karşın, Sovyetler Birliği'nde kötü olan herşey Stalin dönemine bağlanıyor." (N.Çavuşesku röportajından yayınlanmamak üzere kayda geçirilmiş sözler, 8 Ocak 1990)

Çavuşesku yoldaş bir başka yerde de, kendine "Stalinci" diyenlere, Romanya komünistlerinin Stalin eleştirisini daha o hayattayken yaptıklarını, RKP içinde Stalinci ya da "Moskovacı" olarak bilinen ekibi sorumlu yerlerden uzaklaştırdıklarını söylemişti.

Gerçekten, savaşın sona ermesinden ve çeşitli önemli teorik yanlışlar temelinde, Stalin'in kendi iç ve dış siyasetini "kardeş partilere" dikte ettirme uygulamasına başlamasından sonra, RKP içinde önemli bir ayrılık su yüzüne çıktı. Parti içi kavgada, MK üyesi, demiryolu işçisi Georgi Dej genel sekreterliğe geldi. Dej yönetimi, "Stalin'in yandaşları" oldukları söylenen Ana Pauker, Apostol vb. liderlerin başını çektikleri "Moskovacı" ekibi görevden uzaklaştırdı.

Dej'in öğrencilerinden olan Çavuşesku, bu çizgiyi tutarlılıkla sürdürdü. Ama, Sovyetler'deki parti yönetiminin şimdi yaptığı gibi, Stalin'i eleştireceğim diye burjuvazinin anti-komünist konumlarına sürüklenmedi. Komünist lider Stalin'e, sosyalizmin dünyada ve Romanya'daki çıkarlarına sahip çıktı. Çavuşesku yoldaş, *Newsweek* ile röportajının o yaşarken yayınlanan bölümünde şöyle demişti:

"Romanya, sosyalizmi zayıflatmaya ve onun yerine kapitalist uygulamaları getirmeye yönelik istikrarsızlaştırma eylemlerini kabul edemez ve etmeyecektir. Biz Romanya'da devrimi herhangi birinden izin almadan yaptık. O, halkımız, işçi sınıfı tarafından yürütülen faaliyetlerin meyvesidir. Sosyalizm; bizim için yalnızca bugünün bir almaşığı değil, aynı zamanda geleceğin almaşığıdır." (*Newsweek,* 21 Ağustos 1989)

O dönemde yanlış yere "Stalin yanlısı" olarak adlandırılan, aslında bütün özelliği "Sovyetler'de yağmur yağınca kendi ülkesinde şemsiye açmak" olan "Moskovacı" ekibin yaşayanlarının çoğu bugün, Romanya'nın Gorbaçofçu karşı-devrimcileri olarak karşımıza çıktı. Çavuşesku yoldaşları ve nice komünisti katleden aşağılık bir komplocu, karşı-devrimci çete olarak Romanya karşı-devrimi'nin başını çekti. Stalin'le hiç ilgisi olmayan bir tutumla, işçi sınıfına, komünizme düşman olduklarını Batı basınına verdikleri röportajlarda açık açık söyler oldular.

Çavuşesku yoldaşın Stalin değerlendirmesi ise, katılmadığımız bazı yönleri olmakla birlikte, "Moskovacı" karşı-devrimcilerin işlediği suçların yanında, pırıl pırıl bir mücevher gibi kalıyor.

Japon Komünist Partisi'nin merkez organı *Akahata (Kızıl Bayrak),* her gün sabahın erken saatlerinde 3,5-4 milyon abonenin eline saat gibi ulaşıyor. Parti üyeleri her sabah bu amaçla seferber oluyorlar, işlerine gazete dağıtımından sonra gidiyorlar.

AKAHATA'NIN SIRRI

"*Akahata*'nın sırrı", parti çalışmasının omurgasına merkez organı oturtmak, bunun sürekliliğini güvence altına alan işleyişleri, yöntemleri geliştirmektir. Bu somut örnekte evrensel değer taşıyan özellikleri bulup çıkarmak devrimci işçi hareketi için büyük bir kazanım olacaktır.

3,5 milyon abonesiyle, parti üyelerinin eliyle her gün sabahın erken saatlerinde gazeteyi okuyucunun eline ulaştıran dev dağıtım ağıyla, yaygın ve çeşitlendirilmiş propaganda aygıtıyla *Akahata,* işçi hareketinin çok şey öğrenebileceği bir örnektir. Üstünlük ve zayıflıklarıyla *Akahata* deneyiminin, kendi anlayışımızı daha da derinleştirmeye yardımcı olacağını umuyoruz.

"*Akahata*'nın sırrı", parti çalışmasının omurgasına merkez organı oturtmak ve bunun sürekliliğini güvence altına alacak işleyişleri, yöntemleri geliştirmektir. Bu somut örnekten evrensel değer taşıyan özellikleri bulup çıkarmak devrimci işçi hareketi için kazanım olacaktır.

Zorlu mücadele gelenekleri olan bir parti: JKP

Japon Komünist Partisi (JKP), emperyalizmin hızla endüstrileşen ve dünya siyasetinde öne çıkan bir ülkesi olan Japonya'da, 1922 yılında kuruldu. Büyük endüstri merkezlerinde, ordu içinde, yoksul köylüler arasında illegal örgütlendi. Japon emperyalizmine ve savaşa karşı mücadelede burjuvazinin ağır saldırılarıyla karşılaştı. Partinin çok üyesi Hirohito'nun zindanlarında, işkencehanelerde can verdi.

Partinin merkez organı *Sekki (Kızıl Bayrak),* ağır gizlilik koşullarında basılıyor, büyük endüstri işletmelerinden donanma üslerindeki askerlere varıncaya dek çok geniş bir alanda dağıtılıyordu.

İllegalite koşulları o denli ağırdı ki, gazetenin polisin eline geçmesi olasılığına karşı, merkez organın her sayfası farklı bir yerde diziliyor, farklı bir matbaada basılıyor, sonra ayrı bir ekip tarafından biraraya getirilerek dağıtılıyordu. Aynı matbaa en fazla ortalama üç ay kullanılabiliyordu. Partililer gazeteden "elbise", gazetenin yazı metinlerinden ise "ısmarlama fişi" şifresiyle söz ediyorlardı.

Partinin kuruluşunun onuncu yılında, 1932'de, Japon faşizmi, partiye karşı büyük bir saldırıya girişti. Merkez komitesinin çok sayıda üyesi tutuklandı. En son MK üyesinin de tutuklanmasıyla birlikte, 1935 yılında *Kızıl Bayrak* yayınına son vermek durumunda kaldı.

II.Dünya Savaşı sonrasında JKP, faaliyetlerini legal olarak sürdürmeye başladı. Hapisten çıkan merkez komitesi üyeleri, *Kızıl Bayrak* gazetesini yeniden yayınlama hazırlığına giriştiler. *Kızıl Bayrak,* yine aynı anlama gelen *Akahata* adıyla, bu kez 20 Ekim 1945 tarihinde yeniden yayınlandı.

120 milyonluk Japonya, bugün ABD'den sonra dünyanın ikinci büyük emperyalist gücüdür. JKP, 500 bin üyesi ve Japon parlamentosu Diet'teki temsilcileriyle, *legal* bir güçtür. Çeşitli görüşleriyle, en güzel ifadesini İtalyan Komünist Partisi'nde bulan sosyal-demokrat denebilecek bir çizgiyi temsil ediyor. Bu açıdan, devrimciler için örnek alınacak bir yanı elbette yoktur.

Ancak 1985'in verilerine göre bile JKP, Lenin'in Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'ne (RSDİP) getirdiği, "parti örgütlenmesini merkez organın dağıtım ağı çevresinde oluşturma" anlayışını, *biçimsel olarak* da olsa, örnek diyebileceğimiz uygulamasıyla, her kongrede yeniden saptanan *örgüt stratejisine* uygun olarak, *hedefli çalışmasıyla* da dikkati çekiyor. Parti, örgütlenmesini günlük yayınlanan merkez organ *Akahata* gazetesinin dağıtım ağı yoluyla geliştiriyor, büyütüyor. Bu yöntemler, bu yolda elde edilen deneyim ve dersler, komünistleri elbette ilgilendirir.

Merkez organa dayalı planlı, hedefli çalışma

Akahata, parti yönetiminin deyimiyle, JKP'nin canı, kanı, herşeyidir! "Partinin siyasal ve ideolojik inşasında merkez organ faaliyeti, onun *atardamarını* ve onu onmilyonlarca insana bağlayan halkayı oluşturur." (Japon Basın Servisi, JKP 17.Kongre kararı, "Büyük güce sahip, yığınlarla bağlanmış bir partinin inşası", *JKP 17. Kongresi,* 1985, s.128)

Partinin 1962 Aralık ayında toplanan MK Plenumu, *Akahata*'nın parti çalışmasındaki yerini şöyle koydu:

"Partinin merkez organı aynı zamanda propagandacı, ajitatör ve örgütçüdür, partinin ve halkın izlemesi gereken günlük doğrultuyu gösteren bir pusuladır. O, parti merkezinden partililere uzanan atardamardır, parti ve yığınlar arasındaki bağdır. Merkez organ, yalnızca güçlü bir partinin inşası yolundaki çalışmalarımıza değil, aynı zamanda siyasal, ekonomik ve ideolojik alandaki yığınsal mücadelenin tümüne hizmet eder."

1980'de toplanan 15. parti kongresi, 18 yıllık deneyimin ışığında yapılması gerekenleri şöyle sıraladı:

"Merkez organ faaliyetleri sürekli olmalı ve *'bir kez kazanılan bir mevzinin hiçbir zaman terkedilmemesi'* anlayışıyla, her gün enerjiyle sürdürülmelidir. Parti üyeleri *Akahata*'yı özümleyerek okumalı, onu günlük çalışmalarının pusulası yapmalıdırlar. Partiyle yığınlar arasındaki bağ, işyerlerinde, yerleşim merkezlerinde ve üniversite kampüslerinde *Akahata* çevresinde kurulmalı ve geliştirilmelidir. Ve her alandaki faaliyetlerimiz, okuyucuları kesin güven vermeli, mali konu açısından merkez organ çalışmalarına sistemli dikkat gösterilmelidir." (JKP MK, *JKP'nin 60 Yıllık Tarihi: 1922-1982,* İng. basım, s.584)

Bu anlayış, partinin *mali soruna* bakışında da yansıyor:

"Mali durumumuzun, merkez organın abone ücretlerinin tam başarıyla toplanması, dergi ve kitapçık satışının vb. sağlayacağı gelirlerin artırılması ve yığınsal bağış toplama ağının geliştirilmesi yollarından güçlendirilmesi, *yalnızca mali açıdan değil, ama aynı zamanda siyasal açıdan büyük önem taşır."* (Japonya Basın Servisi, JKP 17.Kongresi'ne sunulan MK Raporu, "Parti inşasının ve yüzyüze olduğumuz görevlerin bugünkü durumu", *agy,* s.78) (abç)

Parti çalışmasını merkez organ çevresinde oluşturma, *planlı ve hedefli* çalışmayı gerektirir. JKP, bu konuda pratik önlemler getirmiştir.

Tüm parti örgütü, parti kongrelerinde kabul edilen "parti faaliyetlerinin geliştirilmesi için kapsamlı plan" adı verilen bir *genel örgüt stratejisine* göre, genel bir hedef belirleyerek çalışır.

Aynı şekilde, her yerel örgüt de, genel kongrede kabul edilen örgüt stratejisinin getirdiği minimum çerçeveyi temel alarak, kendi yerel *planını* hazırlar. Çalışma alanında gerçekleştireceği işler için *somut hedefler* koyar ve tanınan sürenin sonunda bu hedefi yalnızca yerine getirmek için değil, ama *aşmak* için çabalar. Buna bir örnek verelim:

"*Partinin gücünü üye, merkez organ abonesi sayısı açısından artırmak ve partinin destek aldığı temeli konsolide etmek:* Parti merkez organının aboneleri açısından bakılırsa, yaklaşan genel seçimlere hazırlanabilmek için, ulusal çapta *önümüze koymamız gereken minimum hedef,* abone sayısını geçen genel seçimlerde ulaşılanın %30 üstüne çıkarmak olmalıdır. Her yerel parti örgütü, önümüzdeki iki yıla ilişkin yerel hedeflerini bu çerçeve içinde gerçekleştirmelidir." (JKP MK raporu, "Parti inşası ve parti faaliyetlerinin geliştirilmesi için kapsamlı plan", *agy,* s.80)

Aslında biz buradaki anlayışın özüne çok yabancı değiliz. TKP, buna benzer bir uygulamayı, her yıl belirlenen "örgüt stratejileri" yoluyla yerleştirmeye çalışıyor. Böylece, *"hedefli, hedefleri aşmak için ve aşarak çalışma"* anlayışı bizim partimizin de ayrılmaz, hatta ayırıcı bir özelliği durumuna geliyor.

1945'te 10 bin tirajdan 1985'te 4 milyon aboneye

Akahata'nın 1985'te 3,5-4 milyon dolayında *abonesi* var. Gazete, bu abonelere posta aracılığıyla değil, içinde parti üyelerinin tümünün kişisel olarak aktif yer aldığı bir *dağıtım ağı* yoluyla ulaştırılıyor. *Akahata*'nın aylık abone ücretleri de yine aynı kanaldan toplanarak merkeze aktarılıyor.

Başlangıçta beş günde bir yayınlanan *Akahata*'nın ilk sayısı 10 bin, ikinci sayısı 13 bin, üçüncü ve dördüncü sayıları 30 bin, beşinci sayısı ise 90 bin basıldı. 1946'da *Akahata*'nın tirajı 250 bini aşmıştı.

1950'li yıllarda partide yaşanan bir bunalımın sonucunda *Akahata*'nın gerileyen tirajı, (artık günlük gazeteye dönüşmüştü) 1961'de 300 küsur bine, 1964'te de 800 bine yükseldi. Bu arada, 1958'de çıkartılmaya başlanan *Akahata-Pazar* gazetesinin tirajı 1964'te 600 binin üstüne çıktı.

Propaganda faaliyetlerini çeşitlendiren JKP, günlük ve pazar gazetelerinin yanısıra, 1961'de "Akahata Haber Filmleri" olarak adlandırılan görsel-işitsel iletişim tekniğini kullanmaya başladı. JKP'nin mücadelesini, çeşitli siyasal, ekonomik vb. konulardaki görüşlerini anlatan bu haber filmleri, Japonya'da bir siyasal parti tarafından ilk kez gerçekleştirilen bir ajitasyon-propaganda faaliyetiydi.

Böylece, *Akahata*'nın yayın faaliyetleri, "Akahata Fotoğraflı Haberler", "Akahata Haber Filmleri", slaytlar ve teyp bantlarıyla desteklendi. Parti, teknolojinin getirdiği bütün olanaklardan kendi propagandasını yürütmede yararlandı. *Akahata* minibüsleri, gazetenin içeriğini anlatan konuşmacıları bir bölgeden ötekine sokak sokak taşırken, bir yandan da *Akahata* okuma-eğitim gurupları oluşturuldu.

Parti, merkez organ çevresinde örgütlenme faaliyetlerini, yılda bir kez *Akahata* Festivali düzenleyerek daha da güçlendirmeye çalıştı. Her yıl düzenlenen "yoğun emek kampanyaları" (biz buna özveri taarruzu diyoruz) sırasında, gazetenin abone sayısının artırılması için özel bir çaba gösterilirdi. Örneğin, 1963 Haziran-Temmuz *Akahata kampanyası* sırasında merkez organa 100 bin, 1968'deki bir başka kampanyada yarım milyon, 1985 kampanyasında ise 200 bin yeni abone kazanıldı.

1968'de, gazetenin sayfa sayısı artırıldı, içeriği geliştirildi. Gazete dağıtımındaki ve abone ücretlerinin toplanmasındaki aksaklıkların giderilmesi yönünde yeni pratik adımlar atıldı. Bütün parti örgütlerinin ve *her* üyenin, merkez organın geliştirilip dağıtımının yaygınlaştırılmasında vb. neler yapılabileceği üstüne *somut öneri ve plan geliştirmesi* kararlaştırıldı.

Bu çabalar sonucunda, 1961'de 300 bin olan abone sayısı, 1960'ların sonuna gelindiğinde 1 milyonun üstüne, 1972'de 2 milyon 470 bine, 1982'de ise 3 milyona çıktı. 1985 için 4 milyon hedefi kabul edildi.

Merkez organın, her gün yazılması-dizilmesi-basılması, tüm ülke çapında her sabah erken saatlerde abonenin eline ulaşacak biçimde dağıtılması gibi işlevlerin tümünün parti üyelerince gerçekleştirilmesi! Bu *Akahata*'nın başarısıdır.

Merkez organın dağıtımındaki sorunlara tutum

Ancak, *Akahata* bu noktaya 20 yılı geçen inatçı, disiplinli, gitgellerle geçen bir dönemin sonucunda ulaştı. Çeşitli dönemlerde, merkez organın dağıtımında ciddi aksaklıklar meydana geldi. Parti, bu durumların üstüne, ideolojik anlayışı geliştirmeye yönelik kampanyalar ve somut önlemlerle yürüdü.

Örneğin, ciddi bir tıkanıklığın oluştuğu 1962 yılında, konunun ciddiyetini değerlendiren sekreter Miyamoto, üyelere bir uyarı yaparak şunları söyledi: "Bu (merkez organın dağıtımının ve abone ücretlerinin toplanmasının aksaması-*İ.S.*), partinin yığınlara tutumunda *bürokratik bir bozukluğu* gösterir." Gerçekten, gazetenin abonelere zamanında ulaşmaması, bazı durumlarda hiç ulaşmaması, abone ücretlerinin toplanmasının savsaklanması, merkez organa ideolojik yaklaşımda bozukluğu gösterir. Bütün parti çalışmasını merkez organ dağıtımı çevresinde kuran bir parti için yaşamsal önem taşır.

Hem 1962'de hem de 1980'de gazete dağıtımında ortaya çıkan darboğazlarda partinin duruma müdahalesi, sorunun "yalnızca bir iş sorunu değil, ama *ideolojik,* ilkesel bir sorun olduğunun bilince çıkarılması", "soruna parti çalışma stili ve ideolojisinin sorunu olarak bakılması" sağlama yönünde oldu.

1980'de gazeteye, *Akahata*'nın abonelere geç ulaştığından, bazı kereler hiç ulaşmadığından ve abone ücretlerinin gelinip alınmadığından şikayet eden, gazete işçilerini çalışmalarına çeki düzen vermeye çağıran mektuplar yağmaya başladı. Bu, parti yönetiminin 1980-1981 döneminde, "Merkez Organ Devrimi" olarak adlandırılan dev bir kampanyayı başlatmasının kıvılcımı oldu.

Parti yönetimi, bir yandan parti çalışmasını merkez organ

çevresinde oluşturma anlayışının derinleştirilmesi için ideolojik eğitime hız verdi. Bir yandan da, ilk elde abone ücretlerinin toplanması hedefini önüne koydu ve her ayın 25'inde abone ücretlerinin toplanması zorunluluğunu getirdi. Abone hedefini de 4 milyona çıkardı.

"1981 Haziran'ında gazetenin dağıtımı 44 bin 600 kez aksamıştı. Bu sayı 4 yıl içinde azaltıldı, 1985 Ekim ayında 1900'e indi. (Her gün dağıtılan 3 milyon gazeteyi düşünün- *İ.S.*) Aynı süre içinde, gazetenin aylık abone ücretinin toplanmasındaki aksamaların sayısı 682 binden 273 bine düşürüldü." (Japonya Basın Servisi, JKP 17.Kongresi'ne sunulan MK Raporu, "Parti inşasının ve yüzyüze olduğumuz görevlerin bugünkü durumu", *JKP 17.Kongresi*, 1985, s.72-73)

Ayrıca gazetenin abone sayısı 1982'de 3 milyona çıkartıldı. Birçok yerel örgüt ülke çapında 4 milyon hedefine denk düşen yerel sonuçlar aldılar. Mayıs 1985'ten Temmuz 1985'e kadar sürdürülen "*Akahata* ayı" kampanyasında gazetenin abone sayısı 200 bin artırıldı.

Okuyucuyla bağı sıcak tut okuyucuyu kazan

Parti, merkez organın yığınlara ulaşmasına ilişkin olarak çıkan sorunlara, 20 yılın pratiğinden gelen deneyimlerle, çeşitli çözüm yolları üretti, üyelerinin önüne çeşitli hedefler koydu. "Halk gazeteciliği anlayışı, ilerici kamuoyunu ve ilerici örgütlenmeleri harekete geçirecek biçimde yükseltilmelidir" dedi. *(JKP 17.Kongresi*, s.129)

Partinin getirdiği önlemleri ve yenilikleri, özetle şöyle sıralayabiliriz:

Merkez organ, partiyle yığınlar arasındaki temel bağdır. *Merkez organın dağıtımı artırılmalıdır.* Her partili başına en az 1-2 abone kazanılması partiyi güçlendirecektir.

Hem girilmiş alanlarda güçlenilmeli, hem de yeni alanlara girilmelidir.

"Parti örgütü içinde ağırlık taşıyan işyeri örgütleri ve onların üyeleri, merkez organın okuyucu sayısının işyerindeki işçi sayısıyla orantılı olarak büyümesini gözetmeli ve öteki işyerleri ve yerleşim merkezlerinde büyüme için de çalışmalıdırlar." *(JKP 17.Kongresi*, s.130)

Bu çabada:

a) Hiçbir alanda varılan noktadan, ulaşılan konumdan *geri adım atılmayacak*, sürekli olarak yeni doruklara ulaşma hedefi konulacaktır.

b) Her yeni dağıtım hedefi, o alanda bir önceki yerel/genel seçimlerde ulaşılmış olan düzeyin *üstüne* çıkacaktır. (Bu hedef, geneliyle, bir önceki hedefin en az %30 üstünde saptanıyordu.- *İ.S.)*

c) *Akahata*'nın okuyucu sayısının partinin o alanda seçimlerde aldığı oy miktarına oranı *artırılacaktır.* ("Gazete dağıtımında üç standart", 16.Kongre kararı, 1982)

Merkez organ okuyucusunun *partilenmesi* hedeflenmelidir. Okuyucuyla ilişkiler *sürekli ve sıcak* tutulmalı, merkez organ okuyucuları arasında dostluk ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla *düzenli okuyucu toplantıları* örgütlenmelidir.

Merkez organın aktif okuyucularının, okuyuculardan gelen istekler doğrultusunda yığın örgütleri kurması ya da varolan örgütler içinde aktif çalışması, partiyle işbirliğini *bu örgütlerin içinden* güçlendirmesi özendirilmelidir.

Bu hedeflerle bağlı olarak:

1. *Akahata*'nın bütün abonelere, her sabah erken saatlerde, düzenli, hızlı teslimi, parti faaliyetinin temel bir ögesi olarak bütünüyle güvenceye alınmalıdır. Başarının temel koşulu, bütün parti üyelerinin bu iş için seferber edilmesi, gazete dağıtımında *bütün üyelerin* görev almasıdır.

2. Gazetenin aboneye ulaştırılması, ortamla ve okuyucunun koşullarıyla uyumlu olmalıdır. Okuyucular, işyerlerinde düşmanın saldırısına karşı *korunmalıdır.*

3. Gazete dağıtımı *hiç* aksamamalı, gecikmemelidir. Okuyucunun gazeteye, partiye olan güveninin sarsılmasına fırsat tanınmamalıdır.

4. Partinin mali gücü, en başta merkez organın abonelerinden gelen paralara, yığınlardan toplanan bağışlara dayanıyor. Bu nedenle, *Akahata*'nın aylık abone ücretleri, her ayın 25'inde kesin olarak toplanmalı, bu görev *hiç* ertelenmemelidir.

Bunlarla bağlı olarak, gazete dağıtımındaki gecikme ve aksamaların, abone ücretlerinin toplanmaması durumlarının bildirilebileceği bir merkez oluşturuldu. a) Abone ücretlerinin toplanması, b) gazete dağıtımına ilişkin sorunların izlenmesi ve c) gazetenin okuyucu sayısının artırılmasına yönelik çalışmaların örgütlenmesi amacıyla, ayrı guruplar oluşturuldu. (JKP yönetimi bunlara "üç örgütsel güvence" diyor.)

Bu alanda birörnek çalışmayı, rasyonelleşmeyi sağlamak üzere, *Akahata*'da da çeşitli önlemler alındı. Gazetenin masraf kalemleri azaltıldı, işler rasyonelleştirildi. İçerik ve redaksiyon, mizanpaj iyileştirildi, yurtdışındaki muhabirlerin sayısı 6 sosyalist ülkeden, büyük Batı başkentlerini de içine almak üzere 12 ülkeye çıkartıldı.

Merkez organa merkezden sağlanan desteğin ya da dondurulmasına ya da azaltılmasına karar verildi. Her bölgede *Akahata*'nın profesyonel sorumlusunun ücretini o bölgenin parti örgütünün ödemesine karar verildi. Ayrıca, merkez organın muhasebesinin de o bölgenin komitesindeki *Akahata* sorumlusu tarafından devralınması, böylece merkez organla örgütün hesaplarının birbirine karışmasının önlenmesi yoluna gidildi.

Deneyimden öğrenmeyi biliriz

Bu yazıda, görüşleri ve örgütüyle legal bir partinin legal organının 20 küsur yıllık deneyimini aktarmaya çalıştık. Bizim gazetemiz ise illegal ve özgür TKP'nin illegal merkez organıdır. Dolayısıyla arada önemli farklılıklar var.

Bununla birlikte, önümüzdeki kavga dolu yıllara daha güçlü bir *İşçinin Sesi* ile girebilmek, gazetemizin dağıtım ağını mükemmelleştirerek, her fabrikadan makine sesinden önce *İşçinin Sesi*'nin çıkmasını sağlayabilmek için göstereceğimiz çabada, bilinç, adanmışlık, disiplin ve özveri, planlı ve hedefli çalışmada tüm dünyada eşine ender rastlanır bir örnek olan *Akahata*'nın deneyiminden de öğreneceğimiz çok şey vardır.

Bedirler ölmez bu sınıf yenilmez!

Merhaba yoldaşlar,
Bedir Aydemir yoldaşımızın ölüm yıldönümü bu yıl hafta sonuna denk geldiği için, yoldaşımızı hafta arasında andık. Öğrenci eylemlerinde ender görülen büyüklükte bir pankart hazırladık. Bu pankart yoldaşımızın resmini de taşıyordu. Üzerinde "komünist öğretmenimiz Dr.Bedir Aydemir'i kavgamızda yaşatacağız" yazıyordu.

Kararlaştırılan gün, belirlenen yerde buluşulduğunda oldukça ilginç bir olay yaşandı. Devrimci Gençlik, Çavuşesku yoldaşın katlini kınayan bir forum yapıyordu. Forumun sonunda revizyonistlerden birinin ortaya çıkıp konuşmak istediğini belirtmesi üzerine, forum yapanlar, orada karşı-devrimcilerin konuşturulmayacağını belirten bir tavır koydular. Bunun üzerine, ikinci gurup az ötede ayrı bir foruma, biz de Bedir yoldaşımızı anmak için hazırlıklara başladık.

Pankart duvara asılırken "Bedirler ölmez, bu sınıf yenilmez" ve "ya parti ya ölüm" sloganları atıldı. Bedir Aydemir hakkındaki kısa konuşmadan sonra devrim andı içildi. Yaklaşık beş dakika süren eylemin sonunda *Enternasyonal* söylendi ve slogan atılarak dağılındı. Eylem başarıyla sonuçlandı ama eylem öncesinde bazı eksiklerimiz oldu. Bu eksiklerin bundan sonraki eylemlerde bize ders olacağı kesindir.

Bu arada Çavuşesku yoldaşı konu alan eyleme biz de katıldık ve "yaşasın Marksizm, yaşasın Leninizm" ve "ya devrim, ya ölüm" sloganlarını attık. Bizim eylemimize de bir gurup Dev-Genç'li katıldı.

Hepinize yoldaşça selamlar.

Gençliğin yolu, işçi sınıfının devrim yoludur!

Eylem Eren, İstanbul

Zavallı dönekler

TBKP komünist maskesini atsın, TKP'nin adını ağzından bıraksın. Demokrasi ve hümanizm adına TBKP'yi kayıran herkes de, kendi durumuna, konumuna yeniden bir baksın.

Proletarya diktatörlüğünden ölesiye korkan ve bu korkuyla, diktatörlük sözcüğünü yerine önce "iktidarın zaptedilmesi"ni kullanan TBKP'li dönekler ve onların her kademeden akrabaları, bunu da artık bir kabine değişikliğine, Yağcı ve Sargın gibi adamların, oluşturulacak bir hükümette boy göstermesine indirgiyorlar.

Aslında bunlar burjuvazinin ve emperyalizmin yaralarını gizlemeye çalışan bir perdeden, ezilen ve sömürülen kitlelerin devrimci eylemine karşı burjuvazinin elinde bir teşrereden başka birşey değillerdir. Ülke bir türlü emperyalistleşemediği için sus payı veremeyen, kitleleri azgınca sömürmenin yarattığı "ciddi" sorunlarla cebelleşen, bizimki gibi kapitalist ülkelerin baskıcı, gerici, güdük burjuva demokrasilerinde, finans-kapital bu türden hükümet taliplerine ihtiyaç duyar ve bunları iplere bağlı kuklalar gibi perdenin arkasından oynatır.

Bugün TBKP, perdenin arkasındaki iplere oldukça sıkı sarılmış, rolünü de iyi ezberlemiş gözüküyor. Ama gerçek şudur ki, bu ufak reformistler hükümet bile olsalar, sermayenin kılık değiştirmiş hükümeti olacaklardır.

Stalin, proletarya diktatörlüğü konusunda şunu demiş:

"Proletarya diktatörlüğü burjuva düzeninin temelinden fışkırmaz, burjuvazinin devrilmesinden sonra bu sınıfın kaldırılması, büyük toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin mülksüzleştirilmesi, başlıca üretim araçlarının toplumsallaştırılması süreci sırasında, zorlu proletarya devrimi süreci sırasında ortaya çıkar. Proletarya diktatörlüğü, burjuvaziye karşı zor kullanmaya dayanan devrimci bir iktidardır."

Neden mi bu konuda yazdım? Çünkü, TBKP gibi yoz bir yapının insanları hem bu iktidarı sulandırıyorlar, hem de hâlâ komünist maskesi altında ortalıkta dolaşıyorlar. Geçenlerde okulda kantinde gazete okuyordum. Sonradan tövbekar olduğunu öğrendiğim birisi masaya oturdu ve yanımdaki arkadaşla konuşmaya başladı. Havadan sudan başlayan konuşma, bir baktım döndü dolaştı TKP'mize geldi. Neymiş efendim, artık basın bile belirtmiş ki, 70 yıllık TKP yeraltından çıkmış(?), legalleşmiş(?) tüm bunlara rağmen ne olduğu belirsiz bazı insanlar yazılama yapıp, duvarlara hâlâ "yaşasın TKP" yazıyorlarmış. Bir an suratına baktım, o da bana bakıyordu. İçimden hiçbir şey söylemek gelmedi. Ayağa kalktım, suratına yumruğu yapıştırdım. Sandalyeyle birlikte düştü, hiçbir şey demeden ayağa kalktı, ağzını burnunu sildi ve gitti. O günden beri onu okulda görmüyorum. Klasik tövbekar!

Bu olaydan dolayı, dernek çevresinde bulunan,, demokrasi aşığı(!), hümanist(!) bazı "devrimciler"den eleştiriler aldım. Ancak aynı durumla yine karşılaşsam tereddütsüz aynı tepkiyi gösteririm. Demokrasi ve hümanizm kavgasında sahtekarlara yer yoktur. TBKP komünist maskesini atsın, TKP'nin adını ağzından bıraksın. Demokrasi ve hümanizm adına TBKP'yi kayıran herkes de, kendi durumuna, konumuna yeniden bir baksın.

İşçi sınıfı ve onun yandaşları, bu zayıf halkayı, emperyalizmin zincirinden devrimle koparacaktır. Türkiye'de demokrasi için tek yol işçi sınıfının öncülüğünde siyasal devrimdir.

Ya devrim, ya ölüm!

Yaşasın TKP!

Eylem Eren

Yoldaşlık başkaymış

Şu anda size ilk defa seslenmenin heyecanı içindeyim. İnsanlık onurunun ve insan emeğinin ayaklar altına alındığı bu çıkar dünyasında duyarlı olmam ve başkaldırmam gerektiğini anladığım zaman, partiyle tanışma fırsatını buldum.

Partiyle tanışmadan önce insan ilişkilerinde hep bir eksiklik ve boşluk farkediyordum. Ama sonra en doyurucu ilişki olan "yoldaşlık" kavramı ile karşılaştım. Hayatıma böyle değerli ve yüce bir değer daha önce girmemişti. Sahip olduğu gücü, ideolojimizin doğruluğundan alıyordu. Artık gözümde insanları değerli kılan ölçüler değişmişti. Kan bağı yerine, duygu ve düşünce bağlarının önemini kavradım. Doğru hedefler için, insanlık onuru için uğraş veren her insan benim gözümde değer ve güven kazanıyor.

Partiyle ilk tanışmak bile insanda pek çok şeyi değiştiriyor. Daha önceden kabaca varolan düşünce ve inancın net anlatımını, "Marksist-Leninist ideolojinin gerçek savunucusu" olan TKP'de buldum.

Yoldaşlarımla hayatı paylaşıyor, birlikte mücadele ediyoruz. Paylaştığımız hayatı genişletmeye ve Marksist-Leninist ideoloji temelinde eylemci çizgimizi yükseltmeye çalışıyoruz. Parti kültürüne ve bilincine kavuşmaya başladıkça, ancak örgütlü ve disiplinli bir mücadeleyle beklenilen sonuca ulaşılabileceğini gördük. Önümüze hedefler koymak ve bu uğurda uğraş vermek, ayrı bir güç kaynağı ve dayanak oluşturuyor. Yığınlarla bütünleşmek için daha özverili çalışmayı gerçekleştirmeliyiz.

Kısa süre önce başladığım gelişme sürecini, elimden geldiği ölçüde hızlandırmaya çalışacağım. Bunu yaparken attığım her adıma dikkat edeceğim. En mükemmel verimlilik düzeyine ulaşmak için, her gelişmeyi iyice benimsemem ve sindirmem gerekecek. İnanıyorum ki, bunun faydasını ileriki aşamalarımda göreceğiz. Temelin sağlam olması, ileride çelişkiye düşmeyi ve geri adım atmayı önleyecektir.

Yerinde ve zamanında müdahalenin önemini anladıktan sonra, zamanla yarış içinde olduğumuzu daha iyi görüyorum. Üzerime düşen görevleri büyük gurur ve dikkatle yerine getirmek, partimizi maddi ve manevi yönden güçlendirmek için var gücümle çalışacağım. Tüm yoldaşlara çalışmalarında başarılar dilerim.

Zeynep Erdem, İstanbul

Devrimci hareket içinde doğruya da, gerçeğe de aykırı konumlara takılmış kalmış birçok örgüt var

Artık saplantılardan kurtulmak gerekiyor

Ancak şunu belirtelim ki, çeşitli sol örgütlerin çeşitli konularda böyle bulanıklık içine düşmelerinin en önemli nedenlerinden biri, ne yazık ki, devrimci merkezde uzun yıllardır biriken ve son yıllarda olgunlaşıp, sosyal demokratlaşan oportünist irindir. Sovyet yayınları birçok konuda yıllardır yanlış bilinç vermektedir.

Hakan Çelik, İzmit

Kendilerini Marksist-Leninist çizgide gören ama gerçekte bu çizgiden oldukça uzakta olan akımlar, günümüzde de varlıklarını sürdürüyorlar. Devrimciliği ilericiliği benimsediklerini söyleyen bu akımlar, bu kavramların gerçek anlamda ne olduğunu anlayamamışlardır.

İlericilik, geçmişin birikimlerini iyi değerlendirmek, bunları toparlayıp günümüz koşullarına uygulamak ve bu durumun ileride doğurabileceği olası sonuçları şimdiden kestirmektir. Oysa çevremize baktığımız da, hâlâ, çok açık ve anlaşılması çok basit konularda bile, içine düştükleri saplantılardan kurtulamayan birçok sol örgüt bulunmaktadır.

Bu örgütler, geleceği değerlendirmedeki yanlışlarının zaman içinde ortaya çıkmasıyla, bazen bu düşüncelerinden vazgeçmek zorunda kalıyorlar. Ancak gerçek komünistlerin, devrimcilerin herşeyi zaman içinde pratikten öğrenmeye, ne tahammülleri, ne de zamanları vardır. Yoksa nerede kaldı senin ilericiliğin.

Bırakın ileriyi görmeyi, bu örgütlerin, akımların çoğu, içinde bulunduğumuz durumun nasıl olduğunu, nasıl bir sistemin içinde yaşadığımızı bile anlayamıyorlar. Oysa önce içinde bulunduğun durumu iyice değerlendireceksin ki ona göre bir mücadele vereceksin. Ancak o zaman devrim mücadelesinde verimli ve yararlı olunabilir.

Biz mücadelemizi, içinde bulunduğumuz bu sisteme ve onun uşaklarına karşı vereceksek, önce onu iyi tanımalıyız. Düşmanını iyi tanımazsan, ona karşı vereceğin mücadelenin nasıl olması gerektiğini de tam anlamıyla bilemezsin. Bu nedenle yapılması gereken, öncelikle düşmanı belirlemek, ardından da onun özelliklerini iyi bilmektir.

Bizim düşmanımız burjuvazidir. Verdiğimiz mücadeleye karşı, o da önümüze çeşitli engeller koyar. Elinde olan tüm olanakları kullanarak halkı pasifize etmeye, halkın ilgisini yönetimden uzak konulara çekmeye vb. çalışır. Bunları yaparken, eğitim sistemini, sosyal kültürel yaşantıyı, basın yayını vb. kullanır. Kendi çıkarları doğrultusunda yasalar çıkarır.

Toplumsal tepki arttıkça, burjuvazi, ödün vererek bazı adımlarını geri çekmek durumunda kalır. Bizimki gibi emperyalizmin zayıf halkası olan ülkelerde, burjuvazi fazlaca ödün veremez, çünkü istekleri karşılayacak nefesi yoktur. İstekleri tümüyle karşılanırsa kendi sonunu da hazırlamış olur. Bunun için, devrimci mücadelenin önünde reformist etki yayacak ödünler yerine kaba güce dayanan engeller koyar. Faşistleri, irticacıları besleyerek devrimcilerin üzerine saldırtır.

Zayıf halkalarda, bir yandan düzene karşı başkaldırının, öte yandan burjuvazinin baskılarının artması, bu süreç içinde devrimci durumun olgunlaşması sonucunda, er geç ülke şöyle bir ikilemle karşı karşıya kalır: Ya devrim, ya faşizm. Eğer öznel öğe yetersiz kalırsa, devrimci mücadeleye öncülük edecek, yığınları peşinden sürükleyecek bir parti olmazsa, burjuvazi bu durumdan çok güzel yararlanıp belli bir süre için faşizmi getirir.

Diyelim ki faşizm geldi. Bu, belli bir süre sonra, acil geliş nedeni olan siyasal bunalımı bastırınca ömrünü doldurur. Burjuvazi faşizmi, kendi rejimi tamamen ortadan kalkma tehlikesiyle karşılaştığı zaman çağırır. Siyasal bunalımı bastırıp, kendi varlığını bu anlamda garantiye aldıktan sonra, faşizmin daha fazla kalmasının temeli aşınmaya başlar. Halk yığınları, eğer durumlarında belli bir iyileşme sağlanmıyorsa, uzun süre baskı altında tutulamazlar. Zaman içinde halkın faşizme karşı çıkışları olur. Yükselen bu tepki karşısında da faşizm, yerini giderek burjuva demokrasisine bırakmaya başlar.

Buraya kadar yaptığımız kaba özetten de anlaşılacağı gibi, burjuvazi farklı zamanlarda farklı uygulamalarla kendi varlığını koruyor. Buna karşı bizlerin de, farklı zamanlarda, farklı yöntemlerle mücadele vermemizin gereği ortaya çıkıyor. Oysa, ülkede faşizm kalkalı yıllar olmuş, hâlâ faşizm koşullarında yaşanıyormuş, faşizm varmış gibi mücadele veren, böyle olduğu için de başarıya ulaşamayan birçok sol, hem de devrimci olan sol örgüt var.

Bunların dediği gibi ülkede faşizm falan yoktur. Günümüzde olan güdük bir burjuva demokrasisidir. Buna faşizm demek, hem faşizmin tek sesli monolitik yapısını görmemeyi, bu iğrenç yönetim biçiminin kötülüğünü küçümsemeyi getiriyor. Hem de burjuva demokrasisinin öyle sanıldığı gibi ahım şahım bir yönetim biçimi olmadığını, yapılan işkence ve baskıların burjuva demokrasisinin de parçası olabileceğini saklama durumunu ortaya çıkarıyor.

Faşizmde dayak, işkence, baskının her türlüsü elbette var. Ama faşizm deyince aklımıza yalnızca bunlar gelmemelidir. Her baskı ve işkenceye de faşizm denmemelidir. O zaman faşizmi küçümsemiş, ona iltifat etmiş oluruz.

Gerçekte herkes biliyor ki, 1981-1982'yle günümüz koşulları arasında dağlar kadar fark vardır. Baskı politikasını, kapitalist sistem içinde olan tüm ülkeler "gereğinde" uyguluyor. Bunların arasında İsviçre'si, ABD'si, Fransa'sı, İngiltere'si, Almanya'sı da yer alıyor. Oralarda da faşizm mi var diyeceğiz?

Şu gerçeği yaşam net bir biçimde gösteriyor ki, kapitalist sistemin en gelişmişinde bile baskı, zulüm, işkence vardır. Bunlar, sömürüyü koruyabilmek için onun da "gerektiğinde" dayandığı destekler arasındadır. Bu çıplak gerçekleri, dolaylı yollardan da olsa saklamayı ben devrimci mantığıma sığdıramıyorum.

Ancak şunu belirtelim ki, çeşitli sol örgütlerin çeşitli konularda böyle bulanıklık içine düşmelerinin en önemli nedenlerinden biri, ne yazık ki, devrimci merkezde uzun yıllardır biriken ve son yıllarda olgunlaşıp, sosyal demokratlaşan oportünist irindir. Sovyet yayınları birçok konuda yıllardır yanlış bilinç vermektedir.

Örnek olarak, Nikitin'in *Ekonomi Politik* adlı kitabından, sosyalizme ulaştıktan sonra geriye dönüşün olamayacağını söyleyen bir iki paragrafı olduğu gibi aktarmak istiyorum:

"... Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin başarısı tam oldu. Bu bütün ulusal ekonomide sosyalist üretim ilişkilerinin kurulmuş ve kapitalist ilişkilerinin ve sömürücü sınıfların ortadan kaldırılmış olması demektir. Yeni toplum, sosyalizmin başarısı sonucunda ülkede rakipsiz olarak egemen olmuştur...

"... SSCB'nin ekonomik ve politik gücünün büyümesi, dünya sosyalist sisteminin kurulması ve güçlendirilmesi, sosyalist uygulamaların yokedilmesini olanaksız kıldı. SSCB'de sosyalizmin başarısı kesin bir hale gelmiştir. Şimdi kapitalizmin diriltilmesi sorunu, buna yardım edebilen ekonomik ve toplumsal koşulların ortadan kalkmasıyla, Sovyetler Birliği'nde de, başka sosyalist ülkelerde de sorun olmaktan çıkmıştır..."

Eğer yukarıda yazılanlar doğru olmuş olsaydı, yeniden yapılanma adı altında günümüzde yaşamakta olan ve başını Sovyetler Birliği'nin çektiği kapitalizme dönüş programlarının, değil başarıya ulaşması, ortaya bile çıkmaması gerekirdi. Biliyoruz şu anda kapitalizme dönüş falan olmuş değildir ama geriye dönüş yönünde gözle görülür bir hareketin olduğu gözlenmektedir ve bu da hiç küçümsenmemelidir.

Yukarıdaki alıntıda, ülkeye sosyalizm gelmiştir, nasıl olsa bir daha kapitalizme dönüş olmayacaktır düşüncesi ortaya çıkıyor. Bu düşünceden hareket edildiğinde, komünist partilerinin çalışmalarında bir gevşemenin, bir rahatlığın olacağı, örneğin eskisi kadar yığın çalışması yapılmayacağı ve örgütlenmeye gidilmeyeceği bellidir. SBKP Programına bile girmiş bu gibi düşüncelerle hareket edilirse (tabii daha başka etkenler de muhakkak vardır) bugün yaşanan olaylar kaçınılmaz olur.

Oysa Lenin, üzerine basa basa vurguluyor, bizim ülkede "sosyalist devrimi yaşatmak, yapmaktan daha zordur" diyor. Devrimi yapmakla herşeyin bitmediğini, görevin asıl bundan sonra zorlaştığını, herhangi bir gevşemenin olmaması gerektiğini, az oportünizmin az hamileliğe benzediğini, sonuçta çocuğun mutlaka doğacağını, yeri geldikçe defalarca belirtiyor. Bunun tersi yolu izleyenler bugün çocuğu doğurtmuşlardır.

Şimdi Sovyetler'de yapılması gereken işçi sınıfının komünist bir alternatif yaratması ve Marksizm-Leninizme sıkı sıkıya sarılmasıdır. İşçi sınıfı ancak o zaman arzuladığı yaşama kavuşabilecektir. Öte yandan, SBKP'nin bugünkü durumu, onun peşinden giden diğer komünist partilerinin de Marksist-Leninist çizgiye ne kadar yakın(!) olduklarını göstermektedir. Biz bütün bunlardan ders çıkarıyoruz.

Marksist-Leninist çizgiden sapmayan ve devrimci mücadelenin içinde gerektiği gibi yer alan bir partinin, Türkiye Komünist Partisi'nin üyesi olmak bana son derece gurur veriyor.

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

Nikitin'den aktarılan çarpıtma örneği çok önemlidir

S nul zafer anlayışı v devrimin geri kalışı

Bu sayfamızdaki yazısında, Hakan Çelik yoldaşımız Sovyet yazar Nikitin'den çok önemli bir çarpıtma örneği aktarmış. Bu örneği biraz daha deşelemekte yarar gördük, çünkü örnek verilen çarpıtma aynı zamanda, dünya devriminin nasıl gerçekleşeceğine ilişkin çok büyük başka çarpıtmaların dayanağını da içinde barındırmaktadır.

Nikitin'de iki fikir vardır. Biri, Sovyetler'de sosyalizmin tam başarısının sağlandığıdır. İkincisi, böylece kapitalizme geri dönüş olasılığının ortadan kalktığıdır. "Tam başarı" denen kavram doğru anlaşılırsa, birinci fikir doğrudur, ama bu kez de ikinci fikir yanlıştır. Başka sözlerle anlatacak olursak, doğru anlayış çerçevesinde, tam başarı sağlanırsa bile bu, kapitalizme geri dönülmez demek değildir. Çarpıtma tam da bu noktada yapılıyor.

Marksizm-Leninizm'e göre, sosyalizmin başarısına ya da zaferine ilişkin iki kavram vardır. Biri *tam*, ötekisi *sonul* başarı ya da zafer. *Tam* zafer, kabaca, ülke içinde proletarya diktatörlüğünün kurulmuş, sömürücü sınıfın geneliyle yenilgiye uğratılmış olması demektir. Ama bu süreç ne kadar ilerlerse ilerlesin, kapitalizme geri dönüş, her zaman için varolan bir olasılıktır. Bu olasılığın kalkması için, ikinci kavram, yani *sonul* zafer gereklidir. Bu ise evrensel bir olgudur. Sosyalizmin dünyada zaferini, dolayısıyla emperyalizmin en azından bazı önemli kalelerinde devrimin gerçekleşmesini, yani çağın değişmesini gerektirir.

Lenin'den çok örnek verebiliriz ama kısa bir taneyi tam vermekle yetinelim. "Kendi ülkemizde burjuvaziye karşı zafer kazanmak"-tan söz ettikten sonra, şöyle ekliyor:

"Avrupa'da sosyalist devrimin, gelmesi gerektiği ve gelecek olduğu kuşkusuzdur. Sosyalizmin *sonul* zaferi için bütün umutlarımız, bu kesinliğe ve bu bilimsel öngörüye dayanıyor." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.26, s.443)

Lenin bu sözleri 1918'de, kısa erim için söylüyor. Avrupa'da devrim olmuyor. Bu ayrı bir konudur. Ama aynı sözler, aynı anlamı, bu kez uzun erimli olarak yükleniyor. Nitekim, Lenin, Ekim Devrimi'nin 1921'deki dördüncü yıldönümünde de, 1923'te de aynı fikri yineliyor. Emperyalizmin bazı belirleyici kaleleri alınmadan sosyalizmin sonul zaferi sağlanamaz. Bu sağlanana kadar da, en gelişkin sosyalist ülkelerde bile kapitalizme geri dönüş olasılığı ortadan kaldırılamaz.

İşte bu noktada, konu dünya devrimine bağlanıyor. Eğer, Nikitin'in ileri sürdüğü gibi, dünya devrimi sonul zafere ulaşmadan şu ya da bu sosyalist ülkede ya da ülkelerde kapitalizme geri dönüş olasılığı yok edilebiliyorsa, o zaman dünya devriminin zaferi, o ülkelerin gelişmesi yoluyla gerçekleşebilir oluyor. Böyle olunca da, devrimler "istikrarı bozan"(!) olaylar olarak görülüp engellenebiliyor. Gorbaçof bu oportünist mantığın, artık oportünist değil, karşı-devrimci ürünüdür.

Bu konu *TKP Programı*'nda çok güzel derlenip toparlanmıştır:

"Dünya devrimi, dünya çapında komünizm çağını açmak üzere dünya proletarya diktatörlüğünün oluşması sürecidir. Sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin emperyalizmin zayıf halkalarında devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Dünya devriminin bu iki ögesi, karşılıklı olarak birbirlerinin gelişimine ivme kazandırır.

"Dünya devrimi, varolan sosyalist ülkelerin gelişmesine indirgenemez. Dünya sosyalist sisteminin yeni devrimlerle beslenmeden kapitalizmi geçmesi bir yana çözülme tehlikesi vardır. Çağın dönüşümünü hızlandırmak ve geri dönüşsüz kılmak için devrimler gerekmektedir.

"Kurulmuş proletarya diktatörlükleri yalnızca *kesimsel başarılardır.* Ne zaman ki, dünyanın ekonomik, toplumsal ve siyasal ilişkiler ağı sosyalist ülkelerin ve dünya işçi sınıfının lehine bir ağırlık kazanır, işte o zaman kesimsel değil, bütünsel bir sonuç söz konusu olur. Bu süreç içinde *dünya proletarya diktatörlüğü* sosyalizmin sonul zaferi anlamına gelir.

"Dünya proletarya diktatörlüğünün kurulması ile kapitalizmden komünizme geçiş çağı kapanacak ve *komünizm çağı* açılacaktır."*(agy,* s.16-17)

Cemile Çakmak

Türkiye çağ atlıyor

Merhaba yoldaşlar,
Hepinize devrimci selamlar.

Ortadoğu'da kapitalizmin son yıllarda hızla gelişmesiyle bölgedeki ideolojik çalkantı da arttı. Bununla bağlı olarak İslam köktenciliğinin Türkiye'de de etkili olması, şeriatçı faşist saldırganlığa yönelmesi, sokak gösterilerine dönüşmesi, hiç de iç açıcı bir olay değildir.

Bugün şeriat, üniversitelerde ve okullarda siyasal bir eylem bayrağına dönüştürülmüştür. Ama bunların öncüleri var. Özal'lar, Hasan Celal Güzel'ler cuma namazlarını kaçırmıyorlar. Halkı kendi istedikleri yöne çekmek için düpedüz dini alet ediyorlar.

Cahil bilinçsizler, hakları ellerinden alınarak, sömürülerek ne hale geldiklerinin farkında değiller. Çıkmış türban kavgası veriyorlar. Bunlar bilinçsiz ama burjuvazi tarafından bilinçli bir şekilde destekleniyorlar.

Ankara ve İstanbul'da türbancıların, çember sakallıların yaptıkları eylemlerde, burjuvazinin polisi, eylemlerin kendi halinde dağılmasını bekliyor ve hiçbir müdahalede bulunmuyor. Niye acaba allahtan korktuklarından mı? Öyle olsa, üniversitelerde olan öteki siyasi olaylara da coplarla, tazyikli sularla ve hatta panzerlerle karşılık vermezler. O öğrencilerin üstüne gidiliyor. Türbancı faşistlere gelince yukarıdan, adam tutmayın, bırakın kendi hallerinde dağılsınlar gibi emirler geliyor.

Bu türbancı ve çember sakallı faşistler, burjuvazi tarafından özel olarak yetiştiriliyorlar. Bu bir gerçektir. 1980'den bugüne kadar, hiçbir şeye harcanmadığı kadar para camilere, imam hatip okullarına, kuran kurslarına harcandı. Benzeri yatırımlar korkunç bir hızla tırmanıyor. Oysa fabrika, okul, yol yapılsa, Doğu'da o kadar yolsuz susuz köy var, onların eksiklikleri giderilse ya. Gerçekten de Türkiye çağ atlıyor ama burjuvazi yüzünden, ileriye doğru değil geriye doğru çağ atlıyor.

Tek yol devrim!

Ufuk Ç., Paris

Gazete satışı ve yığın bağları

Yoldaşlar
Gazete satışlarına, merkez yayın organının kollektif bir örgütleyici olduğu bilinciyle, yığın bağları kurma açısından gereken önemi vermeye çalışıyoruz. Hiç aksatmadan haftada en az 2 veya 3 gün çıkıyoruz. Bunun yanında ev ve foyer ziyaretleri yapıyoruz. İnsanlarla tanışıyoruz, konuşuyoruz, ilişkilerimizde tartışmaya yer vermeye çalışıyoruz. Foyerlerde gerekirse 1 gün kalıp, tanışma, konuşma fırsatı buluyoruz. Tabii buralara giderken gazete götürmeyi de ihmal etmiyoruz.

Daha önce bize gelen gazete sayısı 150 veya 200 kadardı. Biz bunu 300 yaptık. Hedefimiz bu rakamı daha da yükseltmek, daha verimli olmak. Şunu da eklemek istiyorum, bir süre gazetemizin küçük boy çıkması, yazıların küçük olması, şikayet edilen bir sorun olarak karşımıza çıkıyordu. Şimdi artık böyle bir sorunumuz kalmamıştır.

Hedefimiz hep bir adım daha ileri atmaktır. Onun için yığınlarla başka alanlarda da sürekli sıcak bağlar kuruyoruz. Derneğimizde bulunan büroya işlerini yaptırmak amacıyla gelen emekçilerle ilişkilerden iyi sonuç alıyoruz. Gelen kişilerin hemen hemen hepsinin başka bir zamanda da öteki arkadaşlarını getirmeleri, bizim çevreyi genişletmemiz açısından çok iyi oluyor.

Derneğimizde, ayrıca, koro, müzik çalışması, Fransızca kursları, haftalık seminerler yürüyor. Hepsinin gidişatına bakarak şunu söyleyebilirim ki çok iyi bir yerdeyiz.

Yaşasın komünizm!

Ufuk Ç., Paris

Kızıl Rosa ve Karl, 15 Ocak 1919'da, asıl olarak burjuvazinin beşinci kolu olan II. Enternasyonal çizgisince öldürüldüler. Bu katil çizgiyi bugün, emperyalizmle işbirliği içinde Çavuşesku yoldaşları katleden Gorbaçofçu karşı-devrimcilik sürdürüyor. Sanmasınlar hesabı sorulmayacak, dökülen kan yerde kalmayacak!

Küçük patronlardan büyük çile

Selam yoldaşlar,
Ben üç aydır Fransa'dayım. Çok kötü bir manzarayla karşılaştım. Türkiyeli işçiler, emekçiler en kötü koşullarda ve 59,5 saat çalıştırılıyorlar. Halbuki bir işçinin 37 saat çalışma hakkı var.

Ben ütücü olarak bir atölyeye girdim. Akşam patron beni "anlaşalım" diye yazıhaneye çağırdı. Gittim, 600 bin lira aylıkla anlaştık, ama saat konusunda anlaşamadık. Sabah 8.30 iş başı, akşam 8.00 paydos, bu 10 buçuk saat yapıyor, 2 buçuk saati fazla mesai sayılır mı dedim. Yok, burada Türk atölyeleri böyle, işine gelirse dedi. Kabul etmedim, çıktım. Başka bir yere girdim, orada da aynı muameleyi buldum. Üstelik bu patronlar, eskiden işçi, emekçi haklarını savunan kişilermiş.

Bize düşen görevi hiç durmadan yapmamız lazım. Her gittiğimiz yerde işçi arkadaşlarla sohbet edip, nasıl yoğun sömürüldüklerine dikkat çekmemiz, gerçekleri söylememiz lazım. Biz kaçak işçi olarak çalışmak zorundayız. Kaçak işçiden söz açılınca aklıma Londra'da bizim yoldaşların dedikleri, "hiçbir işçi kaçak değildir" sözü geldi. Gerçekten de hedef bunu yerleştirmek olmalıdır.

Fransa'daki küçük atölye sahipleri emekçilerden yana görünen, daha hâlâ küçük burjuva zihniyeti taşıyan bir patron kesimidir. Bunlarla mücadele etmek daha zor, ama devrimcilerin görevi, sen kaçaksın, sen göçmensin deyip işçilerimizi azgınca sömürmeye çalışan bu kesime fırsat tanımamaktır.

Hüseyin Arpaçukur, Paris

NAZIM 88 YAŞINDA

Komünist şair Nazım Hikmet, Türkiye ve dünya işçi sınıfının gönlünde ve bilincinde, şelale gibi çağlayan dizeleriyle, işçi hareketindeki onurlu yeriyle, bütün güçüyle yaşıyor.

Öyle ki, burjuvazi bu sarsılmayan, tam tersine giderek daha derin kök salan bağlılık karşısında geri adım atmak, yaptığı baskıları unutturmak, kendini temize çıkarmak istiyor. Bu nedenledir ki, bugün burjuvaziye teslim olup, ondan af dileyenler, Nazım için de burjuvaziden "özgürlük", "vatandaşlık" vb. dileniyorlar.

O Türkiye ve dünya halklarının gönlünde taht kurmuş, zaten özgürce yaşamaktadır. Ömründe safında olmakla övündüğü tek varlığı, TKP de onunla övünmekte, onu savaşımında yaşatmaktadır.

Teslim olmuş onursuzlara, burjuvaziden "özgürlük" dilenen tüm uzlaşmacılara en güzel yanıtı yine Nazım'ın kendisi veriyor:

"Mesele esir düşmekte değil, teslim olmamakta bütün mesele!"

Öğrenci gençliğin mücadelesinde sıçrama

Merhaba yoldaşlar,
Polisin üniversiteden çekilmesi için uzun süredir mücadele veriliyordu. Bu süreç içinde polis gittikçe teşhir olduğu ve yıprandığı için, üniversite kapılarına çekilmişti. Bu kez faşistler ve gericiler yoğun bir faaliyete geçtiler. Ama devrimciler buna da sessiz kalmadılar ve seslerini her üniversiteden yükselttiler.

Geçen yılın sonunda 1980 sonrasının ilk üniversite işgalini yaşadık. Çatışmalar oldu, birçok öğrenci tutuklandı. Öğrenci hareketi tüm ülke çapında yankılandı. Bu haklı mücadelede, öğrenci hareketi kazançlı çıktı.

Yaşasın öğrencilerin devrimci mücadelesi!

H.Yücel

GORBAÇOF'UN SOSYALİZMİ

Bir halk ozanı olarak Aşık Temeli'nin, Gorbaçof'a, haklı olarak duyduğu şiddetli tepkiyi dile getiren böyle bir şiir yazması, Gorbi çizgisinin "acı" sonunu şimdiden müjdelemektedir. Biz şiirin ancak bir bölümünü basabiliyoruz.

Batı dünyasında şıktır
Esasında kaçıklıktır
Rezilliğe açıklıktır
Gorbaçof'un sosyalizmi

Sosyalizmi taciz etti
Gördüğü hedefe gitti
Namussuzluğu yükseltti
Gorbaçof'un sosyalizmi

Açık lumpene kolaya
Davet çıkarır belaya
Sağ çekiyor sol kabeye
Gorbaçof'un sosyalizmi

Son sonuç pişmanlık,
pişman
Ey bilinçsiz sağlar,
şaşman
Marks ile Lenin'e düşman
Gorbaçof'un sosyalizmi

Yarimin dostu değildir
Bizlere leke ve kirdir
NATO'luyla hemfikirdir
Gorbaçof'un sosyalizmi

Batı aleminde canlanır
Biti piresi kanlanır
Ve Pentagon'da yönlenir
Gorbaçof'un sosyalizmi

Stalin'i yapmış çizme
Sebebi mantıksız düzme
Selamı kapitalizme
Gorbaçof'un sosyalizmi

Emperyalizmin dileği
Adeta Batı bileği
Barışın sahte meleği
Gorbaçof'un sosyalizmi

Washington'un çarşısında
Sol yanı getirir künde
Komünizmin karşısında
Gorbaçof'un sosyalizmi

Geçti zalimler safına
Çekildi dönek safına
Terstir işçi sınıfına
Gorbaçof'un sosyalizmi

Bak düşmanı güldürüyor
Tarafını bildiriyor
Sosyalizmi öldürüyor
Gorbaçof'un sosyalizmi

Tıpkı Batı gibi arsız
Bana göre bitik fersiz
Temeli'ce itibarsız
Gorbaçof'un sosyalizmi

Aşık Temeli

Fahişelere tecavüzün cezasında indirim var

Bu düzen cezada indirim almayacak

Kadınıyla erkeğiyle işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, burjuvazinin, birikmiş tüm insanlık suçlarının da, sözde solcuların yaptığı siyasal fuhuşun da cezasını hiçbir indirim yapmadan ödetecektir.

"Anayasa Mahkemesi'nin, fuhuşu meslek edinen kadınlara (hayat kadınları) yönelik tecavüzün daha az cezayı gerektirdiğini kabul etmesi kadın haklarını savunan kişi ve kuruluşların büyük tepkisine hedef oldu." (*Cumhuriyet*, 12 Ocak 1990)

Tüm burjuva gazeteleri, başta Yeşiller Partisi ve Sosyalist Parti olmak üzere, çeşitli kuruluş ve derneklerin, Anayasa Mahkemesi'nin kararını, çeşitli biçimlerde protestolarını, günlerce "büyük tepki" diyerek böyle yansıttılar. Bu "büyük tepki"lere(!) biraz daha yakından bakmakta yarar var.

Yeşiller Partisi İzmir il örgütü, mahkemenin aldığı kararı protesto etmek için, evli kadınlara, "birlikte olmaya boykot", "kocalarınıza bir hafta hayır" çağrısı yaptı. Yeşiller Partisi sözcüsü Ayşe Tosuner'in, tüm kadınları bile değil, yalnızca evli kadınları içeren çağrısına ilk destek kocası Tosuner'den geldi:

"Kadınlarımızın yaptığı eylemi bir ceza olarak görmüyoruz. Anayasa Mahkemesi'ne uyarı olarak görüyoruz. Bu Anayasa Mahkemesi'nin erkeklere attığı büyük kazık sanki." (*Milliyet*, 18 Ocak 1990)

Sosyalist Parti İzmir il örgütü üyeleri Yeşiller Partisi'ne bağlı kadınların "eylemi"ni sonuna kadar desteklediklerini belirterek, Anayasa Mahkemesi üyelerinin eşlerini de boykota katılmaya çağırdılar. Ayrıca Sosyalist Parti Ankara il örgütü Anayasa Mahkemesi'nin aldığı kararı protesto etmek için Ankara genelevinin kapısında bir basın toplantısı düzenledi. Anayasa Mahkemesi'nin kararını değiştirmesi için Yeşiller Partisi, Sosyalist Parti ve İnsan Hakları Derneği bir komite oluşturarak eylem planı hazırlayacaklarını belirttiler.

Daha birçok avukat, profesör, meslek odası sözcüsü Anayasa Mahkemesi'nin yorumunu protesto etti.

Sorunun çeşitli yanları vardır. Önce hedeften başlayalım. Kadın haklarını savunmak(!) için yapılan tüm militan(!) eylemler yalnızca Anayasa Mahkemesi'ne karşıdır. Anayasa Mahkemesi kanun çıkarmaz. Onun görevi, önüne gelen bir yasa maddesinin ya da kararın vb. Anayasa'ya uygun olup olmadığına bakmaktır. Hayat kadınlarına yönelik tecavüzün daha az cezayı gerektirmesi gibi hilkat garibesi bir anlayış, kendisi daha da hilkat garibesi olan Anayasa'ya tamamen uygundur.

Anayasa Mahkemesi olmayan birşeyi söylememiştir. Bu militan(!) protestocular hedef şaşırtarak burjuva devlete ve düzene hizmet etmekten başka birşey yapmıyorlar. Suçlu, burjuva devlet, onun çıkardığı anayasa ve burjuva düzenin tümüdür. Yalnızca Anayasa Mahkemesi'ni sanık sandalyesine oturtup sorguya çekmek, devletin yargı parçasının da bir parçasını günah keçisi yaparak, bütünün öteki koca parçasını ve düzeni temize çıkarmaktır.

İkinci olarak, zamanlamaya bakalım. TCK'nın Anayasa Mahkemesi'nce Anayasa'ya uygun bulunan 438. maddesi şöyle diyor:

"Irza geçmek ve kaçırmak fiilleri fuhuşu kendine meslek edinen bir kadın hakkında irtikap olunmuş ise ait olduğu maddelerde yazılı cezaların üçte ikisine kadarı indirilir."

Bu madde yıllardır duruyor. Neden bunca süre "eylem" yapılmadı da şimdi birden patladı? Çünkü sol liberaller, Anayasa bile değiştirilmeden, şu bu mahkeme kararıyla, tepki uyandıran noktaların yamanmasını istiyorlar. Anayasa Mahkemesi bu beklentiyi yerine getirmedi. Bunda belki bir oyun da vardır. Anayasa Mahkemesi'nin de yetkileri azaltılacaksa, önce "soldan" böyle bir tepki furyası yaratmak, buna hazırlık niteliği taşıyabilir.

Gelelim "eylem"lerin biçimine. Yeşiller'in ve Sosyalist Parti'nin boykotu, tam bir siyasal fuhuştur. Eylem, sınıf savaşımı, devlet, düzen gibi en temel kavramların ırzına geçiliyor. Okun ucu burjuvazi yerine, erkeklere çevriliyor. Yani, hedef gerçekte Anayasa Mahkemesi olarak bile seçilmiyor. Kadınlar kocalarına bir hafta değil aylarca hayır dese kimin umurunda? Devlet mi sarsılır? Mahkemeler mi yıkılır? Burjuvaziye zararsız eylemler yapılırken, işçi sınıfı da kadın-erkek diye bölünüp, bir yarısı burjuvaziye ortak ediliyor.

Kadınıyla erkeğiyle işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, fahişelik kurumunu ürettiği yetmiyormuş gibi fahişeleri bir de başka yollardan ezen burjuvazinin birikmiş tüm insanlık suçlarının da, sözde solcuların yaptığı bu siyasal fuhuşun da cezasını hiçbir indirim yapmadan ödetecektir.

Mehmet Erenler

Kartpostalın ön yüzü sen

Bazen en korkunç
hırsız olurum.
Kapkaranlık gecenin bir vaktinde,
ışıktan merdiven dayarım
gökyüzüne.
Yıldızları çalıp,
sevgililerime veririm.

Bazen
katiliyim sevgililerimin
Dayarım tanklarımı
şehrin kapılarına,
uykularını öldürürüm.

Bazen
silerim hepsini
buza yazılmış isimler gibi.
Gerçeğe dönerim
O zaman
atarım omuzuma ceketimi
ceplerime rüzgar doldurur
karanlığı iki çakmak gözlerimle
yararak
İzmirli Şermin'e giderim.
Başımı korum
yumuşak dizlerine
O bana
gün boyu süren
savaşlarını anlatır
ben dinlerim.
Kartpostalın önyüzü Şermin
arka yüzü benim.

Ozan Öncü, 18 Ocak 1990

Memurların sendikalaşması yönünde somut adımlar atılıyor

Bu yasalarla nasıl sendikalaşma

Neden düzgün bir sendikalaşma için düzgün bir demokrasi mücadelesi vermiyorlar da, ille de yasaların arasına sıkışmaya çalışıyorlar?

Çeşitli meslek kuruluşlarının katılımıyla sürdürülen, memurların sendikalaşması çalışmalarında, son günlerde somut adımlar atılıyor. Aralık ayından beri daha sık toplantılar yapılıyor, kararlar alınıyor.

Çalışmalara katılan oda, birlik ve derneklerin temsilcilerinden oluşan bir organizasyon komitesi kuruldu. Bu organizasyon komitesi öncülüğünde, 20 Ocak 1990 günü siyasi parti ve belediye başkanlarından, aydınlardan, sanatçı ve gazetecilerden oluşan 200 kişilik bir "dayanışma yemeği"nin düzenlenmesi kararlaştırıldı. Komite bu toplantıya bir deklarasyon taslağı sunacak. Bu taslağın açıklanmasından sonra, uzmanlardan oluşan bir "danışma kurulu" kurulacak. Danışma kurulu, memurların sendikalaşma sürecinde neler yapılması gerektiği konusunda teknik yardımda bulunacak.

Daha başında birçok hastalıkla doğan bu çalışmanın böyle giderse sağlıklı bir ürün verme şansı çok azdır. Bu hastalıklardan en önemlisi, çalışmayı yürütenlerin, memurların sendikalaşması için kendilerine, varolan yasal çerçeveyi almalarıdır. Buna en güzel iki örneği, bu çalışmaların başını çeken iki dernek başkanı verdi:

"Kamu görevlilerinin sendika kurabilmeleri için önlerinde bir yasal engel yoktur." (Nusret Fişek, Türk Tabipler Birliği Başkanı, *Cumhuriyet*, 11 Ocak 1990)

"Günümüz Türkiyesi'nde dernek düzeyinde örgütlenme hakkı bulunmayan öğretmenlerin sendika kurmaları, sendika üyesi olmaları yasak değildir." (Feyzullah Ertuğrul, Eğit-Der Başkanı, *agy.*)

Çalışan emekçilerin, işçi memurların ekonomik-demokratik haklarını savunduklarını söyleyen bu gibi yöneticiler, başka zaman başka yerde, bugünkü yasalarda değişiklik olmazsa sağlanacak sendikalaşmanın, bildiğimiz grevli, toplu sözleşmeli bir sendikalaşma olmayacağını da söylediler. Öyleyse, neden düzgün bir sendikalaşma için düzgün bir demokrasi mücadelesi vermiyorlar da, ille de yasaların arasına sıkışmaya, böylece aynı zamanda yama yapmaya çalışıyorlar.

Sonra "1982 Anayasası'nın memurların sendikalaşmasını engelleyen bir kurala yer vermediğini, Devlet Memurları Yasası'nda da sendika hakkını engelleyen hiçbir kural" olmadığını kabul edecek olursak o zaman bunca yıl neden sendikalaşma girişimi yapılmadı?

20 Ocak'ta yapılacak toplantının "dayanışma yemeği" adı altında olması ve platformun burjuva partilere açılması da bu girişimin gerçek demokratlıktan uzak olduğunu düşündürtmektedir.

Gerçekten toplu sözleşmeli, grevli bir sendikalaşma için mücadelede başvurulacak ilk yer Türk-İş'tir. Her türlü bilgi, teknik yardım da oradan alınabilir. Türk-İş'in de, sendikalaşmayı öteki işçi kesimlerine yaymak için aktif öncülük etmesi gerekmektedir.

Karşılıklı aksiliklerle ortaya çıkarılan manzaraya göre anlaşılan odur ki, memurların sendikalaşması yönünde yürütülen bu girişimler, DİSK'in yeniden canlandırılmasına yönelik bölücü çabaların bir parçasıdır. Bu durdurulmalı, memur, öğretmen, vb. işçilerin de öteki işçilerle aynı çatı altında örgütlenmeleri sağlanmalıdır.

Mehmet Erenler